

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION  
NUMBER KC5780-185mfv03i01

# GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 3 Issue 1  
December 1920

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT  
DOCUMENTATION AND ARCHIVES  
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY



YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of  
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

---

## Gerechtigkeit (Vol. 3, Iss. 1)

### Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

### Comments

*Justice* was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

*Gerechtigkeit* was the Yiddish-language edition of *Justice*.



# הערעברייט

פרייטע פון זעל  
לערנער פארטיי  
נינט טייג, און די  
וועלט וועט זיין  
איינער

נערעכט  
לא ארבעט  
(אויב, ב"י, 6)

10 טיילן געגעבן  
קייט וועט זיין  
שטערק  
אויב נישט שטערק

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידעס נארמענס ווארדערס יוניאן

Vol. III, No. I.

New York, Friday, Dec. 31, 1920. דעצעמבער, 31סטע

PRICE 3 CENTS

## פרעזידענט שלעזינגער אין טאלידא און סט. לואיס

פרעזידענט שלעזינגער וועט די וואך  
זיין אין טאלידא און אין סט. לואיס. אונז  
ווערען לאקאלע פון יענע שטעט פארדערען  
שוין זינט אייניגע וואכען ער וואלט קומען  
אויס, עס איז נויטיג אין די אינטערעסען  
פון די לאקאלע. עס האט זיך אבער אלץ  
אזוי געמאכט, אז ער האט נישט געקענט  
פאררען אויף.  
די וואך אבער, וועט ער באשטימט זיין  
דארט און זעהן וואס עס קאן געבן ווער  
רען איינצושטעלען בעסערע באציהונגען  
צווישען די יוניאנס און די ארבייטסמען  
בער.

## דער סכסוך אין דער קלאוק אינדוסטרי פון פילאדעלפיה --- געסעטעלט

אין וואלט אויך פארגעשלאסען דאס מר.  
לעז בייקער, וועלכער האט אונטערגעשריבען  
דעם ערשטען אגרימענט פאר אויפער אסס'ן,  
וואס געווען ווערען איינצוהאלטען פונעם  
דער קאנפערענץ.  
"מיט דער האנטונג באלד פון אויך צו  
הערע, פארבלייב אויך אויפער  
בערזשאמיו שלעזינגער,  
פרעזידענט א. ל. ג. ו. י. 1.  
מיט א טאג שפעטער, דעם 21סטן דע-  
(שלוס אויף זינט 1.)

די לאגע אין דער ווייט און דעם אינדוסטריעלן  
פרעזידענט שלעזינגער איז די וואך ווערען  
א קאנפערענץ מיט די ווייט און דעם אינדוסטריעלן

דער סכסוך אין דער קלאוק אינדוסטריע  
טרייט פון פילאדעלפיה האט זיך געענדיגט  
פרידליך, אויף א קאנפערענץ צווישען דער  
יוניאן און דער מאנופעקטורערס אסס'ן,  
וועלכער האט געווען צוויי טעג, די 29  
סטאג און מיטוואך, דעם 21סטן און 22סטן  
דעצעמבער. פרעזידענט שלעזינגער איז  
ספעציעל געפארען אויף און ער, צוזאם  
מען מיט א קאמיטע פון דושיאנט באאדער  
האבען פארמאגט די יוניאן ביי דעם  
קאנפערענץ. אין דער קאמיטע פון דער  
יוניאן איז אויך געווען ברודער ב. קארפ,  
דער מענערשער פון דושיאנט באאדער.

טען א ווארימע רעדע, וועלכע איז בא-  
גלייט געווארען פון לאנג דויערענדע אפי-  
לאדוסמענטען.  
די לאגע אין דער ווייט און דעם אינדוסטריעלן  
אינדוסטריעלן פון פילאדעלפיה, איז נאך  
אלץ נישט באשטימט. אויך די ווייט  
און דעם מאנופעקטורערס אסס'ן פארדערען  
פארקלענערן די שכירות און פארלענערען  
די ארבייטסצייט. ווי מיר האבען שוין  
לעצטע וואך געמערקט אין די "נערעכט"  
טיקעט, האבען די ארבייטער פון דער  
אינדוסטריעלן אויף א גרויסען מיטינג לעצ-  
טע וואך צוריקגעווען איינשטימיק דעם  
פארלאנג פון די באסעס, און די לאגע איז  
געבליבען אומבאשטימט.

די לאגע אין דער ווייט און דעם אינדוסטריעלן  
אינדוסטריעלן פון פילאדעלפיה, איז נאך  
אלץ נישט באשטימט. אויך די ווייט  
און דעם מאנופעקטורערס אסס'ן פארדערען  
פארקלענערן די שכירות און פארלענערען  
די ארבייטסצייט. ווי מיר האבען שוין  
לעצטע וואך געמערקט אין די "נערעכט"  
טיקעט, האבען די ארבייטער פון דער  
אינדוסטריעלן אויף א גרויסען מיטינג לעצ-  
טע וואך צוריקגעווען איינשטימיק דעם  
פארלאנג פון די באסעס, און די לאגע איז  
געבליבען אומבאשטימט.

## א נייער לאקאל פון דרעסמאכער אין ניו יארק - לאקאל נומ. 22

וועלכע געווארען ברודער לייבאוויטש, און  
אלס סעקרעטער, ברודער ס. סנדרל.  
א קאמיטע איז אויך ערוועהלט געווארן  
רען צו מאכען אלע נויטיגע אראנזשמענטס  
פאר דער טראנספערירונג פון די דרעס-  
מאכער פון לאקאל 25 צום נייעם לאקאל  
22. עס זיינען אויך דיסקוטירט געווארן  
רען אייניגע פראגען וועגען ארגאניזא-  
ציע ארבייטס בכלל.  
נאכדעם, אזוי ניד ווי דער לאקאל  
וועט זיין פאלשטענדיג עטאבלישט וועט  
ער זיך אנשליסען צום דושיאנט באאדער  
פון דער ווייט און דעם אינדוסטריעלן  
וואו ער וועט, צוזאמען מיט די אנדערע  
לאקאלע אין דער אינדוסטריעלן בילדען די  
נייע מאכט-וואס ווערט איצט געשאפען.  
זענען לאקאלע פון יענע שטעט פארלאנגען  
לאנגע יארה פון לעבען און טעטיגקייט!  
זאל דער לאקאל וואס זיכער זיך אויס-  
בילדען און ווערען א גרויס-מאכט צווישען  
די אנדערע לאקאלע אין דעם ניי געגרינד-  
עטען דושיאנט באאדער אין דער ווייט  
און דעם אינדוסטריעלן.

ווי אונזערע לעזער איז געווען בא-  
קאנט, איז אויף דער לעצטער קאנווענ-  
שאן פון אונזער אינטערנעשאנאל, אין שיי-  
קאנא, באשלאסען געווארען אפצושטילען  
די דרעסמאכער פון די ווייט און דעם  
לאקאל 25 און גרינדען פאר זיי א בא-  
זונדער לאקאל. דער דושיאנט האט עקס-  
קוסיוו באאדער האט דאן באשטימט ווייט  
פרעזידענט ווייטא, ער זאל זעהן דורכ-  
פירען דעם באשלוס פון דער קאנווענשאן.  
איצט איז דער באשלוס שוין דורכגע-  
פירט געווארען. דער לאקאל איז שוין  
געגרינדעט און ער האט שוין א טשא-  
טער פון אונזער אינטערנעשאנאל יוניאן.  
דער נייער לאקאל האט באקומען דעם נומ-  
ער 22.

לעצטע וואך האט ברודער ווייטא  
איינגערעדען א מיטינג פון דעם מאכער,  
און דער נייער לאקאל איז עטאבלישט גע-  
ווארען. עס איז אויסגעקליבען געווארען  
א פראוויזארישע קאמיטע פון ניי מיט  
גלידער, וועלכע האט איבערגענומען די  
פארוואלטונג פון דעם נייעם לאקאל ביז  
א באשטענדיגע פארוואלטונג-קאמיטע,  
אן עקזעקוטיוו באאדער, וועט שפעטער ער-  
וועהלט ווערען.

אין דער קאמיטע פון 9 זיינען ער-  
וועהלט געווארען די פאלגענדע מיטגלי-  
דער: ל. שאפירא, ס. סנדרל, ה. ווייט  
גלעס, פעני דושיקא, מ. שאפירא, טערעז,  
ווינער, י. רובעסמער, מ. קאז און י. ליי-  
באוויטש. דינסטאג, דעם 21סטן דעצעמ-  
בער, האט די קאמיטע אפגעהאלטען א מי-  
טינג אין אפיס פון לאקאל 25, און האט  
פון זיך אויסגעקליבען א טשעמאן מיט  
א סעקרעטער. אלס טשעמאן איז ער-

ווערטהען געווען:  
"אין בין היינט פריט אויסציעל אויסגע-  
פאדערט געווארען פון אונזער לאקאל 15  
פילאדעלפיה, צו מאכען א פארזוך אויסצו-  
גלייכען דעם סכסוך צווישען לאקאל 15 און  
ווייט אסס'ן און צוזאמענהאנג מיט'ן פא-  
פערש איז אסס'ן ברעגערשען שאפ, און אויך  
שטיל צו נעמען אין דער קאנפערענץ צו בא-  
נייען דעם אגרימענט צווישען אונזערע ארגא-  
ניזאציעס.

אין וועל, נאכדעם, וויין גאנץ צופרי-  
דען צו געבען מיין הילף אין ביידע אנגעלע-  
גענהייטען, געמערקט אין באשטאנד דעם  
פאקט, דאס אונזערע אגרימענטעס ארביי-  
טע אונטער א קעלעקטיווען אגרימענט שוין  
פאר אויבנע יארה, מיט גאנץ וועניגע צוזא-  
מענשווערען.

"גלויבציאניג שרייב אויך אויך צו אונ-  
זער בר. ווינער, דער מענערשער פון דער  
ווייט אסס'ן יוניאן און פילאדעלפיה, ער  
וואלט אויסגעקומען די פראגע פון אויפער מר.  
שלייטן (דער מענ.) פון דער מאנופעקטור-  
ערס אסס'ן) וועגען ארגאניזירען א קאנפער-  
ענץ אזוי ניד ווי נאך בעלזא. אויב פאר  
אויך איז באקומען, וואלט אויך פארגעווינען  
מיטוואך, דעם 22סטן דעצעמבער.

ווי די לעזער פון די "נערעכט" ווייט  
ווייטען, האבען די קלאוק און סקוירט  
מאנופעקטורערס פון פילאדעלפיה  
ארויסגעשטעלט פארדערונגען צו דער יו-  
ניאן. זיי האבען געוואלט 50 שטונדיגע  
ארבייטס-וואך און א פארקלענערונג אין  
שכירות כאטש פון א 25 פראצענט. ביי  
די קאנפערענצען האט אבער דער צד  
פון דער יוניאן קלאר צו פארשטעהן גע-  
געבען דעם צד פון די מאנופעקטורערס  
אז דאס איז א זעהר אומגערעכטער פאר-  
לאנג און דער צד פון די מאנופעקטור-  
ערס האט ענדליך באקענענען. עס  
בלייבט דאס, אלא, ווינער איז קראפט  
דער אלטער אגרימענט מיט דער זעלביגער  
ארבייטסצייט און דויעלביגע ווייזש-  
סקוילס ווי ביז איצט, מיט א פאר נייע  
ענדערונגען.

לויט דער נייער פארשטענדיג צוויי-  
שען דער יוניאן און דער אסס'ן וועט אן  
ארבייטער וואס וועט ארויסנעמען ארבייטען  
אויף א נייעם פלאץ וועגן האבען א וואר-  
קינג קארד פון דער יוניאן, פאר דעם שאפ  
וואו ער געהט ארבייטען. די יוניאן וועט  
אזוי נאך האבען א בעסערען קאנטראל  
אבער די מיטגלידער.

מיטוואך וועט האט דער דושיאנט  
באאדער פון דער קלאוק און סקוירטמאכער  
יוניאן אין פילאדעלפיה געהאט א מיטינג,  
אויף וועלכען פרעזידענט שלעזינגער איז  
אנגעווענד געווען. אויף דעם מיטינג זיי-  
נען באשפראכען געווארען די אלע פונק-  
טען וואס זיינען פארהאנדעלט געווארען  
ביי די קאנפערענצען מיט די מאנופעק-  
טורערס. יעדער פונקט באזונדער איז  
גענוי דיסקוטירט געווארען און דער דוש.  
באאדער האט גוט-געווייטען דעם סעמפל-  
מענט פון דער קאנפערענץ קאמיטע. פרע-  
זידענט שלעזינגער האט דערביי געהאל-

אינהאלט פארצייכנים  
"נערעכטיגקייט" נומער 1.

1. די וואך. — מאקס ד. דעניש.
2. נאך שטיל וועגען דעם נייעם נאכדעם  
פרייט פארבאנד. — 5. פינקעלשטיין.
3. פינג וואכען אין טענעם רוסלאנד.  
— 12. סינדיקאליסטען און סטעיטליסטען.
4. די וואך. — דאס האללער.
5. וואס ערע זיך אין לאקאל 23.  
— 23. ה. וואנדרער. מיטינג פון עקו. באאדער  
פון לאקאל 25. — י. שעהנאליץ.
6. אין דער ריינקעמאכער יוניאן לשט.  
— 20. מעס פרידמאן. אין דער קלוקסער  
בער יוניאן לשט. — 11. ה. בראדסקי.
7. דעפארט פון דעם דיוויזשן לשט.  
— 25. הארוויטש. א בריף צום רע-  
דאקטאר. — א יוניאן-קארטינגען.
8. פון רעדאקטאר'ס נאכדעם.  
— 9. וואנדרער ווילסאן און יודישין ח.  
דעם. — ה. לאנג. ער (געדיכט). —  
10. סילווערמאן.
9. אין טענער. — דער קריטיקער.  
— 10. ה. גורעלמאן.
11. די קאנפערענצען און פרעזידענט  
ציעס פון גרויס קאפיטאל. — א. זעלדען.  
אן איבעריגע זאך. — אל. גוריה.
12. סינדיקאליסטען און סטעיטליסטען.  
— פיליפ קראנץ.
13. קורע שטעטען.
14. און 15. שווערעווייזשעס.
16. אין אונזער ארבייטער אונטער-  
זען און די יוניאן פונקטערס.
17. דער דוש. באאדער אין דער  
פון דעם וואנדרער.

## א גרויסער מאסמיטינג אין מעדיסאן סקווער נארדען זונטאג, 1 אויב בייטאג

סאוויעט רוסלאנד.  
זאל דעריבער דער מיטינג זיין וואס  
נרעסער און וואס איינדרוקספולער. זא-  
לען וואס מעהר מענשען קומען צו דעם  
מאסמיטינג און אויסדריקען זייער פרא-  
טעסט וואס די הינע רעגירונג פארמאגט  
נאך אלץ סאוויעט רוסלאנד און ברענגט  
מיט דעם שארען דעם לאנד. דאס פאר-  
אוראכט ארבייטסלאזיקייט, פון וועלכען  
די ארבייטער ליידען מעהר פון אלעמען.  
אבער וואס געהט עס אן די רעגירונג  
מענשען? פון ארבייטסלאזיקייט ליידען  
זיי קיין קאל נישט, און די ליידען פון די  
ארבייטער געהט זיי נאך נישט אן! וואס  
די ארבייטער קומען צו דעם מאסמיטינג  
און צייגען אז זיי געהט עס יא אן. וואס  
זיי קומען פארדערען פון וואס קאנפא-  
האנדלען מיט רוסלאנד.

מיס העריעט סטאוטאן בלעטש, א פאר-  
מערערין פון אייניגע פרויען ארגאניזא-  
ציעס; וויליאם דושיאנטאן, דער פרי-  
זידענט פון דער מאסינסיסטען יוניאן; ב.  
שלעזינגער, פרעזידענט פון אונזער איי-  
טערנעשאנאל און יוסף שלאסבערג, סעק-  
רעטער פון די אמאלינאמיטער.  
דער צוועק פון דעם מיטינג איז א דריי-  
פאכיקער: צו פארדערען אמעריקא זאל  
אין נאמען אונטערגעבען די בלאקאדע  
פון רוסלאנד און נעמען מיט איהר האנד-  
לען; צו פראטעסטירען פאר דער אויסוויי-  
זונג פון לאנד דעם רוסישען אסכאפאדאר  
מאטעמאס און אויך צו וואנען א פא-  
געהר צוונאך צו מאטעמאס, וואס וועט קירעליך  
אונטערהאלטען אין רוסלאנד. דורך דעם  
מיטינג וועלען די ארבייטער פון אמעריקא  
שיקען ווייט גרוס צו די ארבייטער פון

דעם זונטאג, 2טען יאנואר, 1 אויב  
בייטאג, וועט אין מעדיסאן סקווער נאר-  
דען אפגעהאלטען ווערען א מאסמיטינג,  
איינגערופען פון דעם "אמעריקאן עלי-  
ענס", א קערפערשאפט פון טרייד יו-  
ניאנס און פראגרעסיווע פארמינען, וועל-  
כע האט זיך דא געגרינדעט נישט לאנג צו-  
ריק, צו ארבייטען, אז אמעריקא זאל פאל-  
שטענדיג אונטערגעבען די בלאקאדע פון  
סאוויעט רוסלאנד און אנפאנגען מיט איהר  
צו האנדלען.  
דער מאסמיטינג וועט אדרעסירט ווע-  
רען פון זעהר פראמינענטע רעדער, עס  
וועט רעדען סענאטאר דוש. י. פראנס,  
וועלכער האט פארגעשלאגען אין סענאט  
א רעזאלוציע פאר האנדלען מיט רוסלאנד;  
פרייט. ה. וואלט, דער טשעמאן פון דער  
נערעכטער, אינדוסטריעל קאמיטאט.



אונטערזאגט פון ווייטא און דרעסמאכער —  
נומ. 22, זייט 5; א פאר טעג אין ווייטא  
הויז אין פערטע פארק — נומ. 28,  
זייט 5. געראטען צום ניוועס יאהר —  
נומ. 53, זייט 12.

קריינדלער, טשארלס. — דער קאנפערענץ  
מיט די מאנעקסטער אין קלויזשער —  
נומ. 46, זייט 5.  
קאפרי. — נאכ'ן ערשטן מאי — נומ. 10,  
זייט 10.

האלטאמאט אלבערט. — די פיהרונגען פון  
לאקאל 3 — נומ. 44, זייט 5.  
האזיראף הויז. — אין סטיוועל — נומ.  
20, זייט 7; אין דעם פאג פון דאזע —  
נומ. 33, זייט 7.

קויטירונגען פון די ווייטא און דרעס  
פער פאר דעם האלבען טאג ארבייט  
פאר רוסלאנד — נומ. 41, זייט 5; נומ.  
42, זייט 3; נומ. 43, זייט 7; נומ. 45,  
זייט 6; נומ. 46, זייט 4.  
האלאמבאן, ברייט. — דער מאמע'ס צואה  
— נומ. 46, זייט 7.  
קלאקאטא. — "העמלאק" (ערצעהלונג) —  
נומ. 47 און 48, זייט 7.

קורצע שמועסען. — נומ. 1, זייט 13; נומ.  
2, זייט 11; נומ. 3, זייט 10; נומ. 4,  
זייט 12; נומ. 5, זייט 12; נומ. 6, זייט  
18; נומ. 7, זייט 12; נומ. 8, זייט 13;  
נומ. 9, זייט 13; נומ. 10, זייט 13; נומ.  
11, זייט 13; נומ. 12, זייט 13; נומ. 13,  
זייט 12; נומ. 14, זייט 12; נומ. 15,  
זייט 12; נומ. 16, זייט 12; נומ. 17,  
זייט 12; נומ. 18, זייט 12; נומ. 19,  
זייט 12; נומ. 20, זייט 11; נומ. 21,  
זייט 12; נומ. 22, זייט 13; נומ. 23,  
זייט 13; נומ. 24, זייט 12; נומ. 25,  
זייט 13; נומ. 26, זייט 13; נומ. 27,  
זייט 13; נומ. 28, זייט 11; נומ. 29,  
זייט 13; נומ. 30, זייט 13; נומ. 31,  
זייט 12; נומ. 32, זייט 13; נומ. 33,  
זייט 12; נומ. 34, זייט 12; נומ. 35,  
זייט 15; נומ. 36, זייט 11; נומ. 37,  
זייט 11; נומ. 38, זייט 12; נומ. 39,  
זייט 12; נומ. 40, זייט 12; נומ. 41,  
זייט 12; נומ. 42, זייט 12; נומ. 43,  
זייט 12; נומ. 44, זייט 12; נומ. 45,  
זייט 12; נומ. 46, זייט 12; נומ. 47,  
זייט 13; נומ. 48, זייט 14; נומ. 49,  
זייט 12; נומ. 50, זייט 14; נומ. 51,  
זייט 13; נומ. 52, זייט 12; נומ. 53,  
זייט 13.

שילדונגען, ב. — פאג וואסען אין סטיוועס  
רוסלאנד — נומ. 1, זייט 4; וואס האבען  
די דרעסמאכער געוואונען פון זייער גענע  
ראל סטיוועס — נומ. 18, זייט 9; דער  
רוף פון ערשטען מאי — נומ. 18, זייט  
1; די קאנווענשאן פון דער אמעריקאן  
פעדעראציע פאר ליובאב — נומ. 20, זייט  
11; א ווארט פון די קלאקמאכער סטיוועס  
קער — נומ. 47, זייט 1.  
שווערע, יוסף. — ברויער לענטש פארלונד  
פארטראגאל — נומ. 8, זייט 8; אין עס  
ריכטיג, אין עס פארשקאט? — נומ. 12,  
זייט 6; יע אגרימנט אדער נישט אגרי  
מענט? — נומ. 22, זייט 6; ביי די קלאק  
מאכער אין מאנעסאל — נומ. 40, זייט 6.  
שמואלאווה, מ. — סטיוועס — נומ. 14,  
זייט 11; פאר פאג — נומ. 17, זייט 11.  
שווארצבורג, אברהם ליב. — פאר שטער  
טעל — נומ. 10, זייט 12; נומ. 11, זייט  
10.

שאטצבערג, ס. — וואס הערט זיך אין ליב  
קאל 28 — נומ. 5, זייט 8; די לידים  
פילאסאפיע און סעמפלע מאכער ווינאן, ליב  
קאל 8 — נומ. 7, זייט 6; אקטיוויטעט  
אין לאקאל 3 — נומ. 8, זייט 2; וואס  
הערט זיך אין לאקאל 3 — נומ. 18, זייט  
6; וואס הערט זיך אין לאקאל 3 — נומ.  
19, זייט 3; אין דער לידים פילאסאפיע  
סעמפלע מאכער ווינאן, לאקאל 3 — נומ.  
22, זייט 3; נומ. 31, זייט 5.

שעח, בערנארד. — וועגען די וואהלען פון  
דער קלאקמאכער ווינאן — נומ. 32, זייט  
6; אויף די מיטגלען פון דער עקסער  
טיוועס פון לאקאל 1 — נומ. 38, זייט 3;  
לאקאל 1 און דער "מעמאראנדום" — נומ.  
39, זייט 6.

שניידער, ש. — ביי די רעגען מאנעל פאר  
בער אין שיקאגא — נומ. 5, זייט 6; נומ.  
13, זייט 7.  
שעכטער, מ. — צוויי מיטגלען פון עקס  
קומיו באהאר, לאקאל 80 — נומ. 45, זייט  
4; נומ. 49, זייט 7; נומ. 51, זייט 3.  
שעהנאלי, י. — מיטגלען פון עקסערטיוו  
באהאר פון דער ווייטא און דרעסמאכער יר  
ניאן, לאקאל 25 — נומ. 1, זייט 5; נומ. 3,  
זייט 3; נומ. 4, זייט 4; אויפירן צו די  
ווייטאמאכער — נומ. 17, זייט 4; אויף  
סמאלישען פון עקסערטיוו באהאר, לאקאל  
25 — נומ. 24, זייט 5; מיטגלען פון עק  
זעקסערטיוו באהאר מיטגלען, לאקאל 25 — נומ.  
25, זייט 4; נומ. 26, זייט 6; נומ. 27,  
זייט 7; נומ. 29, זייט 4.  
מיטגלען פון עקסערטיוו באהאר, לאקאל 22  
— נומ. 32, זייט 3; נומ. 33, זייט 6;  
מיטגלען פון דער עקסערטיוו באהאר, לאקאל  
25 — נומ. 33, זייט 5; נומ. 34, זייט 5.  
מיטגלען פון עקסערטיוו באהאר, דרעסמאכ  
כער ווינאן, לאקאל 22 — נומ. 35, זייט  
5; נומ. 36, זייט 8; נומ. 38, זייט 7;  
נומ. 39, זייט 6; נומ. 42, זייט 8; נומ.  
43, זייט 6; נומ. 46, זייט 5; נומ. 47,  
זייט 8; נומ. 49, זייט 5; נומ. 50, זייט  
3; נומ. 52, זייט 6.

טלוש. — די פאליטישע אימיגראנטען  
נומ. 18, זייט 11.

געטאן אויף דער קאנווענשאן פון דער  
אמעריקאן פעדעראציע פאר ליובאב; דער  
אמאליקער ארבייטער פיהרער; די מברוקלין  
תאג תורה; די דיוועס ארבייטער נאך  
אלין פארנאט — נומ. 30, זייט 8; א דאנק  
מיט א בוסעלע קרויזש פאר צוואנציג; דער  
בונדעס אויפגעטאג; א פאר פארנאט  
פאלא; א גוטער ביישפיל — נומ. 32, זייט  
8; אדער וועלען דאס די ווייטא מאנעסאל  
שטיוועס פון פילאדעלפיע פארשטעלן;  
הילף פאר די מיליאנען פון הונגערישע  
גענע נפשות אין רוסלאנד — נומ. 33,  
זייט 0; א גוטער באשליס; א  
אומפאסענדער פארשלאג; מיט געבארענע  
קידער; א פאסענדע דריטע פאר ליובאב  
דעו — נומ. 34, זייט 8; פאר אליעס  
צוויי; ביי צום ערשטען אקטאבער — נומ.  
35, זייט 8; דער גענעראל סטיוועס אין דער  
ווייטא און דרעסמאכער סטיוועס פון פילא  
דעלפיע; ליובאב דעו; א פארשטעלענע  
"דויערשטייט"; די ווינאן בלייבט זיך אין  
מער פרוי — נומ. 36, זייט 8; דער ריב  
טויער גייט; אונזער קאמפיון פאר דאס  
הונגערישע רוסלאנד; אונזער גראטולאצ  
צוויי צו דער לידים פילאסאפיע ווינאן, ליב  
קאל 8; עס לעבט דער מיליאנער — נומ.  
37, זייט 8; אויף וואס די ווייטא  
מאנעסאלעס פון פילאדעלפיע האבען  
זיך נישט געריכט; וואס קאן שוין זיין ער  
גער? דער איבערלעבער שונא — נומ. 38,  
זייט 8; ארבייטערשטעלען מיט; א ווארט  
צו דער פאג פון ארבייטערשטעלען; די  
נייע בורעניגע אין אונזער אקטיוויטעט  
שער וועלען — נומ. 39, זייט 8; א נייער  
טיוועס אויף דער קאנווענשאן פון די  
פארמאציע שטאטען; א פאר ווערער ווע  
גען דעם "מעמאראנדום" — נומ. 40, זייט  
8; די באלדיגע מיטלען קעגען ארבייטער  
לאזונקייט; פערזענלעך הארדיגע אלס פאר  
מיטגלען; אויף וועמעס זייט וועט גאנצערע  
שטעלן? אויף גענאטע יוסט פארשטעלען  
אמיניאמיגרווישעניס? — נומ. 41, זייט  
8; קלויז און אונזער הילף פאר רוסלאנד;  
גאלדענע ווערער און פאגמאט ווינאן;  
אלעקסאנדער האוואס; אונזער גראטולאצ  
צוויי צו לאקאל 48 — נומ. 42, זייט 8;  
אן אינטערעסאנטע פון קלאק מאנעסאל  
שטיוועס; "געגען דער רעגירונג"; ברויט  
און פרידען; דער סאקאטאנעזע פאל אין  
דער פאג — נומ. 44, זייט 8; פארשטעל  
טיוו קלאק מאנעסאלעס ווערער גאלדען זיך  
אלויז צו צום שטערקלעך; וואס די בא  
סעס ווילען — נומ. 45, זייט 8; עביירה  
גוררת עביירה; איינזען באסישע ליגענס  
צוגעלעטען; דער פולסטער צווייט פון  
די ארבייטער צו זייערע פיהרער; דער  
וואס פון דער קלאקמאכער ווינאן —  
נומ. 46, זייט 8; דער גרויסער קלאקמאכ  
כער סטיוועס און זיין באווייזונג; די  
הויפט אויסווס פון דעם קלאקמאכער קאמפ  
— נומ. 47, זייט 8; מיט וואס אויף דער  
קלאקמאכער קאמפ אדערש פון די אדער  
רע? א נייע ווענדונג אין דער פאליטיק  
פון די באסיס; א פאר ווערער וועגען  
"פארשטעלען" — נומ. 48, זייט 8; וואו  
האלט עס מיט'ן קלאקמאכער קאמפ? אן  
ענפער אויף א פאר באסישע אגרימנטען;  
דער קלאק סטיוועס אין פילאדעלפיע —  
נומ. 49, זייט 8; מען מען אדער מען פאר  
נישט? די לאגע פון סטיוועס; דער קלאק  
מאכער סטיוועס אין שיקאגא — נומ. 50,  
זייט 8; דער אינדזשענירען געגען די בא  
סעס פאר'ן ריכטערשטול; נאך אמאל די  
פאגע פון פארשטעלען און שכירות —  
נומ. 51, זייט 8; נייע מבור בבלובים אויף  
דער ווינאן; זעקס וואסען קאמפ — נומ.  
52, זייט 8; ביי זי און ביי אונז; ביי  
אונז; דעם פרוי — נומ. 53, זייט 8.

ראמבאד, ריטשארד. — אויך האב געשפילט  
די פאליטיק — נומ. 2, זייט 10; א  
ווארט אין לענדען — נומ. 7, זייט 11.  
ראדצקי, א. — (לידער און ערצעהלונגען).  
זכרונות — נומ. 8, זייט 6; ווינערגליי  
פאגע — נומ. 9, זייט 9; הונגערישע  
נומ. 17, זייט 12; דער אוצר — נומ.  
18, זייט 16; לידער פון לעבען — נומ.  
21, זייט 11; נומ. 24, זייט 11; נומ.  
28, זייט 9; נישט פאג'ס ים — נומ.  
32, זייט 7; דער פאנארגא — נומ. 34,  
זייט 7; מיט'ן פאג — נומ. 41, זייט 10;  
לידער — נומ. 47, זייט 11.

ראמבאד, נ. — פון קלאקמאכער אין פאג  
רעזאלוציע פון דער פארעירס ווינאן —  
נומ. 12, זייט 6.  
ראמבאד, י. — (לידער). ווי קאן איד? —  
נומ. 12, זייט 11.  
רייזין, אברהם. — לידער — נומ. 35, זייט  
9; דאס בילד — נומ. 37, זייט 10; יעד  
טעלע — נומ. 40, זייט 10; די וואסענעס

באר פארשטעט געגען די סטיוועס רעגירונג;  
ווינאן פארשטעט; הארדיגע פאג; דער  
סטיוועס אין באסיס — נומ. 10, זייט 8;  
הארדיגע רעגעט פאר א גליקליכע וועלען;  
די שפין און די פליג; די קלאק מאנעס  
פערשטערעס לאזען פון זיך הערען; דער  
זינד פון די ווייטאמאכער אין פילאדעל  
פיע; מארים הילקוויט אין קאמפ געגען  
דער אינדזשענירען מאגא — נומ. 11, זייט  
8; די שוואכערע וועגען איבער די ער  
שטעט פארה; א נייע גוט בארעכענטער שריט;  
די שטארק-קאמפיוט; פאר די מיטגלעכער  
פון לאקאל 25, זייט 23; די ווינאן  
הויז ווערט א פאלקס אינסטיטוציע —  
נומ. 12, זייט 8; א פאר געראטען וועגען  
דעם זיג פון בארעכענווישען רעזולטאט  
רוסלאנד; דאס הילקע רעכט פון באסיס  
צו סעקען ארבייטער; דער רעסאל פון  
שטילרעכענע דרעסמאכער סטיוועס; א וויי  
טויער ארטייל אין א וויכטיגען פראגעס  
— נומ. 13, זייט 8; לענינס'ס שלעכטע בעלי  
עצות; דער מאראלישער זיג פאר גענאטע  
רעכט; די פרויערעכענע פון די מיטגלעכער  
און וועט ווירדזשינא; ווידער אמאל די  
בארעכענווישע; די אינדזשענירען קייסער  
— נומ. 14, זייט 8; דער קולען מיטגער  
סטיוועס אין ענגלאנד; א נייער דיואל צוויי  
שען אונז; די קאנספיראציע פון די בא  
לעכטאט; לאקאל 62 געווינט א גוטען  
סעקעלעכעט — נומ. 15, זייט 8; מיר און  
זיין; די גליקוואונש צו די ווייטא און  
דרעסמאכער לאקאל; דער קאמפ געגען  
אינדזשענירען — נומ. 16, זייט 8; זיין  
נען די ענגלישע ארבייטער פיהרער פארער  
טער? וואס ווילען די קלאק מאנעסאלע  
שטיווער? דער ווינאן זיג אין סינסיווע  
מיטגלעכע — נומ. 17, זייט 8; קריג אדער פרוי  
דען? וויליאם ד. העוואוד; א נייער  
גאטעס; אן מען צוהאלט געלט, אויף עס  
מסתמא ווערט; די באסיסען וואהלען אין  
לאקאל 22 און 25; שיקאגא'ער קלאקמאכ  
כער פאלגען נאך א גוטען ביישפיל — נומ.  
18, זייט 12; דער ריכטיגער גייסט; א  
וויכטיגע אינדזשענירען קייס געוואונען;  
די רעזאלוציע נאך אלץ הינטער די בערג —  
נומ. 19, זייט 8; די מניעה צו א פאר  
שטענדיגונג; פארשטעלען ווער אויגע  
נעם נעמט; די וואהלען פאר די עקסערטיוו  
באהארס אין די לאקאל 22 און 25 — נומ.  
20, זייט 8; שאפ קאמפיוטעס; די רעזולטא  
צו אלע כוחות; "מאכט און רעכט"; אויף  
מאל אין א נאוויע; אונזער אינטערעסיר  
שאפאל צווישען די רויטע; זיכער פאר  
דעמאקראטיע — נומ. 21, זייט 8; אויס  
זוכטען אויף פרידען אין דער קלאק אינדז  
סטיוועס; אלץ הויפט אן ענטפער; שטאר  
קע און שוואכע פונקטען אין גאנצערעס  
רעדע; סענאטער פראנס ריווע נאך רוס  
לאנד — נומ. 22, זייט 8; די קאנפערענצען;  
א מתנת פון די באסיס, וואס פארדינט בא  
מאכטונג; פארשטעלען א יוסט נעמען די  
אויבערשטע; מיטגלען פאר די קאנפערענצע  
אין קאנפערעס; דער סמאלישע קומט  
אן אלע טוב — נומ. 23, זייט 8; קרעדיט  
צו אלע וועמען עס קומט; א ווארט צו  
דער אמעריקאן פעדעראציע פאר ליובאב  
קאנווענשאן; אויף אן אינסטאלישאן פון  
עקסערטיוו באהאר, לאקאל 25 — נומ. 24,  
זייט 8; גיכער א ווארט ווי א שטארק;  
א ווארט פאר פרויערעכענע; סעמיוועל  
באפערעס אלס פערזענלעכע פון דער אמערי  
קאן פעדעראציע פאר ליובאב; א גוטער  
אדער דערווייל נישט קיין דורכאיהרער  
פאלן — נומ. 25, זייט 8; גאטעס'ס  
"איד באשולדיג" געגען די רויטע שטאר  
ביווער; פון וואס פאר לידער; רוסלאנד  
פארבליקערט זיך געגען איהרע בעסטע  
פריינט; זעקס געבאטען פאר דעם מאדער  
נעם קאנספיראציע — נומ. 26, זייט 8; עס  
וואס מיט וואס אונזערע לעזער וועלען גע  
וויס זיין איינפארשטעלען; די ארבייטער  
לאזען אין ניו יארק; די ערוועלעכע עק  
זעקסערטיוו פאר לאקאל 22; באפערעס ווי  
דער פערזענלעכע פון דער אמעריקאן פעדע  
רישאן אן ליובאב; אונזער לעגענאציע  
צווייטעל אין דער באפערעס-פאג; נאך  
א ווארט וועגען די ארבייטערשטעלען — נומ.  
27, זייט 8; ביר און פרויטות; דער פייט  
צווישען דעמאסא און קארעקטער; א  
וויכטיגער שריט צו דער אויפלעבונג פון  
סאציאליזם אין אמעריקע; פרידען מיט  
דייטשלאנד און עסטרייך און דעם נאך אלץ  
אן ווינאן; הילקענס — נומ. 28, זייט  
8; דער קלאקמאכער סטיוועס אין פילאדעל  
פיע; די לאגע אין דער ווייטא אינדזשע  
רע פון פילאדעלפיע; אן אינדזשענירען  
פון ערנסטער פאג; אויף דער אינסטא  
לישאן פון לאקאל 22; דער קלויזשער  
דיוויזיע באהאר האלט פון פרויערעכענעס  
— נומ. 29, זייט 8; ביישפיל פון דער אויט  
ריכטיגקייט פון אונזערע אידישע ציוונג  
גען; וואס אונזערע דעלעגאטען האבען

אונטערזאגט פון ווייטא און דרעסמאכער —  
נומ. 22, זייט 5; א פאר טעג אין ווייטא  
הויז אין פערטע פארק — נומ. 28,  
זייט 5. געראטען צום ניוועס יאהר —  
נומ. 53, זייט 12.  
קריינדלער, טשארלס. — דער קאנפערענץ  
מיט די מאנעקסטער אין קלויזשער —  
נומ. 46, זייט 5.  
קאפרי. — נאכ'ן ערשטן מאי — נומ. 10,  
זייט 10.  
האלטאמאט אלבערט. — די פיהרונגען פון  
לאקאל 3 — נומ. 44, זייט 5.  
האזיראף הויז. — אין סטיוועל — נומ.  
20, זייט 7; אין דעם פאג פון דאזע —  
נומ. 33, זייט 7.  
קויטירונגען פון די ווייטא און דרעס  
פער פאר דעם האלבען טאג ארבייט  
פאר רוסלאנד — נומ. 41, זייט 5; נומ.  
42, זייט 3; נומ. 43, זייט 7; נומ. 45,  
זייט 6; נומ. 46, זייט 4.  
האלאמבאן, ברייט. — דער מאמע'ס צואה  
— נומ. 46, זייט 7.  
קלאקאטא. — "העמלאק" (ערצעהלונג) —  
נומ. 47 און 48, זייט 7.  
קורצע שמועסען. — נומ. 1, זייט 13; נומ.  
2, זייט 11; נומ. 3, זייט 10; נומ. 4,  
זייט 12; נומ. 5, זייט 12; נומ. 6, זייט  
18; נומ. 7, זייט 12; נומ. 8, זייט 13;  
נומ. 9, זייט 13; נומ. 10, זייט 13; נומ.  
11, זייט 13; נומ. 12, זייט 13; נומ. 13,  
זייט 12; נומ. 14, זייט 12; נומ. 15,  
זייט 12; נומ. 16, זייט 12; נומ. 17,  
זייט 12; נומ. 18, זייט 12; נומ. 19,  
זייט 12; נומ. 20, זייט 11; נומ. 21,  
זייט 12; נומ. 22, זייט 13; נומ. 23,  
זייט 13; נומ. 24, זייט 12; נומ. 25,  
זייט 13; נומ. 26, זייט 13; נומ. 27,  
זייט 13; נומ. 28, זייט 11; נומ. 29,  
זייט 13; נומ. 30, זייט 13; נומ. 31,  
זייט 12; נומ. 32, זייט 13; נומ. 33,  
זייט 12; נומ. 34, זייט 12; נומ. 35,  
זייט 15; נומ. 36, זייט 11; נומ. 37,  
זייט 11; נומ. 38, זייט 12; נומ. 39,  
זייט 12; נומ. 40, זייט 12; נומ. 41,  
זייט 12; נומ. 42, זייט 12; נומ. 43,  
זייט 12; נומ. 44, זייט 12; נומ. 45,  
זייט 12; נומ. 46, זייט 12; נומ. 47,  
זייט 13; נומ. 48, זייט 14; נומ. 49,  
זייט 12; נומ. 50, זייט 14; נומ. 51,  
זייט 13; נומ. 52, זייט 12; נומ. 53,  
זייט 13.

רעזאלוציע (און רעזאלוציע) — פאר אלעס א צווייט; די  
פאג אגרימנט ארבייטערשטעלען; לאקאל 22 —  
נומ. 1, זייט 8. 1920. דער פארשטעלענער  
יאהר אין אונזער אינטערנאציאנאל; אויף  
דער ארבייטער באוועגונג אין אלגעמיין;  
דיוועס יאהר, גענעראלעס — נומ. 2,  
זייט 8. קרעדיט דעם וועמען עס קומט;  
שוואנען און פראוויקאטאטערס און די  
פאג אגרימנטען פארשטעלען אינטערנאציאנאל  
פון ווינאן באסיסען — נומ. 3, זייט 8;  
א פאלשע און שלעכטע האנדלונג; א בוי  
שפיל פון סטערקענע; אן ענטפער פאר  
גענעקטערענען די אגרימנטען פון  
קאנספיראציע און ווינאן; די בוי  
מעדעס — נומ. 4, זייט 8; די בוי  
אגרימנטען קאנספיראציע; ארבייטערשטעלען;  
א פארשטעלענער פון פערזענלעכע שלעכטע  
גען — נומ. 5, זייט 8; דער איינזענער  
ווייטאמאכער מיטלען געגען ארבייטערשטעלען;  
קייט; דער שאפ שטערקען אין קלאק  
פערשטעלען; דער גענעראל סטיוועס פון די  
ווייטא און דרעסמאכער; אויגענע ארביי  
טער בענק — נומ. 6, זייט 8; ברוינדעל און  
ברוינדעל; דער ווייטא און דרעסמאכער  
אין ניו יארק; דער דיוויזיע באהאר און  
די אמאלישע ווערער; דער פרויערעכענעס  
קאמפיוטען פון די קלאקמאכער; דעם און  
ווינאן; די אויגענע ארבייטער — נומ.  
7, זייט 8; אן ענטפער דעמאנסטראציע  
צו פון סאלידאריטעט; דער קאמפ אין  
באסיסען; לאקאל 15 קומט א מיליטאנט  
צו דער באווייזונג פון א מוסאפארשטענע  
נישט; דער מאראלישער זיג פון דער אמאל  
קאמפיוטער — נומ. 8, זייט 8; ווערער  
אדער שטענען; ראקעלער'ס פילאסאפיע  
קאן מער נישט פארבעסערן די אויגען  
פון די ארבייטער; באסיס און מאל גע  
רעכט; הוואס און זיין קאמפ פאר דעם  
רעכט צו סטיוועס; דער ווייטא און דרעס  
מאכער סטיוועס — נומ. 9, זייט 8; די  
קאנפערענץ פון די פיהרער פון די אמערי  
קאן פעדעראציע פאר ליובאב אין וואשינגט  
טאן; דער אמעריקאן פעדעראציע פאר ליב

רעזאלוציע (און רעזאלוציע) — פאר אלעס א צווייט; די  
פאג אגרימנט ארבייטערשטעלען; לאקאל 22 —  
נומ. 1, זייט 8. 1920. דער פארשטעלענער  
יאהר אין אונזער אינטערנאציאנאל; אויף  
דער ארבייטער באוועגונג אין אלגעמיין;  
דיוועס יאהר, גענעראלעס — נומ. 2,  
זייט 8. קרעדיט דעם וועמען עס קומט;  
שוואנען און פראוויקאטאטערס און די  
פאג אגרימנטען פארשטעלען אינטערנאציאנאל  
פון ווינאן באסיסען — נומ. 3, זייט 8;  
א פאלשע און שלעכטע האנדלונג; א בוי  
שפיל פון סטערקענע; אן ענטפער פאר  
גענעקטערענען די אגרימנטען פון  
קאנספיראציע און ווינאן; די בוי  
מעדעס — נומ. 4, זייט 8; די בוי  
אגרימנטען קאנספיראציע; ארבייטערשטעלען;  
א פארשטעלענער פון פערזענלעכע שלעכטע  
גען — נומ. 5, זייט 8; דער איינזענער  
ווייטאמאכער מיטלען געגען ארבייטערשטעלען;  
קייט; דער שאפ שטערקען אין קלאק  
פערשטעלען; דער גענעראל סטיוועס פון די  
ווייטא און דרעסמאכער; אויגענע ארביי  
טער בענק — נומ. 6, זייט 8; ברוינדעל און  
ברוינדעל; דער ווייטא און דרעסמאכער  
אין ניו יארק; דער דיוויזיע באהאר און  
די אמאלישע ווערער; דער פרויערעכענעס  
קאמפיוטען פון די קלאקמאכער; דעם און  
ווינאן; די אויגענע ארבייטער — נומ.  
7, זייט 8; אן ענטפער דעמאנסטראציע  
צו פון סאלידאריטעט; דער קאמפ אין  
באסיסען; לאקאל 15 קומט א מיליטאנט  
צו דער באווייזונג פון א מוסאפארשטענע  
נישט; דער מאראלישער זיג פון דער אמאל  
קאמפיוטער — נומ. 8, זייט 8; ווערער  
אדער שטענען; ראקעלער'ס פילאסאפיע  
קאן מער נישט פארבעסערן די אויגען  
פון די ארבייטער; באסיס און מאל גע  
רעכט; הוואס און זיין קאמפ פאר דעם  
רעכט צו סטיוועס; דער ווייטא און דרעס  
מאכער סטיוועס — נומ. 9, זייט 8; די  
קאנפערענץ פון די פיהרער פון די אמערי  
קאן פעדעראציע פאר ליובאב אין וואשינגט  
טאן; דער אמעריקאן פעדעראציע פאר ליב

רעזאלוציע (און רעזאלוציע) — פאר אלעס א צווייט; די  
פאג אגרימנט ארבייטערשטעלען; לאקאל 22 —  
נומ. 1, זייט 8. 1920. דער פארשטעלענער  
יאהר אין אונזער אינטערנאציאנאל; אויף  
דער ארבייטער באוועגונג אין אלגעמיין;  
דיוועס יאהר, גענעראלעס — נומ. 2,  
זייט 8. קרעדיט דעם וועמען עס קומט;  
שוואנען און פראוויקאטאטערס און די  
פאג אגרימנטען פארשטעלען אינטערנאציאנאל  
פון ווינאן באסיסען — נומ. 3, זייט 8;  
א פאלשע און שלעכטע האנדלונג; א בוי  
שפיל פון סטערקענע; אן ענטפער פאר  
גענעקטערענען די אגרימנטען פון  
קאנספיראציע און ווינאן; די בוי  
מעדעס — נומ. 4, זייט 8; די בוי  
אגרימנטען קאנספיראציע; ארבייטערשטעלען;  
א פארשטעלענער פון פ



# נאך אמאל וועגן דעם נייעם נאדער-טריידס פארבאנד

פון 7. פינקעלשטיין.

דער „נידער-טריידס וואירקערס עליי-ענס" האט ארויסגערויפן א היבש ביסעל קאנסענטארען אין דער פרעס פון איבער'ן גאנצען לאנד. וואס אמבאלאנט די רא-דיקאלע פרעסע, האבען כמעט אלע ציי-טונגען אויפגענומען מיט ליבע דאס ניי געבוירען קינד אין אונזער ארבייטער בא-וועגונג, און האבען איהם געוואונשען גליק און א לאנג לעבען. די אלע ראדי-קאלע צייטונגען האבען פארשטאנען די אומשטענדען, אונטער וועלכע דער פאר-באנד איז צום לעבען געקומען, און זיי האבען דעם נייעם פארבאנד הארציג בא-גריסט.

א יוצא מן הכלל איז נאך געווען — „די נייע וועלט".

ווי עס איז שוין לאנג באוואוסט, איז דער רעדאקטאר פון „די נייע וועלט" עפעס אנגעשטויסען אויף אונזער איי-טערניששאַנאל און ספעציעל אויף פרעזי-דענט שלעזינגער, כאטש איין נאנט ווייס ווארום דאס איז. ווארום „די נייע וועלט" האט נאך קיין מאל אָפּען נישט ארויסגעזאגט וואס זי האט צו דער איי-טערניששאַנאל און צו איהר פרעזידענט, דאס האלט אבער נישט אָפּ דעם רעדאקטאר פון „נ. ו." א קי-צו טאן ביי יעדער געלעגנהייט, צי עס איז פאסענדיג, צי נישט, די אינטערנעשאַנאל מיט איהר פרעזידענט.

און סאלוצקי האט זיך אנגעכאפט אן דער גרינדונג פון נייעם נאדער-טריידס וואס איז אכט טוב. ער האט גלייך דער-שמעקט, און ביי דער גרינדונג פון פאר-באנד „זיינען שארף ארויסגעטראטען צוויי ריכטונגען", וועלכע — זאגט ער — „הא-בען זיך שארף געקרייצט".

איהר הערט? אי. דאס זיינען געווען „שארפ ריכטונגען", אי זיי האבען זיך „שארף געקרייצט".

סאלוצקי, פארשטעהט איהר, פאר-מעסט זיך גלייך ביים אנפאנג מיט א „שארף" ווארט, אימיצען א שניט צו טאן. דאס „שארפט" ער דעם חלף...

און וועמען ער וויל דא א שניט טאן, פארשפאר איך אייך צו זאגן, — אורא! שלעזינגער! און די אינטערנעשאַנאל!

פונקט ווי אין שיר השירים מיינט די „שני שיר" משה ואהרן, פונקט אזוי גוט מיינט דא „די צוויי ריכטונגען" שלע-זינגער און הילמאן. און צו דאס איך אייך נאך דערציילען, אז וויבאלד הילמאן און שלעזינגער מיינט „צוויי ריכטונגען", וועט שוין ביי סאלוצקי ארויסקומען, אז הילמאן איז די פראגרעסיווע ריכטונג און שלעזינגער די קאנסערוואטיווע... אורא! ווי קאן עס דען אנדערש זיין?...

הערט אן איינפאל: אויף דער קאנ-פערענץ, וואו דער נייער פארבאנד איז געגרינדעט געווארען, זיינען געווען פאר-טראטען פינף נאציאנאלע קעפערשאפ-טען, און יעדע פון זיי האט געהאט צו פינף פארטרעטער. זיינען דארט, הייסט עס אנוועזענער געווען 15 דעלעגאטען. ווע-נען דעם מאכט זיך סאלוצקי נישט וויסענ-דיג, ער ווייס נאך פון צוויי פארטרעטער, הילמאן און שלעזינגער. אז הילמאן איז געווען ביים קאנסערוועטיווע ווייס, וויל-יע, — הילמאן האט עס איהם אליין דעציילט! אז שלעזינגער איז דארט געווען, ווייס ער, — נה, דאס מוז ער דאך וויסען! ער דארף דאך איהם „א רייב טאן" אין זייט... אבער וואס איז פארט געווארען מיט די אנדערע 13 פארטרעטער פון די פינף פארבאנדען? איז אויך יעדער איי-נער פון זיי געווען א באזונדער ריכטונג, אדער האבען זיי נאר קיין ריכטונג נישט געהאט? מיינט סאלוצקי צי זאגט, אז די אנדערע דעלעגאטען אחוץ שלעזינגער און הילמאן זיינען געווען נישט מער, ווי אנגעשטאפטע „טעדי בערס", וואס האבען נאך נישט געהאט וואס צו זאגן? אויב אזוי, האט סאלוצקי א וואונדערליכע פון די פיהרער פון דער טרייד-יוניאן באווע-גונג!

ווי עס ווייסט אים, איז דער רעדאקטאר פון „די נייע וועלט" נאנט פאלש אינפאר-מירט געווארען, וואס אויף יעדער קאנ-פערענץ איז באמת פארגעקומען. אויב עס זיינען דארט ווירקליך געווען צוויי ריכ-טונגען, איז דאס נישט געווען שלעזינגער און הילמאן, איז דאס געווען די אמאל-נא-מייטער און די דזשורנימען טיילארס יר-ניאן פון איין זייט און די קעמפיקערס, די פאריער און די אינטערניששאַנאל פון דער צווייטער זייט. כמעט אלע דעלעגא-טען פון די קעפערשאפטען האבען ארויס-געזאגט זייער מיינונג וועגן דער פארט פון נייעם פארבאנד און די מאיאריטעט איז געווען פאר א פערטראסיווען פאר-

באנד. מו וואס האט סאלוצקי זיך דא צו-געשטעפעט בלויז צו שלעזינגער? איינס איז זיכער, די „צוויי ריכטונ-גען" האבען זיך א סך „שארפער" „נע-קרייצט" ביי סאלוצקי אין קאפ, איידער אויף דער קאנסענצענץ, וואו דער נייער פארבאנד איז געשאפען געווארען. ווי עס שיינט, איז סאלוצקי נישט באקאנט מיט דער אורשפּונג פון דעם פארבאנד. סא-לוצקי מיינט, אז „די קאנסענצענץ איז צו שטאַנד געקומען אונטער דעם נאציאנאלען קעמפיון פאר „אָפּען שאפ". ניי, אין דער אינטערניששאַנאל האט מען שוין נע-רעט פון אזא פארבאנד נאך איידער דער „נאציאנאלער קעמפיון פאר „אָפּען שאפ" האט זיך אנגעהויבען.

וויידער דארף סאלוצקי וויסען, אז די לעצטע קאנסענצענץ פון אונזער אינטער-ניששאַנאל, אין שיקאגא, האט אנגענומען א רעזאלוציע פאר דער גרינדונג פון א פארבאנד פון אלע אינטערניששאַנאלס אין דער נאדער אינדוסטריע אין אמעריקא, און אז אין יעדער רעזאלוציע ווערט נאנט דייטליך אנגעצייגט, אויף וועלכע יסודות דער פארבאנד זאל געגרינדעט ווערען. אלזא, שלעזינגער, ווי די גאנצע דעלעגא-ציע פון אונזער אינטערניששאַנאל, בא-דאך, זיינען, לעפּטקאווטש און האלפערין, זיינען געקומען צו דער קאנסענצענץ מיט א מאנדאט פון דער קאנסענצענץ, און זיי-נען געשטאנען פאר דערפארס און א פאר-באנד, וואס די אינטערניששאַנאל קאנווענ-שאַן האט אנגעצייכעט אין דער רעזאלו-ציע, און דעם שטאַנדפונקט האט אונזער דעלעגאציע פארטרייט אויף דער קאנ-פערענץ. דאס האט געמאכט נישט שלעזי-נגער אליין, זינמאן און די אנדערע פאר-טרעטער האבען דעם שטאַנדפונקט גלייך פארטייליגט.

אונטער די אומשטענדען וואלט עס געווען העכסט אונגלייך ווען דער רעדאק-טאר פון „די נייע וועלט" זאל האבען דערפאר טענות צו דער גאנצער אינטער-ניששאַנאל דעלעגאציע: ער זאל זיי פאר-ווארפען, ווארום זיי זיינען געשטאנען ביי דעם באשלוס ווייטער אינטערניששאַנאל ווארום זיי האבען זיך געהאלטען געטריי צום באשלוס פון זייער קאנווענשאַן. עס איז אבער נאך מער ווי אונגלייך, ווען דער רעדאקטאר פון „די נייע וועלט" מאכט זיך דערפון אלעס נישט וויסענדיג און מאכט פאר אלעס שלעזינגער!

עס איז בכלל נאנט קינדיש, ווען סא-לוצקי זוכט צו מאכען אן איינדרוק, אז זיין הילמאן איז „פראגרעסיווער" פון אונזער שלעזינגער. מילד גערעדט, איז דאס נאנט אריש. ווען ער מאכט אזא פארטלייך צווישן הילמאן און ריכט-טען וואלט האבען א זין, אין דעם פאל-אבער, מאכט ער זיך בלויז נאריש, און ער טוט דערמיט הילמאנען אויך קיין טובה נישט. צו דעם קאן הילמאן גרויס זיין נאך דעמאלט, ווען סאלוצקי ווארפט ארונטער שלעזינגער? „נאך סאלוצקי'ס מיי-נונג קומט אים, אז „זיין" הילמאן קאן זיין „פראגרעסיווע" נאך דאן ווען אונזער שלע-זינגער איז „רעאקציאנער".

אחוץ דעם איז דאס העכסט שערליך, און אין דעם מאמענט נאך מער ווי אלע מאל, ווען סאלוצקי מאכט פון הילמאן און שלעזינגער צוויי „שארפ ריכטונגען", כאטש עס איז נאך נישט אזוי אין דער „אמת'ען" ערשטענס, מאכט ער מיט דעם זיך ביינען פאר „סאמאדערוואציעס", פאר דעספאטען, וואס קענען טאן מיט זייערע ארגאניזאציעס וואס נאך זיי ווילען. דאס איז דאך דער שטאַנדפונקט פון די קאפיטאליסטען, פון די טויט-פיינד פון אלע יוניאנס! דאס איז אויך שערליך דערפאר, ווייל אזא מין ארומגעטאציע קאן פיהרען צו אן אנטאניזם, צו א געווי-סער פיינדשאפט צווישן די פירער פון דער אינטערניששאַנאל און אמאלנאמיר-טער, און יעדער איינער קאן דאך פאר-שטיין, אז בעסער איז, די באציהונגען צווי-שן די צוויי ארגאניזאציעס זאל זיין וואס פריינליכער. היינט וואס איז סאלוצקי מיט דעם אויסען? דענקט ער ווירקליך, אז מען מען טאן אלעס אבי נאר א פיק-צו טאן שלעזינגער! און די אינטערניש-שאַנאל?

אלע וואס זיינען באמת באקאנט מיט דער לאגע אין דער נאדער אינדוסטריע וויסען, אז דאס וואס דער נייער פאר-באנד איז געגרינדעט געווארען אויף א פערטראסיווען יסוד און נישט אויף א שטריינגע צענטראליסט'ישע איז נישט דער-פאר, ווייל שלעזינגער און הילמאן שטע-לען פאר צוויי „שארפ ריכטונגען", נאך ווייל די מיטגלידערשאפט פון אונזערע יר-ניאנס ווילען נישט קיין ענגערע פארשטעל-צונג. ווען מען וויל פארטייליכען די אר-בייטער פון איין פאל, וועלכע כאלאנען

צו צוויי לאקאל יוניאנס פון איין אינטער-ניששאַנאל, מאכט זיי א געוואלט ביי'ן הימעל, היינט וואס וואלטען זיי זאגען, ווען מען זאל זיי וועלען פארשטעלען מיט ארבייטער פון אנדערע פאלקען? וועגען דעם ענין קאן סאלוצקי זיך עפעס דערוויסען, ווען ער זאל איבערליי-ען נען וואס ל. היימאן שרייבט טאקע אין דעם זעלבען נומער „נייע וועלט", אין וועלכען עס איז ערשינען סאלוצקי'ס נאך-טיין וועגען וועלכען מיר רעדען דא. ל. היימאן, דעם אמת וואנענדיג, קאן אויך נישט ביישטעהן דעם נסיון „א רייב צו טאן" אין זייט, דער אינטערניששאַנאל, צו עס פאסט זיך יע, צו עס פאסט זיך נישט, דעם מאל אבער שרייבט ער גראדע צו דער זאך, אפער לייענט נישט סאלוצקי וואס היימאן שרייבט אין זיין „נייע וועלט", וועלען מיר איהם דא געבען אן אויסצוג דערפון, דא וועט ער שוין מסתמא יע לייענען...

אבער איידער מיר גיבען איבער וואס היימאן זאגט, בעט זיך א שטיקעלע חסדמה. ל. היימאן קומט פון זעלבען חור' וואס י. ב. סאלוצקי. ער איז הפנים סאלוצקי'ס א תלמיד און וועגען יוניאן זאכען שרייבט ער פאסט, פונקט אזוי אימפאראנטוואר-טליך, ווי זיין רבי. היימאן האט עס שוין נישט איין מאל געוויזען טאקע אין די „נייע וועלט". דאך אבער, היימאן איז פארט אליין א יוניאן'מאן, ער איז א מיטגליד פון אונזער אינטערניששאַנאל און אלס „אינסיידר מענש", פארשטייט ער שוין, אז א טרייד-יוניאן איז נישט קיין סאציאליסטישע פערזאנליכע וועהרענד סאלוצקי מיינט, אז א אינטערניששאַנאל יוניאן איז ווי א סאציאליסטישע פערזאנ-ליכע וועלכע איינער קאן פיהרען די גאנצע ארגאניזאציע פאר'ן נאך, פאר-שטעהט שוין היימאן, אז אין א יוניאן הא-בען די מיטגלידער „אויך עפעס צו זאגן" און דאס מען קאן נישט „אינאנצען ארויס-ווארפען דעם שולד אויף די פיהרער. דאס רעדט ער אין באצוג דעם, וואס מאכט באשולדיגען בלויז די פיהרער דערפאר וואס דער נייער נאדער-פארבאנד האט נישט אנגענומען די פארמע פון א „יוניאן" ביי יוניאן!

אי „נייע וועלט" פון 17טען דע-צעמבער שרייבט היימאן צווישען אנדער-דעם, ווי פאלגט:

„אבער אין גאנצען ארויפגערען דעם שולד אויף די פיהרער קאן מען אויך נישט. עס ווענדט זיך נישט אין די פיהרער אליין, די מיט-גלידער האבען נאך אויך וואס צו זאגען. און ס'איז נאך א פראגע צו אונזער עולם איז פאר-פוג צו געהן פילע ווייטער אויפ'ן וועג פון פאראייניגונג, ווי די פיהרער.

„אויך ווייס ווי שווער עס איז צו פאר-אייניגען לאקאל יוניאנס, וועלכע באלאנגען צו אויף אינטערניששאַנאל, און זיינען אנגע-שלאסען אן א דזשאנטל באדער, היינט ווער קאן גאר ריידען וועגען צונאנעמעלען אלע יוניאנס פון דער נאדער אינדוסטריע אין איין גרויסע יוניאן. ס'איז גוט באוואוסט די לע-זער פון דער „נייער וועלט" די טראגעדי, וועל-כע איז פאראוואקס געווארען אין דער איי-טערניששאַנאל, צוליב די יוריסדיקציען קעמ-פע פון לאקאל יוניאנס און לאקאל זעכענען, און ווי אלע פארזוכען זיי צו פאראייניגען האט זיך נישט אויפגעגעבען. אדער נעמט לא-קאל 3 און לאקאל 80. לאקאל 3 זיינען די שטיקשניידער, עס הייסט אזעלכע שניידער, וועלכע מאכען אליין דעם גארמענט און די הילפע פון אפריימארס, געוועהנליך ארביי-טער זיי אויף די ביסטע גארמענטס, אזעלכע וועלכע די באסעס האבען מורא צו שרייבן אן אפריימארס. לאקאל 80 מעקבערס ארבייטען ביי לוקס פוילארס, דאס וואו מען מאכט

שרדער ארבייט. שוין, די זעלבע שניידער, די זעלבע ארבייט, מ'ווארפט זאל פון העבען צוויי באזונדערע לאקאלען!

דאס איז טאקע ווירקליך א פראגע אבער די מיטגלידער פון די באזונדערע לאקאלען זיינען דערווייטע נאך גרייט צו „קעמפען ביי'ן לעצטען" אויפצוהאלטען די באזונדערע לאקאלעס, כאטש די באמיר-טע פון אונזער אינטערניששאַנאל זיינען דערפאר, דויע לאקאלע זאלען זיך צו זאמענשמעלצען אין איין לאקאל.

היימאן רעדט בלויז פון לאקאל 3 און לאקאל 80 און פון לאקאל 1 און לא-קאל 17. די זעלביגע פראגע קומט אויך פאר ביי לאקאל 23 און לאקאל 25. אין ביינע לאקאלען זיינען דא דרעסמאכער, ווארום זאגען די דרעסמאכער פון די צוויי לא-קאלעס זיך נישט פאראייניגען אין איין לא-קאל? אבער די דרעסמאכער פון לאקאל 25 ווילען דוקא בלייבען אין לאקאל 25, און די דרעסמאכער פון לאקאל 23 ווילען דוקא בלייבען אין לאקאל 23, טראץ אלע לאגישע ארגומענטען פון די פיהרער.

און די זעלבע לאגע איז געווען אויך ביי די לאקאלעס פון דער „אמאלנאמיר-טער", ווארום קיינער פון די, וואס קאן באמת די ארבייטער באוועגונג, וועט נישט זאגען, אז די מיטגלידער פון דער „אמאל-נאמירטער" זיינען מער פארשטענדיג, ווי די מיטגלידער פון אונזער אינטערניש-שאַנאל, און דאסעלביגע איז אויך ריכ-טיג וועגען די באמירטע פון די צוויי קער-פערשאפטען. אי וואס סאלוצקי ענטיגט אלע מאל חסרונות אויף דער אינטערניש-שאַנאל און איהרע פיהרער, און האט קיין מאל נישט צו זאגען א שלעכט ווארט אויף די „אמאלנאמירטער" און איהרע פיהרער, איז דאס בלויז דערפאר, ווייל, יע ווייל עס איז זיין אמאלנאמירטער. עס איז זיינס און עס איז גוט און פייך, פונקט ווי עס איז אלעס גוט און פייך אין זיין פערדער-ציע. און דעריבער דייט ער א מוח מיט „צוויי שארפע ריכטונגען", וואס האבען זיך אויף דער קאנסענצענץ „שארף נע-קרייצט" צווישען הילמאן און שלעזינגער, אלס פארשטייער פון די אינטערניששאַנאל און די אמאלנאמירטער. דאס איז פשוט! דאס קוואטש מיט א שלעכטען אבזיכט! דאס ווערט געטאן, ארונטערצואווארפען אונזער שלעזינגער, מיט אונזער אינטערניששאַ-נאל, כדי אויפצוהויבען זיין הילמאן מיט זיין אמאלנאמירטער. דאס איז זעהר נישט שעהן!...

## דער „צייט" באל דער אריגי-נעלסטער פון היינטיגען סיאן.

שבת אָווענט, דעם 15טען יאנואר, 1921, וועט אין מעדיסאן סקווער נאדערען פארקומען דער „מאסקען באל" וואס ווערט אראנזשירט פון דער מעליכער נאציאנאל סאציאליסטישער ארבייטער צייטונג „די צייט".

לויט די פארבארייטונגען וואס עס ווערען געמאכט וועט דער באל זיין איי-נער פון די אינטערעסאנטסטע וואס ווערט אראנזשירט אין ניו יארק. די מאסקען וועלען זיין די אריגינעלסטע, פון פארשיידענע כאראקטערען און טיפען. עס וועלען אויך זיין קאריקאטורען פון אי-דישע שרייבער און ארבייטער פיהרער. די פרויען סיי פאר די מאסקע און די וואס אלע באזוכער וועלען קענען געווינען זיינען פון די גרעסטע. אויסער דעם האט די קאמיטע וואס אראנזשירט דעם באל — אום צופירדען צו שטעלען יעדער באזוכ-כער — באשלאסען, נישט קוקען אויף די גרויסע קאסטען, אויסצולייגען א נייעם פלאך אין מעדיסאן סקווער נאדערען כדי עס זאל זיין אנגענעם צום טאנצען. אז אין דעם עס איז צו ערווארטען, אז אין דעם אָווענט וועט זיך די גאנצע אידישע אר-בייטער יונגער צוזאמענקומען ביי דעם באל און צוזאמען פארברענגען אן אָווענט פון פרייהייט און נייטיגען גענוס.

## היינט פאר'ן שראף

נעהמט אן

## עקם - לאקם!

און איהר וועט אין דער פריה פיהלען ווי נייגעכירען.



אנו מעתה.

אין פארבינדונג מיט אַט דער מנפה  
אוי כראי צו באמערקען דעם פאלגענדען  
אניצירענט: איינע פון די נרעסעע אייר-  
ענפאבריקען איין דער סאטס, "די ניו  
בירן" אייראן וואָרקס, אין נאָרט קא-  
ראַליינא, האָט פאררופען אַ מיטינג פון  
אירע ארבייטער צו באשפּרעכען אַ פאר-  
קלענערונג פון די שכירות אינעם צוואנציג  
פּראָצענט. די ארבייטער זיינען געווען  
שטארק אוימוצופרידען, און די פרימע האָט  
אָנגענומען דעם פלאן, וואָס איינער פון די  
ארבייטער האָט פאַרנשלאָגען — אז די  
ארבייטער וואָלען אליין אָנפיהרען די פאב-  
ריק און צוטיילען די פראַמיטען צווישען  
זיך. די געהאלטען פון אלע אָנגעשטעל-  
טע זיינען פאַרשלאָנערט געוואָרען אויף 10  
פּראָצענט. זיי וועלען פארבלייבען אויף  
זייערע שטעלען ביז די רייעה סיסטעם  
וועט פאַלשטענדיג איינגעפאַרדענט ווערען.

292

די באפעלקערונג פון די פאראייניגטע  
שטאטן באטרעפט איינצ ארום 106  
מיליאן און מיט די טערמיאריעס אויסגע-  
האלט דעם קאנטינענט באטרעפט די בא-  
פעלקערונג ארום 116 מיליאן — א פאר-  
גרעסערונג פון כמעט 17 מיליאן זייט  
1910.

נאטיילדיג, אויב די ארבייטער וועלע  
אויף ווייטער אויסקלייבען מיספארטרע  
טער אַנשטאט אמת'ע פארטרעטער, וועט  
קין פארנעמען צו צאלן די נייש  
העלמען. אבער פרינציפעל איז עס וויג  
שטאמווערט צו האבען מעהר פארטרע  
טער און ווען די ארבייטער וועלען קל  
ער מערן, וועלען זי האבן א שטאר  
קער ארבייטער-קאנסענטע און אַנערס

די ארבייטער האָבען פון דער ענט-  
שיידונג געקראָגען — שענהע ווערער  
אָבער זייערע מאַנעס דארפֿען זיך צו-  
פאַסען צו דער האַנדלונג פון די ארבייטס-  
געבער.

א האפען-סטריק באשלאסען.  
לעצטע וואך האבען די מיטגלידער פון  
דער „הארבער באאטמענס יוניאן“ בא-  
שלאסען צוריקצואווייזן דעם אנרימענס  
וואס די אסאסיאציע פון די שוידאיי-  
נעמיטער האט פאר זיי פארגעלייגט. דאס  
מיינט, נאטייליך, אז זי ארבייטער וועט  
לען ארויס אין סטריק, סיידען אין דער  
לעצטער מינוט וועלען ביידע צדדים איי-  
נעהן אויף א פשרה. א צווייטע יוניאן  
פון האפען ארבייטער האט גלייכצייטיג  
געלאזט וויסען, אז זי האט אויך צוריק  
געווייזן דעם אנרימענס פון די ארבייט-  
עבער און וועט ארויס אין סטריק דער-  
[טען יאנואר, צוואסען מיט די שוידאריי-  
מער.

דער סטרייק וועט ארומכאפן  
סערע 11 מיוזענט האפען ארבייטער  
די צוויי דערמאנטע וויאָאָנס האָבען א מיט  
גלידערשאפט פון 6 מיוזענט, און וועט  
זיי וועלען ארויס אין סטרייק, וועט ע  
מיינען, אז נאך פינף מיוזענט וועלען זיי  
נעצוואונגען — צי זיי ווילען צי ניט —  
צו סטאָפּען. דער סטרייק וועט געפֿיהר  
ווערען גענען 900 „אינדעפֿענדענט“ אי  
געמיטער פון פראכט־שיפען. די אי  
כייטער האָבען געפֿאָדערט א העכערונג א  
שכירות פון 30 דאלאר א חודש און  
צעהן־שטונדיגען ארבייטס־טאָג. אָנשטאָ  
דעם האָבען די אייגענטימער פאָרנעשל  
גען א זעכציג שטונדיגע ארבייטס־טאָג  
וואָס דאָס מיינט, אז איין טאָג טענען ז  
כאשעפֿטיגען זייערע ארבייטער 15 שעה  
און א צווייטען ווייניגער, אבי דורך דע  
וואָך זאלען זיי ארבייטען כּיניו 60 שעה  
און ארום ווילען די אייגענטימער  
אויסדרעטען פון צאָהלען פאר ימים טובים  
און איבער דעם פונקט האָבען עס די א  
כייטער צוריקגעוויזען דעם אנטימענט.  
עס איז איבעריג צו זאָגען, אז די א  
כייטער זיינען גערעכט אין זייערע פאָד  
רונגען. די 60־שטונדיגע ארבייטס־טאָג  
איז שוין א פארנעמענע זאך אין מעה  
סטע אמעריקאנער אינדוסטריען, אָבער  
האָפען־ארבייטער דארפען ערשט סטרייק  
פאר מוזע גליק.

**שפאל ארבייטער.**

[illegible]

**פ'לאדעלפ'א געסעטערט**

א אינמערעסאנמער מימינג פון קלאוק  
מאכער.

דעם זעלבליגען מאַנטאָנא, ביינאכט, האָט  
דער דזשיאנט באַאָרד פון דער קלאַו און  
סקוירט מאכער יוניאן אין פילאדעלפּיא  
איינגערופען א מעמבער-מיטינג, וואָס עס  
זיינען די סקוירט געוואָרען די פונקט  
פון דעם באנייטען אנרימענט, וועלכען דער  
דזשיאנט באַאָרד האָט נאָך לעצטע וואָך  
נומערירטען. און, נאָך דעם קאָנפערענץ  
מיט די ווייסט מאנופעקטשורערס ביי טאָנ,  
האָט פּרעזידענט שילזיינגער דאָ פּאַרענץ-  
דינט דעם אָוענט, ביז נאָנץ שפּעט אין  
דער נאכט אַריין.

ווי עס איז דער שטיינער ביי יעדען  
סעטעלמענט, צי מיט סטריק, צי אָהן  
א סטריק, האָבען די מיטגלידער דעם האַנט  
צו שמעלען א סך פראנען אין באצונג דעם  
סעטעלמענט. און שלעזינגער האט אויך  
דאָ געהאלטען א מייסעטערהאפטער רעדע,  
ערקלערענדיג די פונקטען איין דעם אנדער  
מענט אויף וועלכע דער עולם האָט זיך  
מעהרסעטענט אפגעשטעלט. ער האָט אַזוי  
געוויזען, ווי מיט דעם סעטעלמענט האָט  
די יונגן צוריקגעשלאָגען אלע פאדערונגן  
נען וואס די קלאק און סקוירט מאנופעקט-  
טורערס האָבען געהאט ארויסגעשטעלט,  
און אז אונטער די אומשטענדען איז דאָס  
דער בעסטער סעטעלמענט וואס מען האָט  
געקאנט ערווארטען.

זיין רעדע האָט געדויערט אַ שטונדען  
און אַ האַלב און איז באַגלייט געוואָרען  
פֿון אַ סך אַפּלאַדימענטען.  
אַבער צו אַ באַשטימטען באַשלוס איז  
מען נאָך אויף דעם מיטינג ניט געקומען.  
מען האָט שוין געזאָלט געהן שטימען וועד  
גען דער גומאייסונג פֿון דעם נייַעם אַנטי־  
רײַמענט. שלעזינגער האָט אָבער פֿאַרגע-  
שלאָגען, דאַס ווי באַלד די זאך איז נאָך  
אַלץ ניט קלאָר פֿאַר אַללמען, זאָלען דאָ  
מיטגלידער נאָך דיסקוטירען וועגען דעם  
ביי זייערע ברענטש מיטינגען. עס איז  
ניט קיין פֿראַגע — האָט ער געזאָגט —  
צו וועלען דאָ עפעס אויף וועמען אַרויפ־  
צווינגען. זאָל דער גרויסער עולם  
האָט ער פֿאַרגעשלאָגען — קומען צווישענע  
זיך צו אַ בעסערער פֿארשטענעניס און  
אומאַלט שטימען.

און עס איז אזוי געבליבן. דער  
פראגע וועט נאך דיסקוטירט ווערן ביי  
די נעקסטע ברענשטימינגען פון דער  
קלאמאכער יוניאן.  
דער מיטינג איז אויך אדרעסירט גע-  
ווארען פון ש. אינאווסקי, דראקטאר פון  
די "גרעעכטיקייט" און פון דער אלטע  
ארבייטער אגיאטאאר, גענ. ה. וויינבערג.

צעמבער, איז פון דער אס"ן אָנגעקומען  
דער פאליטענדער ענטפער:  
מר. בענדזשאםין שלעזינגער,  
פרעזידענט איבערנעשטאַנאל ליודים גאר-  
מענט וואַירקערס וועגן,  
31 יוניאן סקווער, ב. י.

ווערטהער הער!  
 „אײנער שפעטל עליוועריר ברוך פונ'ם  
 20טן ערלאשטן היינט פריה און מיר בא'ם  
 דויערען זעהר וואס מיר זיינען גיט אמ'ן  
 שטאנד נאכצוקומען איינער פארלאנג צו איינ'ן  
 רופען א קאנצערטניק די וואך.  
 „מיר וועלען אבער, אראנזשירען צו רופען  
 א קאנצערטניק אין אפאנג פון דער קומענדער  
 וואך.“

„מים דער האַטונג אז דאָס וועט זיין צו  
אײַער צופרידענהייט, פארבליבען מיר,  
די ווייסט און דרעס מאַנאָפעס. אַסס'ן,  
ד. וו. פערעלשטיין, סעקרעטער

מאָנאטא, דעם 27טען דעצעמבער, איז פארעקומען די קאָנפערענץ צווישען פאר- שטעהער פון די ווייסע מאנופעקטור- ערס אָסס'ן און די ווייסע און דעם מא- כער יוניאן, לאקאל 15. פרעזידענט שלע- ינגער איז מאָנאטא קאָנפערענץ גע- פאהרען אין פילאדעלפיא און האָט אָנגע- פיהרט דער יוניאן'ס קאמף אויף דעם אנפערענץ. דער קאָנפערענץ איז פארנע- קומען אין וועגנדיג האַטעל און האָט גע- דויערט איבער 4 שטונדען.

נאטירליך, די פארשטעהער פון די מא-  
ניפעקטשורערס האבען זיך נישט געשעמט  
ארויסצוקומען מיט נאנץ שטריינגע פא-  
דערונגען, לענגערע ארבייטס-שטונדען,  
קלענערע שירות און נאך אנדערע זאכען.  
דאס האט געניבען א געלענעהניג פריזוי-  
דענט שלעזיגער צו האלטען פאר זיי  
נאנץ באלערענדע לעקטשור, וועלכען זיי  
האבען אויסגעהערט מיט גוט ווייניג איך-  
טערעס. ער האט זיי ערקלערט אז זיי-  
ערע פארערונגען זיי דער יוניאן זיינען  
חלומות, אז די יוניאן וועט עס קיין מאָל  
ניט נאכגעבען, און אז זיי האָבען גאר ניט  
קיין רעכט און קיין אורזאכע אועלכעס צו  
פארלאנגען.

שלעזינגער'ס רעדע האָט געמאכט א שטארקען איינדרוק אויף אלעמען, אפילו אויך אויף די פארשטעהער פון די מאַטעמאטישערער, אבער נאָך קיין באשטימטען באשלוס איז מען נאָך דערווייל נישט געקומען. די פאַרשטעהער פון די מאַטעמאטישערער האָבען ערקלערט, אז זיי מוזען פאַרלייגען אלע מענטשן פאַר דער גאנצער אסאסיאציע און ערשט נאָכ דעם וועלען זיי קאָנען ענטפערען. עס איז אלזא, צו האָפען, דאס די ווייסט און דרעם מאנופעסטורערס פון פילדעלייא וועלען דאָך איינגעהן די ערעכטע שטע לונג פון דער יוניאן און זיי וועלען קומען צו א פיריליכען אויספלייך, ניט אריינגיין ווארפנדיג די אינדוסטריע אין א פאַרזימערטען מאַפּ.

די פארשטעהער פון דער יוניאן אויף  
דער קאנפערענץ זיינען געווען: ב. שלע

**GERECHTIKET**  
A Jewish Labor Weekly  
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union  
Office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1126.  
B. SCHLESINGER, President S. YANOFSKY, Editor.  
A. BAROFF, Sec'y-Treas. ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.

---

Subscription price paid in advance, \$1.00 per year.

---

Vol. III. No. I. New York, Friday, Dec. 31, 1920.

---

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.  
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1102 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.







# פֿינף וואָכען אין סאַוועט רוסלאַנד

נעמענדיקסטער, דאס וויינען נעמליך די שניידער, וואס ארבייטען אין דער היים בלוז דערפאר, ווייל דאס גיט זיי די מעגליכקייט אונטערשווינדלען. אבער בע האבען מיר ארום 25 טויזענד, זיי וויינען אלע גוטע שניידער פון פרייער דיגע באפעלעך. זיי נעמען ארום ארבייט פון דער רעגירונג, די רעגירונג גיט זיי ארום דאס וואס זיי זיי שניידען עס צו און נעמען עס איהר ביי זיך אין דער היים, און דעליווערען נאכדער צו דער רעגירונג פארטייטע נארמענט, און דא האבען זיי די געלעגנהייט צו שווינדלען.

פון א ראל וואסער קענען, למשל, ווערען געשניטען 10 מאנטלען. די חברה שניידען טאקע אויס 10 אויבערדיקע, אבער דער רעגירונג דעליווערען זיי בלויז 9 און אמאל נאך 8, די איבעריגע פאר קויפן זיי אויף פונדארויסען צו פפעקט לאנטשע פרייען (פונדארויסען אין דער נאמען פון דעם מארק, וואו "ספעקולאציע" ווערט אנגעהערט נאנט אפערן). דורך דעם, וואס זיי נעמען יעדע וואך ארונטער א פאר רעק און פארקויפן פון זיי, מאכען זיי א בעסערע לעבען און וויינען עקאנאמיש בעסער אפ, ווי די ארבייטער אין די רעגירונג'ס שפעטער מיט די "ארבייטער-קארטען".

"און עס איז נאך גוטא קיי, ווען ווי דאס צו סטאפען?" — האב איך באמראדאן געפרעגט. "וואס קען מען טאן, אז דער שניידער ווייזט דאך איהר מיט אהיות און מופתים, אז ער האט מעהר ווי 8 אדער 9 רעק פון דעם ראל וואסער, גיט ארויסגעשניטען? סידען מען זאל אריינשטעלען א שומר ביי יעדען שניידער אין הויז, וואס זאל איהם היטען, און דאס איז אבסאלוט גיט מעגליך. איבער הויפט וואלטען דאך די שומרים אויך געראפט ווי שניידערס, אז גיט וואלט מען דאך זיי אויך איינרעדען, אז מען קען מעהר ווי 8 אדער 9 רעק פון דעם ראל וואסער גיט אויסשניידען!"

"און די שטרעוויטשאקע?" — האב איך געפרעגט. "די 'שטרעוויטשאקע' האט מיט אונגעפער אנדערהאלבען יאהר צוריק יא געמאכט א פאריוו דיע שווינדלעריי צו סטאפען. זי האט אריינגעשיקט א נאנען סטעק מענשען צו היטען די היים ארבייטער. דער רעזולטאט איז געווען פון דער נאנער אבלאווע, אז מען האט וועקט שניידער, וועלכע מען האט געכאפט ביים האנד, געשאסען, אבער דעם שווינדלע האט עס גיט אפגעשטאפט. — איז געווען באגראדאוו'ס ענטפער. 'און עס זאל אונז צו קיין גנאי גיט ויין', האט באגראדאוו צוגעזעט, 'די מעהרסטע פון די, וואס מען האט געכאפט, וויינען געווען פון אחינו בני ישראל'."

זיי וועלען קומען צו לויפן פארסאפעטע און זיך בעטען אז מען זאל מיט זיי סעטלען. גארניט, מ'האט אונטערגע'קלוצען די הענט און פארטייג! איז דעם וועלכע טאן האבען אויך גערעדט די איבעריגע רעדנער, מיט דער אויסנאמע פון ברודער א י י ב ק ר ג ע ל. ער האט גרעדע אונטערשטיצט דעם פנים. ער האט געמאכט פארווייר, פער דער באשרד און דירעקטארס דערפאר, וואס זי נעהט גיט ארויף אין דער לאנע פון אפס און האלטען נאך אין איין רייד סען און ביי ס ע ל שטיקער פון איהם. — און די צייט איז א שלעכטע, דאך מען גיט שפרינגען פון די האלמאכעס — האט ברודער קונעל געזאגט. מען דארף ויין פארזיכטיג. יעצט — האט ער געזאגט — מוז מען האבען נאך אוא פאליס. רעוואלוציאנערע פראצען וועלען אומברענגען די יוניאן — האט ער געשריען. צו טרויער צום אפס מוזען מיר האבען, ווייל אלע ווייסען ווי שווער אונזערע בעאמיטע ארבייטער י ע צ מ. לאמיר זיך פרייען וואס מיר האבען אונזער "יוניע", אז גיט וואלטען מיר נאך פון הונדערטער שטארבען אין אונז ביטערען קריזיס. — אט אזוי האט ברודער קונעל גערעדט.

אבער ברודער קונעל'ס פארטיידיגונג האט קאמפליקאציע פארייס געגעבען ברודער היימאן בעאמיטער, ווייל ער האט געזעהט, אז די רעדע האט א נשנץ געשאפען. איינדרוק געמאכט אויף די צו הערער. נאך מעהר, ברודער היימאן ב ע צ מ ער האט קלאר געזעהן, גלייכצייטיקייט צו דער געזעהרען. איז אייניגע שטעלען האט ער וואנאר אונז טערנעווערט ווי די באשרד און דירעקטארס מעמבערס האבען זיך איבערגעשריטען אייניגע מיט די צווייטע וועגען ברודער קונעל'ן און האבען געזאגט: "סי איז דאס א לעקער. מען האט איהם געראפט ער וועלען אין דער לעקער קאמיטעט. די 'פריינדליכע' קייט, צוואשען

## ארגאניזירטע און נישט-ארגאניזירטע ארבייטער אין דער אינזשעניר רוסלאנד פון ב. שלעזינגער.

איז אין מאכט, דיווען איבעל גיט אפערט שאפט. מיר האט אויך אינטערעסירט צו וויסען, ווי אזוי דיווע 150 טויזענד היים ארבייטער קענען לעבען, גיט האט בענדיג קיין "ארבייטער-קארטען", און דארפנדיג קויפן אלעס אויפ'ן פרייען מארק.

איך האב זיך וועגען דעם פירערט מיט די פארשטעהער פון דעם "אלייט" שיען שניידער פארבאנד, און אט וואס געמאכט באגראדאוו (דער באלטימארער אידישער יונגערמאן, וואס איז יעצט אן אפיסער פון דער מאסקווער שניידער יוניאן) האט וועגען דעם געהאט צו זאגען: "די היים-ארבייטער, האט ער מיר ערקלערט, קענען איינזעטיילט ווערען אין דריי קלאסען. עס וויינען דא פיעלע טויזענדער, וואס וואלטען זעהר געוואלט אויסגעבען זייערע בערדומס און אריינגעהן ארבייטען אין שפעטער, איז אבער די צרה, וואס מיר האבען גיט קיין שפעטער זיי אריינגענומען. צוליבע די שטענדיג גע מלחמות, וואס מיר מוזען אנפיהרען און צוליבע דער בלאקאדע, קענען מיר אליין גיט פארברענען קיין געהאמאש'ען נען און מיר קעלען דאס אויך גיט קויפן אין אנדערע לענדער. אזוי שנעל אבער ווי מיר וועלען האבען געהאמאש'ען, וועלען מיר איינפירען שפעטער, און דאן וועלען ווייניגסטענס 50 טויזענד פון די יעצטיגע היים-ארבייטער מיט דער גרעסער שמה אויפגעבען זייער היים-ארבייט."

"דאס איז די ערשטע קלאסע היים-ארבייטער. פאר דיווען קלאס ארבייטער מיר אויס פלענען זיי אויסצונעהמען אין דער יוניאן גלייך יעצט און זיי אריינצולעבען, 'ארבייטער-קארטען'." "דא קומט א צווייטער קלאס: מיר האבען אין רוסלאנד אונגעפער 75 טויזענד שניידער, וואס ווילען ארבייטען אין דער היים פאר זיך פשוט צוליבע געוואנהייט. זיי ארבייטען טאג און נאכט, זיי ארבייטען ווי די עולען, און דאך ווילען זיי בעסער ארבייטען אין דער היים איידער אין א שאפ. זייערע טאטעס און זיידעס האבען געארבייט אויפ'ן וועלכען טיש, אויף וועלכען זיי האט געשלאפען, און זיי ווילען אויך טאן דאסעלבע. היינעם, סאנטיישיאן, 8 טונדניגער ארבייטס-טאג, דאס אפערירט נאך צו זיי גיט. מיט זיי וועלען מיר זען האבען א שטיקעל קאמפ, איידער מיר וועלען זיי אריינצורייכען אין שפעטער. דער דריטער קלאס היים-ארבייטער איז דער קלענסטער אין צאהל אבער דער

אפ מיט די ארבייטער. ער איז דער שאפ-טשערמאן. אין גרעסערע שפעטער ווערען עטליכע באפרייט פון דער ארבייט. עס וויינען דא שפעטער (די נאנט גרויסע, נא-טירליך), וואו 15 פערזאן וויינען ביי פרייט פון דער ארבייט און גיבען זיך אפ אויסשליסליך מיט די ארבייטער פון שאפ. די שאפ-טשערלייטע קריגען בא-צאחלט פון די איבעריגע ארבייטער אין דעם שאפ. יעדער ארבייטער געהאט ארונטער א געוויסען פראצענט פון זיין פארדינסט צו באצאחלען די שאפ-דעלע-נאטען.

די דיוס, וואס יעדער מיטגליד מוז צאחלען אין דער יוניאן, איז צוויי פרא-צענט פון זיין פארדינסט, און דאס מוז באצאחלט ווערען אין דעם טאג, וואס מען קריגט "פעי". ארבייטער, וואס צאחלען גיט זייער דיוס רעזעלמענט און קענען גיט אנגעבען קיין גוטע ארונטערמאס פון זייער איטאמאטיש אויסגעשלאסען פון דער יוניאן, און עס ווערט פון זיי באלד אוועקגענומען זייערע "ארבייטס-קארטען". און דאס מיינט פשוט פון הונדערט אויסגעהן. צוריק אריינגענומען אין דער יוניאן ווערען אזעלכע אויסגעשלאסענע מיטגלידער בלויז דאן, ווען זיי צאחלען אפ אלע זייערע שולדען און אויך גייע איינצוריסט-נעלער.

אין א פארניגע ארטיקלעל האב איך שוין דערמאנט דעם פאקט, אז פון די 300 טויזענד מענשען, וואס ווערען אין סאוועט רוסלאנד באשעפטיגט ביי אלער-ליי שניידעריי (פרייען-קליידער און מע-נער-קליידער), וויינען ארגאניזירט בלויז א העלפט, און אז די איבעריגע 150 טויזענד ארבייטער ביי זיך אין דער היים פאר זיך, און זיי ווערען אין דער יוניאן גיט אריינגענומען. און גיט ווערען אריינגענומען אין דער יוניאן מיינט גיט קריי "ארבייטער-קארטען". און גיט קריגען קיין "ארבייטער-קארטען" מיינט קויפן אלעס, וואס מען דארף האבען אויסצוהאלטען די נשמה, אויפ'ן פרייען מארק, ביי ספעקולאנטען, וואו די פרייען וויינען 500 מאל העכער, ווי אין די רע-גירונגס-קלאסען.

וויסענדיג, וואס פאר א קללה היים-ארבייט איז, און געדיינענדיג די ביטערע קעמפע וואס מיר אין אמעריקא האט געגען דעם אנגעפירט, בין איך געדווען פארמאגטערעסירט צו וויסען ווארום די סאציאליסטישע רעפובליק פון רוס-לאנד האט דורך די דריי יאהר, וואס זי

אין רוסלאנד ווערט די נאנע אר-בייט פון די יוניאן אפגעטאן פון א קליין הייסעל אקטיווע מיטגלידער. אלעס וואס מען ערווארטעט פון די גרוי-סע מאסע איז, אז זיי זאלען קומען אין פאל אין א יאהר, אדער איין מאל אין א חשב יאהר צו א מיטינג פון זייער שאפ און אויסערוועהלען א שאפ-קאמיטע, הא-צען זיי אויסערוועהלט א שאפ-קאמיטע, האט זיך געענדיגט זייער ארבייט ביי דעם נעקסטען יאהר אדער נעקסטען חשב יאהר, ווען זיי וועלען ווידער דא-פון קומען צו א שאפ-מיטינג און אויס-וועהלען נייע שאפ-קאמיטעס.

פון צייט צו צייט יעדען אייגענער-פען געוועהלט פארזאמלונגען פון די יו-ניאנס, אבער אזוי ווי דיווע פארזאמלונ-גען וויינען בלויז פאר פראפאגאנדא-צווע-קען, ווערען זיי זעהר שוואך באזוכט. עס ווערען צום ביישפיל איינגערופען גע-נעמאלע פארזאמלונגען צו אנטייערן צוויי-שען די מיטגלידער, אז זיי זאלען זיך א-שליסען אן דער "רויטער ארמעע"; אז עס קומט אן דער ווינטער רופט זיי די יוניאן צוזאמען צו א מיטינג, און רעד-נער ערקלערען זיי, אז אזוי ווי סאזי גיטא קיין גענוג האלץ צום הייזען, זאלען זיי זיך צופרידענשטעלען מיט די ביסעל, וואס די רעגירונג וועט זיי געבען. פרא-יען איבער וועלכע די מיטגלידער זאלען רפען מאכען בעשליסען, ווערען ביי די יוניאנס גיט פארנעמען.

די גרויס פון דער שאפ קאמיטע איז די צאחל ארבייטער פון שאפ. עס יען דא שפעטער, וואו די שאפ-קאמי-טע באשטעהען פון 25 פערזאן. אין פער, וואו עס ארבייטען בלויז עטליכע נשען, נעמען זיך עטליכע שפעטער צו-נאמען און ערוועהלען איין שאפ-קאמיטע. די שאפ קאמיטעס טארען זיך גיט שטיצען אין די מענעדזשמענט אנגעלעגענ-הייטען. אויב זיי וויינען גיט איינפאר-שטאנען מיט דער ארט און ווייזע ווי דער שאפ ווערט געמענעדזשט, אדער מיט די שאפ רולס, קענען זיי אפערירען צו די באאמטע פון דער יוניאן, זיי אליין טארען אבער קיין "עקשאן" גיט נעמען. די הויפט פליכטען פון די שאפ-קא-מיטעס וויינען: (1) אויסצופאסען אז די ארבייטער זאלען זיך אנשטריינגען און ארויסגעבען וואס מעהר ארבייט. (2) אכטונג צו געבען, אז יעדער ארבייטער זאל שטריינגען די דיסיפלין פון די שאפ, און (3) איינצוקאלעקטען פון די ארבייטער די דיוס און עס איבערגעבען מיט א רעכענונג אין אפס פון דער יוניאן.

אין יעדען שאפ ווערט איינער פון דער שאפ-קאמיטע אינגאנצען באפרייט פון דער ארבייט, און ער גיט זיך כסדר

## אויף א מיטינג פון באארד און דירעק-טארס פון לאקאל 2678

א רחמנות בילד אין איין אקט (פון דער סעריע "געזאנקען און שטייגונגען")

פון דוש. העללער.

ווען, נאטירליך, מוז ער אויך געבען זיין איבערבליק איבער דער א ל ג ע מ י ר ג ע ר לאנע פון טרייד און אויך געבען זיין מיינונג ווי אזוי צו האנדלען אין ספעציעלע איינזעלנע "קייסעס"; ער דארף ראטען וואו עס פאדערט זיך א דיר-קאמאטישע האנדלונג, זא צו זאגען, און וואו גראדע מען מוז איינמאך ג ע ה מ ע א ש ט ע ל ו ג נ. יעצטיגע צייטען וויינען זיינען ריכטען גיט אזוי גלענצענדיג ווי זיי וויינען אימער געווען. אויסער קריטיק רופען זיי, ביי דער באארד און דירעקטארס, קיין זאך גיט ארויס. פארשוואונדען איז דער אמא-ליגער, ערקוויטענער שטייכל פון די געוויכטער פון די מיטגלידער פון דער באארד און דירעקטארס! ... ווארים, מיינטינגס געזאגט, וואס קען ברודער היימאן ב ע צ מ ט ע ר אייגענמליך באריכטען אין אזעלכע שלעכ-טע צייטען? דא איז ער געווען ג ע צ ו א ו א ו ג נ ג ע צו ערקלעהרען א פאר ספרייטעס; דאס וועט ספרייטען שוין פאר די לעצטע 15 וואכען און קיין זיג איז נאך דערוויילע גיטא; דא-טען רייס ען זיך די ארבייטער צו ספרייטען און ער לאזט גיט, ווייל ס'איז גיט פרעשטיש יעצט צו ספרייטען; דא מוז מען נארע קרעחלען א ספרייט, האבען ליידער די ארבייטער קיין

היימאן ב ע צ מ ט ע ר, איז מענעדזשער אין איינעם פון די אפ-סעס פון א גרויסער ארבייטער יו-ניאן. זיין נאמען איז באקאנט צו וויי-נאנער מענשען. אלע ארבייטער פון זיין דיסטריקט און אויסער זיין דיסטריקט קע-נען איהם. נאנט אפס ערשיינט זיין נא-מען וואנאר אין די צייטונגען און דאך פיהלט ער זיך מאנכעס מאל נאך גיט אזוי געוויכען געשטימט. לעצטע נאכט איז פאר היימאן ב ע צ מ ט ע ר גיט געווען קיין זעהר גוטע נאכט. ער איז געווען גיט מעהר ווי א ביטעל געווען. ער איז אנוועזענער געווען צו א מיטינג פון זיין באארד און דירעקטארס. און די באארד און דיר-עקטארס, ווי איהר ווייסט, וויינען דאס וויינע בעליבתיים און וויינע אונטערטאנען, וויינע קריטיקער און וויינע לויבעזאנען, וויינע לעהרער און וויינע תלמידים און, קורץ און גוט — אלעס אין דער וועלט וויינען זיי פאר איהם! ... לעצטע נאכט האט היימאן ב ע צ מ ט ע ר, אונזער מענעדזשער, אפגעגעבען זיין אפס רעפארט. דאס טוט ער פריי ווייל און מוז דאס אלע וואך, אום קלאר צו טשען פאר באארד און דירעקטארס אלע פאסי-גען האבען פאסירט אין טרייד פון דער יוניאן, פאר איין



# רעפארט פון דרעם דיוויזשא פון לאק. 25

פון י. הארוויץ פערזענלעך דרעם דיוויזשאן לאקאל 25.

## א בריוו צום רעדאקטאר

רעדאקטאר, גערעכטמייסער: —  
ווערטהער הערר און ברודער!

האב געלייגט אייער ארטיקל: „די נייע בעאמטע אין דער ניו יארקער סענאט ראל ארבייטער קערפערשאפט“ מיט פילע נעגס.

אייער זייט זיך משה, דאס, ווייל די נייערעוויילטע באאמטע ערקלערען זיך אלס „פראגרעסיווס“, אז עס שוין אזוי ווען אייער וואלט געהאט דעם גענוגטע באגריף וועגן דעם באאמטער פון דיע באאמטע, וואלט אייער קיינמאל נישט געלאזט זיך אפצוהערן צווישן צוויי נעמען ווען אייער האט איבער אייער געוואלט פארשטאנען פון דעם פארענדעט ביז דעם לעצטען באאמטע, מיט מענליך איין אויסנאם (פיינסטאן) זיינען זיי אלע אולטראאקאסערעוואסיוו, ניי, רעאקציער נערען און גאנצערעסעסען.

די נייע קערפערשאפט איז, אויסער יעדען צווייטע, א באשעפטיגט פון נאמי פערסען מיט דעם צוועק אויסצופירען זייערע פאליסיס. די סענאטאל פערזענלעכע ליכטן האט רעבעלירט; די סענאטאל ליכטן יוניאן פון ברוקלין איז אויך געגאנגען ווען א פאליטישער נעסט, קאנטראלירט פון איין זייט פון דעם דעמאקראטישען פירער, מעקאן, און פון דער אנדערער זייט, פון די הויפטאיינטיגסטע, דאן פארמער ליכטן-פארטיי איז געווען א דאן אין דער זייט פון נאמי פערסען, און האט געשטערט זיינע פאליטישע פלענער און פאליסיס. די פראגרעסיווס אין דער „סי עי יו“ האבן זיך אפגעטרייבט פון האלענד און ברוקלין, און האבן געטאן אנדערע שלעכטע זאכען.

אויף דער קאנווענשאן פון דער א. פ. א. פ. אין סט. פאול איז דאס פארטיי געמאכט געווארען דער פלאן צו פארניכטען די סי עי יו. האלענד, ברוקלין, קעהא, סט. ביו, ברינדעל און ז. ו. ווען עס געווען די מייסטערס.

ווארום קארטעט אייער אייערע מיט גלייכער מיט ערשטערעס, וועלכע זיינען נישט ריכטיק, וועלכע צווישן זייערע מוחות, און גיבען אונזערע שונאים מעהר קערער, ווי זיי פארדינען עס, און מאכען אייערע מעמבערס דענקען, אז די סי עי יו איז געווען דורכאויס שלעכט, און דאס די נעגט, וואס האט איצט די קאנטראלע עפענט אויף א וועג צום מילעניום?

אייער רעדט וועגן גראמבליעווען, ווער האט געגראמבליעט? נישט די דורכ-געפאלענע באאמטע. זיי זיינען אין אלגע-מיין גאנץ צופרידען, ווייל זיי באגרייפן, אז א נייע ארגאניזאציע ביידעס זיך אין דער ארבייטער-באוועגונג, דאס עס קומען אן אומשטענדיק, וועלכע וועלען בריינגען מיט זיך איינס פון די ביידע: אדער די פולע אויפלעבונג פון דעם טריידייניאן, ניוס, אדער זיין פארניכטונג. אויב די פאראייניגונג פון קאפיטאל איז ווירקליך א פאקט, קען דען די איינציגע ארגאניזא-ציענס-פארט פון ארבייטער ווירערשטיין אין די קומענדע אטאקען?

ווען אייער וואלט געקאנט די מאיארי-טעט פון די נייערעוועהאלטע באאמטע אויב נישט, ווי דער שרייבער פון דיע ציילען קען זיך, וואלט אייער עצה זיי צו באנענע-נען אין א פריינדיקען נייטס געווען דאס זעלבע, ווי אז די סיריאנידיא-נער זאלען ווערען פריינד מיט די ווייסע. וואלט אייער געקומען צו די ערשטע מיטגינגען פון דער איינזער גאס פערסישער מאכעריקע, און וואלט אייער געזעהן די חברה „ראף נעקס“, בויאנעס פון די טימסטער און לאנגשאפטען, וועלכע האבען גאר אהן שאלות געפאלט די בא-פעהלען פון האלענד און בריידי, און זיי נען געווען פערטיג צו צוברעכען די ביינער פון זייערע געגנער, וואלט אייער זיכער נישט געקאנט זיין דער אדוואקאט פון „פריינד-ליכע באציאונגען“. זייער שטעלונג האט זיך נישט געענדערט. זאגן לאנג האבען די פראגרעסיווע געבויעט פון אינעוועניאן און וואס איז דער רעזולטאט?

איינער, וועלכער ווייס גרינדליך די אינערליכקייטען פון די פיר און סימפלער, ווייס, אז קיין פראגרעס קען נישט געמאכט ווערען מיט דיעזען עלעמענט אויף א פריינדיקען אופן. וואלטען אונזערע פראגרעסיווע געקומען, ווי זיי האבען עס פארשטאנען, וואלט דער רעזולטאט גע-ווען זיכער אנדערש, אבער אזוי ווי עס איז, האבען די קאנסערוואטיווע גארנישט וואס זיך צו באריהמען, און זיי ווייסען עס, און גיבען עס צו.

לאמיר זעהן, אויב אונזערע פראגרעס-ווע וועלען קומען אין זייער נאנצער מאכט צום געמסטען מיטגינג, ווען וויכטיגע קא-מיטעס דארפן אויסערוועהלט ווערען איינע איז די לעגיסלאטיווע קאמיטעט, א צוואנציג פראגרעסיווע זיינען די קאנדידא-טען. וועלען זיי אונטערשטייען דעם ווירער-שטיין?

נען, האט די יוניאן אייגענשטימט נאכ-צוועהן וועגען דעם און צוגעזאגט אז זיי וועט קיין זאך נישט איבערלאזען אומגע-טאן ביז אלע נייטיגקייטן דורשטענע ווע-לען אונטערשיידען אן אנרימענט מיט דער יוניאן. צוליב דעם וואס עס איז נישט געווען קיין ארבייט, איז די יוניאן נישט געווען אין א לאגע צו צווינגען דיע, נישט יוניאן דורשטענע אונטערשיידען אן אנרימענט מיט דער יוניאן. די אסאסיאציע-שאן, אבער, האט זיך ענטזאמט צו נעה-מען אין אנטאראנטא די אומגיסטענע לאגע וועלכע איז פארגעשטאנען דער יו-ניאן און אלע ענטזאמט אן אונטערזוכונג פון די ביכער, כאטש זיי האבען צוגע-קראנען 10 נייע מעמבערס דורך דער יו-ניאנס באמיינונג. מיר זיינען אויך בא-שטאנען אויף דעם, אז יעדער דורשטענע זאל אונז רעגערעסירען לאזען וויסען, ווען ער נעהמט אן נייע קאנטראקטאט, אבער די אסאסיאציע-שאן האט פארנאכטענעט צו צווינגען איהרע מעמבערס דאס צו טאן און מיר האבען ערהאלטען בלויז איין מאנאטליכען נאטיץ פון אלע קאנטראק-טאטס וואס האבען געארבייט פאר דער אסאסיאציע-שאן, כאטש עס זיינען דא עט-ליכע מעמבערס אין דער אסאסיאציע-שאן, וואס האבען געלאזט וויסען וועגען זייערע קאנטראקטאטס אזוי ווי עס איז גע-ווען פארשטאנען לויט דעם אנרימענט. עס זיינען איצט פאראן 75 מעמבערס אין דער אסאסיאציע-שאן. א גרויסער טייל פון זייערע מעמבערס גיבען ארויס אר-בייט צו נישט קיין יוניאן קאנטראקטאט, די אסאסיאציע-שאן לייענעט עס אבער אפ. זיי זיינען אויך גלייט צו ערלייכען דער יוניאן אונטערזוכונג זייערע מעמבערס ביכער, מיט דעם באדינג, אז די יוניאן וועט איינשטימען נישט ארויסצולענען קיין נע שטראפען פאר איבערטריטונגען פון דעם אנרימענט. צו דעם קאן די יוניאן נישט צושטימען, ווייל די מעמבערס פון דער אסאסיאציע-שאן וועלען נישט אויספאל-גען זיינע אינסטרוקציעס שידען זיי וויי-סען אז א פארלעצונג פון דעם אנרימענט וועט זיי צווינגען צו באצאלען דעמער-זשעס צו דער יוניאן.

די דורשטענע באאדער פון אונזער אינ-דוסטריע גענומען באטראכטען דיר-זען אראבעס אויף איהן האט אז זיי וועט געפינען די בעסטע ליוונג צו דיער און אונז פאר דעם קומענדיגען שטענען צום שלום ווייל איהן זאגען דאס כאטש אונזערע מיינונגען זיינען פארשיידען אין פילע פראגען בנוגע די מעטאדע, וועלכע זאל אונזערע ווערען פארן וואוילקייט פון אונזער ארגאניזאציע, האב איהן אימער געטראגען די מיטוירקונג פון דער מאיא-ריסטע פון די מעמבערס פון לעצטען עקו. באאדער.

איהן דריק דעריבער אויס אין אייגע-נעם נאמען און אין נאמען פון מיינ נאכ-צען סטעה מיינ דאנקבארקייט צו זיי, און איהן בין זיכער, אז די ענייגע פון זיי וועל-כע זיינען ווידער ערוועלט געווארען אלס עקו. באאדער מעמבערס וועלען פארזענען מיט באגרייטער ענערגיע צו טאן אלץ, וואס זיי קאנען צו העלפען ברענגען צו א בעסערע פארשטענדונג און צופרידע-שטעלענדע באדינגונגען פאר אונזערע מיטגלידער.

איהן האט אויך אז די פון זיי, וועל-כע פארלאזען די עקזעקוטיוו באאדער, ווע-לען פארטועצען זייער טעטיגקייט אין דער ארגאניזאציע און העלפען די נייע עקזע-קוטיוו באאדער דורכצופירען די גרויסע פראבלעמען וואס שטעהען אונז פאר.

## ביליגע טיקעטס פארן אירישע קונסט טעאטער און נעשאנאל סימפאני קאנצערטע.

„געבענטש איז דער, וואס פאר-שטעהט אלעס וואס ער זעהט און הערט“, איז א קלוגער אפאָרִיזם.

געהמט, צום ביישפיל, דאמא און מיר זיך, וועמעס אביזט איז צו מאכען דעם מענטשן שעהנע און איידעלעך דורך דעם וואס עס איידעלט. אויס די מענטשליכע געפיהלען און געשעס. אבער דיע אלע זאכען זיינען טייער. עס קאסט צופיל, אום דער ארבייטער זאל זיך קענען פאר-גינגען אפט צו זעהן א גוטע דאמא און הערען א גוטע סימפאני קאנצערט. און אזוי ווי דער בעסטער מיטעל זיך אויסצו-לערנען אפצושעצען דיע צווייגען פון דער מענטשליכער קונסט איז וואס מעהר צו זעהן גוטע דאמאס און וואס מעהר צו הערען גוטע סימפאניע קאנצערטען, דא-רום האט דער ערוויקשישאנאל דעפארט-מענט געמאכט אראנזשמענטס מיט דעם אירישען קונסט-טעאטער, מיט דער גע-שאנאל סימפאני ארקעסטער און מעדיסאן סקווער גארדען קאנצערט קאמפאני, דאס אונזערע מיטגלידער זאלען קריגען טי-קעטס פאר העלפט פריי.

סינאקראטלעך, וואס בארעכטיגען אונזערע מיטגלידער צו צוויי טיקעטס צו א האלבע פרייז, קען מען קריגען אין אהיים פון ערוויקשישאנאל דעפארטמענט אדער אין די לאקאל יוניאן אפיסעס.

„עס איז דעריבער די ענטשיידונג פון דעם אומפארטייאישען טשעראמאן, אז דער מאנאפעקטשורער זאל באצאלען די אר-בייטער דעם אונטערשייד צווישען \$1.15 און \$1.50 פאר די 200 נארמענטס פון דעם לאט וואס זיינען אויפגעמאכט גע-ווארען אונטער דיעזען אונגעזעצליכען אר-בייטענט.

(אונטערגעשריבען) ע. וו. בראון, אומפארטייאישער טשעראמאן.

די לאגע אין דעם דעפארטמענט איז איצט אזוי: אין אייניגע קייסעס בין איך געווען געצוואונגען צו רופען סטרייקס כדי די באלעבאטס זאלען אויספאלגען דעם אנרימענט.

איצט איז אין טרייד כמעט אלץ אפ-געשטעלט. לויט אן אונטערזוכונג פון די לעצטע פאר וואכען, געפין איהן, אז מעהר ווי צוויי הונדערט (200) שטעפער זיינען אין נאנצען געשלאסען, וועהרענ-די אנדערע שטעפער ארבייטען בלויז טייל-ווייז. פילע קאנטראקטאטס געהען ארויס פון ביזנעס, פונדעסטוועגען טוען מיר אלץ וואס מיר קאנען צו קאנטראלירען די סיטואציע.

אייער ווייט אויך דעם פאקט, אז די האלטייל דורשטענע אסאסיאציע-שאן איז אונטער מיין ווירדיקציע און איז קאנט-ראלירט פון ברודער פרידמאן. ווען דיעזע אסאסיאציע-שאן איז אריינגעטראטען אין אן אנרימענט מיט אונזער יוניאן, איז זי באשטאנען פון 65 מעמבערס. דער טעקסט פון אונזער אנרימענט מיט די דורשטענע אסאסיאציע-שאן איז:

„דאס די דורשטענע דארפען קיינעם נישט באשעפטיגען אויסער קאנטראקטאטס וואס זיינען געשטענענדיק מיט דער יו-ניאן. און אויך דאס די מעמבערס פון דער אסאסיאציע-שאן דארפען לאזען וויסען דער יוניאן דורך דער אסאסיאציע-שאן, אין צייט 72 שטונדען, פון יעדע קאנט-ראקטאט וואס זיי דינגען.“

די מעהרסטע מעמבערס פון דער אסא-סיאציע-שאן זיינען נישט געווען קיין אנהענג-נער פון דיעזע זאך פון אנרימענט, ווייל דער אנרימענט האט זיך געלייגט: ווען א קלאגע ווערט געבראכט, האט די יוניאן א רעכט אונטערזוכונג די ביכער פון די דורשטענע אויסצוגעפינען צו דער אנרי-מענט ווערט אפגעהויבן. אזוי ווי קיינער, נישט די יוניאן און נישט די אסאסיאציע-שאן, זיינען פאראנטווערטליך אין ברענגען קלאגע און וויסענדיג אז די דורשטענע האבען נישט קיין ארבייטער אין זייערע היי-זער, זיינען מיר ווי מיט געבונדענע הענד און קאנען נישט דורכפירען דעם אויבענ-דערמאנטען זאך.

אויף א קאנפערענץ וואס איז אפגע-האלטען געווארען מיט דער אסאסיאציע-שאן, זיינען מיר באשטאנען אויף דעם אז מיר זאלען אונטערזוכען די ביכער פון די דורשטענע אלע פערטעל יאהר, אונ-געזאכט צו עס זיינען געבראכט געווא-רען קלאגען, און עס וואלט פאר אונז מעגליך געמאכט אויסצוגעפינען די קאנט-ראקטאטס, וואס ארבייטען פאר די אוי-בענדערמאנטע דורשטענע. פאר דעם האט די אסאסיאציע-שאן צוגעשטימט און אן אונטערזוכונג איז געמאכט געווארען, וועל-כע האט ארויסגעבראכט צעהלענע אי-בערטעטונגען פון דעם אנרימענט. אזוי ווי אין אנרימענט איז גערעדט געווארען וועגען אזעלכע איבערטריטונגען, איז אונז געלונגען צו קאלעסירען א געוויסע סומע אלס אויסגעלייכענע שולדען. די אסא-סיאציע-שאן איז נישט געווען זעהר צופרידע-מיט די רעזולטאטען פון אונזער אונטער-זוכונג, ווייל מיר האבען געפאדערט בא-צאלעט פאר די איבערטריטונגען פון דעם אנרימענט וואס די אונטערזוכונג האט ארויסגעבראכט און זי האט ענטזאמט די יוניאן די ערלייכנס אנטזונגען מיט איהר ארבייט אונטערזוכונג די ביכער.

א קאנפערענץ איז ווידער גערופען גע-ווארען, וואו פארענדעט שלעזינגער איז געווען אנוועזענדיק. דאָרטען זיינען אכ-געגעבען געווארען ווייטערע ארגומענטען וועגען ענטזאמט די אונטערזוכונגען אויף וועלכע זיי זיינען פרויער איינגעזאנגען. אויף א צווייטען מיטגינג זיינען די ארגו-מענטען געבויט געווארען אויף דער פיר-טעניע, דאס עטליכע נישט קיין יוניאן דורשטענע, וועלכע טוען פונקט אזעלכע גרויסע ביזנעס, ווי וועלכע עס איז פון זייערע מעמבערס און ארבייטען מיט ביי-רע, אי מיט יוניאן, אי מיט נישט קיין יו-ניאן קאנטראקטאטס. די אסאסיאציע-שאן האט ווייטער פארטענעצט, אז דיעזע דורשטענע האבען קאנקורירט מיט זייערע מעמבערס און זיי זיינען נישט געווען אין א לאגע אויפגעמאכט זייער ארבייט אזוי ביליג ווי זייערע קאנטראקטאטס. און עס וואלט דעריבער געווען נוצליך פאר זיי ארויפצולענען שטראפען אויף זייערע מעמבערס פאר די אויבענדערמאנטע אי-בערטעטונגען פון דעם אנרימענט. נאך א לענגליכער דיסקוסיע און נעה-מענדיג אין אנטשטעט ווערע אלע קלא-

איהן גיב דא איבער דעם סך הכל פון דעם וואס איז אויפגעטאן געווארען אין דעם דעפארטמענט פאר דער צייט, וואס די אלטע עקזעקוטיווע איז געווען אין אמיט. דורך דיעזע צייט זיינען געווען ארום 5000 יוניאן קייסעס. 1200 אסא-סיאציע-שאן קייסעס זיינען געשליכטעט גע-ווארען אין דעם דעפארטמענט און 4000 ווייזטען זיינען געמאכט געווארען אין די שטעפער. איהן וויל זאגען אז די מעהרסטע פון דיע קייסעס זיינען פריינדיק גע-שליכטעט געווארען פון די ביזנעס אייד-זשענטס דיעקט, אדער פון מיר, ווען זיי זיינען נישט געקומען צו קיין פארשטענ-דיגונג מיט די פירמעס.

ביז יולי, 1920, זיינען אונזערע בא-ציהונגען מיט דער אסאסיאציע-שאן געווען צופרידענשטעלענד. זייער שטעלונג אין אלגעמיין האט נישט געהאלטען קיינע פארוויילונגען אין פארדערהענישען, וואס וואלטען אונז געשטערט צו קומען צו אן אויסגלייך. זיי האבען אונז אויך מיטגע-האלפען, אז זייערע מעמבערס זאלען נאכ-קומען די באשלוסען און פארקלענערען די איבערטריטונגען פון דעם אנרימענט. ארום 10,000 דאלאר איז קאלעקטעט גע-ווארען דורך דער אסאסיאציע-שאן פאר ווירדזשעס וואס זיינען נישט אויסגעצאלט געווארען צו די ארבייטער. זינט דאן, אבער, האבען מיר געהאט פאר זיך פילע ערנסטע שטעלונגען, אזוי אז עס איז פאר אונז געווארען שווער אנטזונגען מיט אונ-זער רויטיגער ארבייט. אונזער מאשין אויסגלייכען קאמפליינטס האט נישט גע-ארבייט אזוי לאנג ווי ביז אהער. די קאנדישאנען האבען זיך אין נאנצען גע-ענדערט, ערשטענס, צוליב דעם לאנגען סלעק, און אויך צוליב די האלטונג פון די מעמבערס פון דער אסאסיאציע-שאן. עס איז געקומען צו אזא צושטאנד, אז מיר האבען געדארפט קעמפען וועגען קייסעס, וואו פרייער האט א „פרעצעדענט“ גע-דינט אלס מיטעל צו שלייכטען קייסעס אהן וועלכע עס איז שוועריגקייטען.

אלס א קאנקרעטען ביישפיל וועל איך דא ציטירען איינעם פון די וויכטיגסטע זאכען פון אונזער אנרימענט, וואס לעזט זיך פאלגט:

„עס איז פארשטאנען, אז ארבייטער וואס ארבייטען אין אן אסאסיאציע-שאן שאפ און קריגען איצט מעהר ווי דער בא-שטימטער מינימום ווירדזש ווי אין דיעזען ארגומענט איז, זאלען אין סוף פאל נישט דארפען ארויסגעלאזען פון זייערע ווירד-זשעס.“

לויט דעם זאך פון אנרימענט האבען מיר אויסגעלייכען פילע קאמפליינטס, וואו עס איז אויסגעפונען געווארען אז מען האט אונטערגעשניטען פון די בא-שטימטע פריזען אפילו וואו די ארביי-טער מיט די באלעבאטס האבען געמיינ-שאפטליך איינגעשטימט אויף דעם. אי-בערטעטונגען פון דעם אנרימענט פון דעם סאט זיינען אויסגעלייכען געווארען, און די באלעבאטס זיינען געווען גע-צוואונגען צו צאָהלען צו די ארבייטער וויפיל עס איז זיי געקומען.

שפעטער, אבער, זיינען פילע אויס-נאמען געמאכט געווארען. די אסאסי-אציע-שאן האט געטענה'ט, אז דיעזע זאך קאן נישט אנטזונגען ווערען צו פרייזען וואס זיינען באשטימט געווארען פאר שטיק ארבייט. ספעציעל ווען עס איז געווען א געמיינשאפטליכער אפמאך צווי-שען באלעבאט און די ארבייטער, ווייל זיי האבען דאס גערעכענט בלויז אלס א ריכטעלמענט פון די פרייזען. מיר זיי-נען געצוואונגען געווען צו ברענגען א ספעציעלע קלאגע פון אזא באראקטער צום אומפארטייאישען טשעראמאן אלס א טעקסט קייס, און עס פריעהט מיר צו בא-ריכטען, אז מיר האבען געקראנען א ניי-טיגע ענטשיידונג. דעם טשעראמאן'ס ענטשיידונג איז ווי פאלגט:

„אין דעם פאל פון דער יוניאן קלאגע נומער 5125 געגען דער פירענדי דרעם קא. פון דער אסאסיאציע-שאן פאר איבער-טריטען דעם טייל פון אנרימענט וואו עס לערט זיך וועגען שניידען די פרייזען און סטאנדראטס.

די פאקטען אין דיעזע קייס ציינען, אז אן אנרימענט איז געמאכט געווארען צווישען די מאנאפעקטשורערס און דעם שאפ-טשעראמאן פאר די אפערעיטאטס אויפצומאכען די נארמענטס נומער 602 פאר א. ל. וואס איז ווייניגער מיט 35 סענט א. ל. יעדע נארמענט, וועלכע זיי-נען געמאכט געווארען אין גרעסערע צא-לען מיט צוויי וואכען צוריק.

די באווייזען זיינען געווען קלאר, דאס דער מאנאפעקטשורער האט זיך בא-רעמט מיט דעם שאפ-טשעראמאן וועגען דיעזע נייעס פרייז, איידער ער האט גע-קראנען דעם אדערע אויף דעם גארמענט און נאכדעם, ווי דער טשעראמאן האט איינגעשטימט אויפ'ן פארקלענערטען פרייז. איז דער אדערע אנטזונגען געווא-רען.



סען ווערען פון דער ארגאניזאציע און  
וועלען מוזען אייניקומען אלס נייע מעמ-  
בערס אין דער יוניאן. דער אפיס וועט  
פון דעם 1טען יאנואר אן מעהר ניט קע-  
נען אננעמען קיין דיום אויף גרינע  
קארדס. דייע וולס מוזען דורכגעפיהרט  
ווערען לויט טאנענזומענע באשליסע און  
ארגומענטען זיינע ווינדנא אין אפיס פון  
דער יוניאן ווייזען אבסאלוט אונגויטיג.  
דארום, מעמבערס, נעהמט דאס אין אכט.

און די ענינע, וואס האבען נאך ניט בא-  
צאהלט זייער טאג ווידזשעס צו דער יו-  
ניאן, וועלען דאס מוזען טאן ביים איי-  
בערבייטען זייערע יעצטיגע דיוס-קארדס  
אויף די נייע. אונזערע מעמבערס מוזען  
אויך נעהמען אין אכט, אזוי ווי פון דעם  
1טען יאנואר אן נעהט אריין אין קראפט  
די 50 סענטיגע דיוס, איז די ענינע, וואס  
האבען פארנאכלעסיגט אפצוצאהלען זייערע  
אלטע שולדען, וועלען דארפען צאח-  
לען זייערע הינטערשטעליגע דיוס אויף די  
נייע רייטס, ווייל יעדער טעמעט וואס  
וועט פון דעם 1טען יאנואר אן געקלעפט  
ווערען אין אונזער אָפּיס וועט גערעכענט  
ווערען 50 סענט.

אויך די מעמבערס וואס האבען נאך  
כיי זיך גרינע קארדס וועלען פון דעם  
1טען יאנואר אויטאמאטיש אויסגעשלאָ-

(א) פאר אפשיידם ווערמען פון סעק. ה. בראדסקי.)

יעצט נעהט א סדרה עלעקשאן, און ביי  
אונז אין לאקאל, אזוי גוט ווי אין אנדערע  
לאקאלס, איז יעצט ערוועה'ט געווארען  
אן עקז. באארד צוואמען מיט אלע לא-  
קאל באאמטע. לויט די צעהל שטימען  
וועלכע זיינען ביי אונזער עלעקשאן אפ-  
געבענען געווארען צייגט עס אז אפילו קיין  
20 פראצענט פון אינווערעטע מעמבערס הא-  
בען זיך גוט באטייליגט אין די וואלען.

סאר אזא קליינעם לאקאל ווי אונזערער  
אויז עס ווייטליך אן איבער, דאס אזא  
קליינער פראצענט מעמבערס זאלען זיך  
באטייליגען אין די אהאלען פון לאקאל.  
און אזוי ווי די דערמאנטע איבער אכציג  
פראצענט זיינען דאך אויך אונזערע מעמ-  
בערס, וויל איך זיי ביי דזער געלעגענ-  
הייט באקאנט מאכען מיט די רעזולטאטען  
פון אונזער עלעקשאן, און אין דער זעלבער  
צייט זיי אויך וויינענע א זייגעזונד.  
אן איך געה אייך וויינענע א זיי-

געווענד, פארשטעהט איהר דאן שוין אז  
אײך בין מעהר ניט דער סעקרעטער פון  
לאקאל 11. ה. טשענסער, איז יעצט דער  
וועהלעטער סעקרעטער פון לאקאל 11,  
פארן יאהר 1921. צוזאמען מיט ברודער  
ה. טשענסער זיינען אויף וועהלעט גע-  
ווארען די פאלגנדע עלן. באָרדער, ל. נאָלד  
בערס: א. נאָלדשטיין, באָרדער, ל. נאָלד  
שטיין, רובין, קאָט, סטאַלער, ניידיטש,  
סלאבאדאָ, ראַזענצווייג, דינערשטיין,  
באָדערמאן, פיינבערג. ברודער, ל. ברוק  
איז וועהלעט געווארען טשערמאן פון  
לאקאל: ברודער נאָמליב איז ווידער ער-  
וועהלט געווארען אלס פּרעזאָנאַל סעק.

(שלום פון זייט 5)

איך ווינט, אלזא, די אלע ערוועהלטע  
באאמטע, די נייע און אלטע, ערפאלג אין  
ווייער ארבייט און איך האָפּ אז זיי וועלען  
ערפילען זייערע פליכטען אלס באאמטע  
פון לאַקאל גיט ערגער ווי די פארנאנענע  
אדמיניסטראציע.

\* \* \*

איידער איך געה אייך זאגען מיין זיי-  
געזונד, פיהל איך ווי צו זאגען א פאר-  
אנגעמייע ווערטער צו די מעמבערס פון  
אונזער לאקאל, און איך פיהל עס אלס  
מיין פליכט צו טאן.

ווען איך בין ערוועהלט געווארען מער  
דעמער אין לאקאל 11 בין איך ערוועהלט  
געווארען מיט דער הילף פון א גרופע  
אינטעליגענטע און איבערגעבענע מער  
בעס פון אונזער לאקאל, וועלכע האָבען  
גערענקט, אז דער צושטאנד פון אונזער  
לאקאל צו יענער צייט איז ניט געווען קיין  
גלענצענדער און עס איז געווען זייער  
וואונש אונזער לאקאל ארויסצוהויערען פון  
יענעם שטאנד און איהם אוועקשטעלען.  
אויף א בעסערער מדרגה. איך, צוזאמען  
מיט יענע איינצעלנע מענשען האָבען  
אלעס געטאָן אונזער אויפגאבע צו פאר-  
ווייטליכען. און איך בין שטאַלץ צו זאָגען  
אז מיר, יענע גרופע מענשען, פיהלען זיך  
באפרידיגט מיט דעם, וואָס מיר האָבען  
אונזער לאקאל אוועקגעשטעלט אויף דער  
שטופע אויף וועלכער ער שטעהט יעצט.  
איך האָב בן יענער צייט איבערגענומען א  
לעדזשער בוך מיט א סך נומערס... אָבער  
אָהן מעמבערס. עס איז ניט געווען קיין  
מ ו י ז ע נ ד א מ ת ' ע מ ע מ -  
ב ע ר מ

בִּי-דַעַם יַעֲצִינֵנּוּ מִמָּעֻמֶּנּוּ, וְעוֹן אִיךְ נִגְלָה אֲדוֹרִים פֻּן אָפִים, פִּיהֶל אִיךְ זִיךְ נִסְקִילִיךְ צוּ בֶּאֱרִיכְטֵנּוּ אִז מִיר הֶאָבֵעֵן כִּמְעַם אִיבֶער 2,500 גוֹט־שְׂמַעֲהֶענְדֶּר מַעֲמַ בַּעֲרַם, און מִיר הֶאָבֵעֵן נַעֲנוּעַ \$24,000 אין אונזער טרעזשורי. אִיהֶר וועט לעזען מיט אַיִינְצֶע־הִיטֵנּוּ אִינ'ם פֿערֶאָרט, וועל כַּעַן דער אוידיטאָר פון דער אינסערנע-שאַנאַל וועט פֿאַרפֿעסְטֶע־לִידֶעֵן נאָכ'ן 1טען יאַנואַר, און דער אלגעמיינער צושטאַנד פון אונזער לאָקאַל איז 300 פֿאַרצֶעֶנְט הער כַּעַר ווי דער איז געשטאַנען, צו יענער צייט ווען אִיך בין אַזאַ אַרײַנגע־מֶרֶאָטֵן. עס פֿאַרשְׂמַעֵט זיך, אַז אִיך וויל בִּשׁוּם

אופן ניט צושרייבען דאס אלעס וואס איז  
אויפגעטאן געווארען צו מין אייגענעם  
קערעם. עס האבען אהן צווייפל אין  
דעם א סך מיטגעהאלפער ד"ר אלגעמיינע  
אומשטענדען, א טייל פון דער עגל.  
באשר און אויך ווער פיל דאס וואס  
דער מאס ספע, וועלכען דער וואס

די דיסטריקט מיטינגען וואס זיינען

און איינדרוקספולער מיטינג.  
דער לעצטער מעמבער מיט נג וואָס  
איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען אין דעם גרוי-  
טען האַלל פון מאנהעטען לייסעאום, דאָ-  
נערשטאָן אבער, דעם 23טען דעצעמבער,  
צו באַגרייפֿען די דריי באַפֿרייטע מע-  
בערס אונזערע וועלכע גאָוערנאָר סמיטה  
האַט באַגנאָדיגט, איז ווירקליך געווען איי-  
נער פון די איינדרוקספולסטע און שענה-  
סטע מיטינגען, וואָס אונזער אָרגאניזא-  
ציען האָט אָפּגעהאַלטען. אַ האַרציגע  
פֿרייד און צופֿרידענהייט האָט געהערשט  
אויף גלעמענס געזיכטער צוליב דעם,  
וואָס אונזער יוניאָן איז נאָך שווערע אר-  
בייט און מיה געלונגען צו באַפֿרייען דריי  
פון איהרע מעמבערס, און דער מיטינג  
האַט דאָס "אויסגאָדיקט דורך אַ וואונ-  
דערבארער געמאָסטראַציען, באַגרייפֿענ-  
דיג יעדען רעדנער וואָס האָט אַדרעסירט  
יוזעף מיטינג.

דער מיטינג איז געעפענט געווארען  
פון ברודער ל. וועקסלער, דער מענערזשער  
אונזער יוניאן, וועלכער איז אויך גע-  
ווען דער טשערמאן פון דעם מיטינג. נאך-  
דעם ווי ברודער וועקסלער האט געגעבען  
אן איבערבליק איבער דער קייס, פאר  
וועלכע די דרוי מעמבערס האבען אומשול-  
דיגער היינט פארבראכט 9 מאנאטען אין  
פריזאן, האט ער אין א זעהר שנהער  
שפראך פארגעשטעלט אלס ערשטען רעד-  
נער פון דעם מיטינג יאזעף באראנדעס,  
וועלכער האט אוועקגעגעבען א סך צייט  
און געערגעט אין דער קייס צו באפרייען  
דינע דרוי מעמבערס אונזערע.

דזשאָנעף באַרגאַנדעס ווערט אויפגענו-  
מען מיט אַ שטורם פון אַפלאַריסמעטען.  
ער רעדט זעהר שעהן און צו דער זאך,  
דערצעהלט זיינע אייגענארטיגע מעשה-  
לאך פון וועלכע די מעכערס האָבען זעהר  
שטאַרק אָנגעקוואַלעט און אַמט הנאה גע-  
האַט. ער געהט איבער צו דער קייס  
זעלבסט און שרייבט אויס: „יעצט, נאָכ-  
דעם ווי די לייטע זיינען אָפגעזעסען 9 מאָ-  
נאַטען אין דזשיוליי איז געקומען, דער  
דיסטריקט אַמירנלי און האָט ערקלעהרט,  
אַז ער איז יעצט איבערצייגט אַז דיזע  
לייטע זיינען אונשולדיג. אָבער ווער וועט  
זיי באַלויבן פאַר די ליידען און יסורים  
וואָס זיי האָבען געהאַט אויסצושטען?  
און ווער וועט קענען גוט מאַכען די אומ-  
זיסטע טרעהערען און וועהטאַנען פון די  
טאַטעס, מאַמעס, פרויען און קינדער, וועל-  
כע זיינען פאַראַרזאכט געוואָרען צוליב  
דינען אַרטייל.“ זיין רעדע איז באַגלייט  
געוואָרען דורך אַ שטורם פון אַפלאַריס-  
עטעטען.

אלס צווייטען רעדנער פון מיטינג איז  
פארגעשטעלט געווארען אונזער דושענער-  
רעליגעקערעטאר פון דער אינטערנעשאנאל  
אייבאם באראק. ברודער באראק האט  
אין א קורצער רעדע באגרייט די ארגא-  
ניזאציע און איהרע באפרייע מעמבערס.  
ער האט אויסגעבראכט דעם פאקט אז  
די באאמטע פון לאקאל 20: וועקסלער  
און פרידמאן האבען זעהר שטארק געאר-  
בייט פאר דער באפרייאונג פון דיזע דריי  
מעמבערס זייערע און זייער ארכיביט האט  
זיך געקרוינט מיט ערפאלג.

אלס לעצטער רעדנער פון מיטינג איז  
פאָרנשטעלעט געוואָרען אונזער איינציגער  
פאָרנשטעלעט, גענע. מייער לאַנדאָן, וועל-  
כער איז אויך דער ליבעל אדווייזאָר פון  
דער יוניאָן. לאַנדאָן רעדט מיט האַרץ,  
מיט גשמ, וועגען דעם יעצטיגען קאמף  
וואָס אָרגאַניזירטע אַרבייט וועט דארפֿען  
פיהרען און איהם פיהרען ביז דער ביי-  
טרער ענדע, גענען די אָרגאַניזירטע  
קרעפטען פון קאפיטאַל. ער שמעלט זיך  
אַפּ אויף דער יעצטיגער באַוועגונג איי-  
בער'ן לאַנד צו צוברעכען די אַרבייטער  
אָרגאַניזאַציען, און און די יוניאָנס ווע-  
לען דארפֿען אויפֿעהמען דעם "משא-  
לענדרש". לאַנדאָן'ס רעדע איז באַגלייט  
געוואָרען פון אַ שטורם פון אַפּלאַדיסמענט-  
מען.

צו לעצט האט בר. וועקסלער, אין  
נאָמען פון דער אָרגאַניזאַציע, פרעזע-  
נט פּריוויר באראַדעקס'ן מיט אַ באַר-  
דענער סטאַטעס, וועלכע דריקט אויס  
„פּראָגרעס“, אלס אַנערקענונג פאַר דער  
אַרבייט וואָס ער האָט געלייטעט פאַר  
דער ריינקאָסט מייקערס יוניאָן. באראַד-  
דעס איז געווען אויסער זיך פון איבער-  
דאָשונג. אין אַ קורצע ערע האָט ער  
באַראַנקט דער אָרגאַניזאַציע, און אויס-  
געדריקט דעם געפיהל, אז אויך אין דער  
צוקונפֿט איז ער גרייט צו שטעהן אין  
דינסט פון דער אַרבייטער באַוועגונג און  
איהרע פאַרשוידענע יוניאָנס, ווען נאָך  
זיי וועלען זיך גרייטען אין זיין הילף.

יט איבער אייערע דיוס-קארדס אין  
אָפּס פון דער יוניאָן.  
פון דעם 1טען אָקטאָבאר אָן מוזען אַלע  
מאַכערס איבערבייטען אייערע עצה'גע  
דיוס-קארדס, וועלכע זיינען פון אַ ווייטען  
אויף די נייע דיוס קארדס וואָס  
גייען פון אַ ראָזאַווען קאַליר. די נייע  
קארדס ענפּפיען זיך שוין אין אונזער  
האָנט און די מעמבערס זאָלען זעהן צו  
געבן ביי זיך דעם נייעם דיוס-ביכעל.  
דיס איבערבייטען דינע קארד וועט יעדער  
מעמבער מוזען אָפּצאהאַלען 50 סענט  
נייט-מאַריוו אַטסעסענטס, וועלכע וועט  
קען די סאָרנאָנשעל וועס מאַכט אַ



# ווארדאן ווילסאן און יודישן וו. דעבס

פון ה. לאנג.

ווארדאן ווילסאן און יודישן וו. דעבס —

דיווע צוויי נעמען זיינען לעצטענס גע-  
ווען ביי אלעמען אויף די ליפער.

ווילסאן און דעבס.

דער מאן אין ווהייט הייז און דער  
מאן אין אטלאנטא פריזאן.

וועט ווילסאן באפרייען דעבס'ען?

אזוי האט מען זיך געפרעגט און באשט  
אין הארצען האט זיך געגראכען א צוויי-  
פעל, האט מען דאך געהאפט.

אזוי פיל פארלאנגען זיינען צו איהם  
געקומען.

און פאלמער האט אויך דעקאמערירט,  
אז מען זאל דעבס'ען פון היינטער די גע-  
מויערטע ווענט ארויסלאזען! און וויל-  
סאן'ס פריזאט סעקרעטער טומולטי

אויך! און דא איז קריסטמאס, ווען יעד-  
ער אמעריקאנער הארץ ווערט מענשליך;  
און אין יעדען הייז צינדט מען אן ליכט;  
און ערוואקסענע ווערען אזוי ווי קינדער,  
פילדאן צארט; און אומעטום רעדט מען  
פון ליבע, און פרידען, און גוט וויליגקייט!

יא, ער וועט איהם באפרייען. ווילסאן  
וועט זיך אויפהויבען פון זיין קראנקע-  
שטח; און אויסשטעלען ריטערליך זיין צו-  
פייניגטע ברוסט; און וועט מיט א חרטה-  
שמיכל א שטאקעל טאן זיין קאפ:

יא! עפענט אויף איהם, געפגענגיש-  
טירען! זאל דער מאן, וועלכער איז גע-  
בליבען טריי צו זיך און זיין געליבעטע ארויס  
אויף דער פריי און געהן צו די וועלכע  
ווארטען אויף איהם!

אזוי האט מען געהאפט, טראץ אלע  
צווייפלען. מען האט דעם צווייפעל דער-  
שטיקט און — מ'האט געהאפט און גע-  
ווארט.

אבער ווילסאן האט עס נישט געטאן.  
די קריסטמאס-גלאקען פון די קירכען הא-  
בען קיין גוט-ווייליגקייט אין זיין הארץ  
נישט אריינגעקלונגען. די פרומע פלעמער  
לאך פון די קריסטמאס-ליכט האבען זיין  
נייסט נישט באשטראהלט און זיין נשמה  
נישט דערוואקסט. זיין ברוסט איז גע-  
בליבען איינגעפאלען; זיין הארץ —  
קאלט; און זיין נשמה — פאראליוירט.

ווילסאן איז געבליבען אין זיין קראנק-  
שטח-שטח און דעבס — אין זיין אייג-  
זאמען צימערעל אין אטלאנטא פריזאן.

מען דערזעהלט:

דזשאנעסאן, אן ארבייטער, פיהרער  
אין געקומען צו טומולטי, ווילסאן'ס סעק-  
רעטער, און דזשאנעסאן האט אזוי  
געזאגט:

— דעבס איז שוין אן עלטערער  
מענש; ער איז א נשמה-מענש; ער  
איז עהרליך; ער איז אין טורמע, בלויז  
דערפאר ווייל ער האט געפאלט זיין איי-  
געגאנגען און זיין אייגען הארץ; פאר  
וואס זאלען די עלטערע יאָהרען זיינע גע-  
מאטערט ווערען אין עלענדר און אין אייג-  
זאמקייט? פארוואס זאל ער זיין א לע-  
בעדיגער קרבן פון דער מלחמה?

און טומולטי האט געענטפערט:

— רעדט מען פון עלענדר זיין און פון  
פייניגען זיך אין איינזאמקייט און פון  
זיין א מלחמה-קרבן, דאן ווייס איך נישט  
ווער עס איז א גרעסערער קרבן! —

דעבס, צי ווילסאן!...

אזוי דערזעהלט מען.

און מיר דאכט, אז טומולטי איז גע-  
רעכט. און אלע מאָל, ווען מ'וועט ווע-  
גען דער מלחמה רעדען און וועגען די,  
וועלכע זיינען איהרע קרבנות געווען און  
מ'וועט ביי דעם אינזערע פאליטישע  
פריזאנערס דערמאנען און צווישען זיי

פראנסעזערען פון זייער אלטען לאקאל  
אין דעם נייעם, אבער ווי באדער דער נייער  
לאקאל איז שוין דא, וועט עס געווען  
באלד געשעהן, און און פילע רייכונגען.  
זאל דא אויך אויסגעקומען געמאכט ווע-  
רען, אז די צופילונג איז בלויז א פאר-  
פאלע; און דער טאט בלייבען לאקאל  
25 און 25 שטערן, בירדערליך און שווער-  
טערליך, פארוואס דורך דעם דזשאנעס  
באדער פון דער ליידס ווייסט און דעם  
פריזאנערס יאָהרען.

יודישן וו. דעבס, וועט מען לעבען דעבס'ע-  
עס פיגור אויך ווילסאן'ס דערזעהן. מען  
וועט זי נישט קענען מעהר פאנאנדערטיי-  
לען.

דעבס און ווילסאן.

דער מאן אין אטלאנטא פריזאן און  
דער מאן אין ווהייט הייז.

איינער אין אן ענגען צימערעל און  
דער צווייטער אין א קראנקע-שטח.

ביידע קרבנות פון דער מלחמה...

און אבער דעבס א קרבן?

ווען קאָרט — גערעכטיגקייט האט  
דעבס'ען באשראפט און דער מענש מיט  
דער גרויסער הארץ און אומבאגערעכטער  
ליבע צו מענשען האט דעם איינערנעם  
שוועל פון טורמע אריבערגעטראָסען האט  
ער געזאגט:

„איך טרעט דא אריין מיין קאפ נישט  
געבויגען; מיין נייסט נישט געזאמלט;  
און מיין ווילען נישט דערשטיקט.“

עס איז שוין אוועק זיט דאן וואָכען און  
חדשים, פריהלינגס האבען ווינטערס פאר-  
טריבען און ווינטערס זיינען ווידער גע-  
קומען; זון-ליכט האט זיך דורך וואָל-  
קענס געריסען און וואָלענס האבען עס  
ווידער פארצויגען; נאך פילע שווערע  
טעג זיינען פיינליכע נעכט געקומען; א  
סך טעג און א סך נעכט. און דעבס'עס  
קאפ איז נישט געבויגען! דעבס'עס נייסט  
איז נישט געזאמלט! און דעבס'עס ווילען  
איז נישט דערשטיקט!

איז דעבס א קרבן?...

ווילסאן איז א קרבן!...

ווען ווילסאן איז גע'משפט געווארען,  
דאס פאלק האט איהם גע'משפט און אויך  
פאראורטיילט — איהם און זיין גאנצע  
ארמיניסטראציע, ביי די לעצטע וואהלען  
— דערזעהלען די צייטונגען, אז גלייך ווי  
דער רעוולוטאט איז באקאנט געווארען  
האט זיך דער לאמפ אין ווילסאן'ס צי-  
מער, אין ווהייט הייז, אויסגעלאָשען און  
מ'האט דעם קראנקען מאן מיט קישענס  
איינגעדעקט...

ווילסאן איז א קרבן!...

אויף דעבס'ען ווארט מען. ווילסאן  
איז פארשלאפען און פארלאזען. דעבס'עס  
שלאנקע פיגור איז גלייך; ווילסאן'ס —  
איז געבויגען. דעבס צערטעלט מיט זיין  
בליק און שיקט א ברכה די וועלט און  
מאָהנט גליק פאר דער וועלט; ווילסאן'ס  
בליק איז פינסטער און פון די קאלטע  
ליפער הענגט אראפ א פארגליווערטער  
וועהאנג.

ביידע זיינען זיי אפגעשלאָסען פון  
דער וועלט. דעבס האט אבער די גאנצע  
וועלט ביי זיך אין שטיינערנעם צימערעל;

און ווילסאן — ער האט דארטען בלויז  
זיין פאראליוירטען געוויסען.

דעבס'עס צימערעל האט גראַהע ווענט,  
א קאלטע שטאלענע דיל און גראַטעס און  
שטאַט פענסטער; פונדעסטוועגען שיינט  
דאָרט אריין די וועלט מיט אלע איהרע מי-  
ליאָנען שטראלען און עס צויבערען דאָרט  
די וועלט'ס מיליאָנען פארבען.

ווילסאן'ס צימער איז ליכטיג און גע-  
רוים; די ווענט בלאנקען מיט ווייס-  
קייט; אויפ'ן דיל איז א פלושענער קאר-  
פער; אבער די ליכטיגקייט פון צימער  
ווערט איהם; די ווייסקייט פון די ווענט  
בלייבט זיין פנים און צופט זיין הארץ  
און דער פלושענער קארפער שניידט זיין  
נע דאָסעלדיגע טריט.

ביידע, דעבס און ווילסאן זיינען  
קרבנות פון דער מלחמה. איינער טראנט  
אבער א מארטירער קרוין; דער צווייטער  
— דעם טייוועל'ס א הויב.

פאר דער וועלט קומט ווידער א פייער-  
ליכער טאג. עס קומט דער ניי-יאָהר'ס  
טאָג. עס וועלען ווידער קלינגען גלאַקען  
און מ'וועט ווידער צינדען ליכט.

א יונג אומשולדיג מלאך, מיט וויי-  
סע פליגעלאך וועט די ערד דורכשוועבען  
און אנזאָנען די וועלט, אז א נייער יאָהר  
קומט.

און מ'וועט זיך דריקען הענט און עס  
וועלען פינקלען אויגען. און הערצער ווע-  
לען בארוישט זיין; און וויין וועט אין  
זילבערנע בעכערס שווימען; און אומע-  
טום וועט זיין יום טוב און געזאנג.

פריהער וועלען מענשען צום אלטאר  
אין די קירכען געהן; פאר א וויילע זיך  
מיט גאָט באהעפטען; און דאן וועלען זיי  
אויף די גאסען ארויס; זיך אין דעם  
רויש און קאך פון לעבען אריינזאָרען;  
און יונג און אלט וועלען דאָס גרויסע,  
קרעפטיג-שטארקע און ווי פון דונערען  
פראלענדע ליד פון לעבען זינגען.

עס קומט ווידער א פייערליכער טאָג  
פון גלאַקען-קלאנג און קירכען-געזאנג און  
אומעטום וועט זיין לעבען, לעבען.

שטיל וועט בלויז זיין אין צוויי ערטער.  
הינטער די ווענט פון אטלאנטא פרי-  
זאן און הינטער די ווענט פון ווהייט-הייז;  
אין דעם צימערעל פון דעבס'ען און ביי  
דעם קראנקען-שטח פון ווילסאן; ארום  
דעם מאן, וועלכער האט געוויזען די וועלט  
א ביישפּיעל פון זיין טריי דעם אייגענעם  
נשמה-דרוה און ארום דעם מאן, וועלכער  
האט זיך פאר זיין אייגענעם נשמה-דרוה  
דערשלאָסען. אין צוויי ערטער וועט זיין  
שטיל.

וועט די שטילקייט ווערען איבערגע-  
ריסען?

וועט דער לעבענס-שטראם זיך אויך

אריינרייסען אין דיווע צוויי ערטער?  
עס קען געשעהן —

אויב נאך, דער קראנקער מאן פון  
ווהייט הייז וועט ארויסלאָזען פון זיינע  
נעגעל דעם העלדישען מאן פון אטלאנטא  
פריזאן.

עס קען געשעהן —

אויב נאך, דער נייער גלאַקען-קלאנג  
וועט אויפגעקען גוט-ווייליגקייט אין דער  
קראנקער ברוסט פון דעם מאן פון ווהייט  
הייז.

עס קען געשעהן — וועט עס גע-  
שעהן?...

ווען דער מאן פון ווהייט הייז האט  
זיך איבער'ן לאנד אוועקגעלאָזען מיט דעם  
„געלען פאפיר“ פון א „שווארצען פעלקער-  
בונד“ אין האנט און דאָס פאלק האט  
איהם דערזעהן, האט ער זיך פון איהם  
אפגעקעהרט. דער „נייער“ נביא פון  
פרייהייט האט זיינע שליווערס אראפגע-  
נומען און מ'האט אין איהם דערזעהן אן  
אואנטוראסט וואָס האט ליב זיך צו שפיר  
לען מיט דער נשמה פ'ן א גאנצען פאלק.  
האט דאָס פאלק א גרילענדען געלעכטער  
ארויסגעלאָזען וואָס האט דעם נייעם נביא  
אין א קראנקען שטול אריינגעשטויסען.

דער פארגעטערטער פון נעכטען איז  
געווארען א פארשלאפענער היינט.

אנדערש איז געווען מיט דעם מאן פון  
אטלאנטא פריזאן. פארגעטערט בלויז  
פון קליינע גרופען, ווערט ער איצט א  
העלד פון גאנצען פאלק. באגלייט ביי  
די טירען פון טורמע מיט א פארעכטלי-  
כען שמיכלעל פון פילע, איז ער איצט  
פארעכטליך בלויז צו איינצעלנע. ווען  
ער, דער מאן פון אטלאנטא פריזאן ווערט  
איצט פאר'ן גרויסען פאלק ארויסגעטראָ-  
גען שיינען פנים'ער און דערזעהן פון  
מיליאָנען ציהען זיך צו איהם.

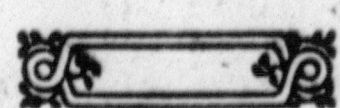
ווילסאן און דעבס — דיווע צוויי  
נעמען זיינען איצט אויף אלעמענס ליפער.  
צוויי קרבנות פון דער מלחמה — איי-  
נער אין א מארטירער-קרוין און איינער  
אין דעם טייוועל'ס א הויב.

ווער וועמען וועט באַזיגען?...

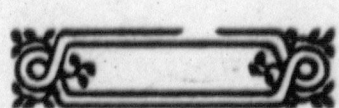
אנערקענונג צו באַזאמטע פון  
דער קלאַקמאכער יוניאן.

מיר, די ארבייטער פון בענדער און  
דינגענטהאל, 8 א. 27טע סט., דריקען  
אויס א דאנק צו בר. מעטין, מענערדשער  
פון דער יוניאן, און בר. קוק, אונזער ביר-  
געס איידרשענט, פאר העלפער אונז אונזער  
האלטען יוניאן קאנדישאנס אין אונזער  
שאפ. אלס אנערקענונג האבען מיר זיי  
פרעזענטירט מיט ווערטפולע פרעזענטען.  
די קאמיטע:

דיוו סאפאָוויץ, שערמאן.  
סאול קאווינסקי,  
דזשיק סטיינבערג.



## ע ר ר



פון מ. סילווערמאן.

ערד בין איך,  
פון דיר א טייללעלע, א מומער מיינע,  
וואָס פון קינדהייט נאָך ביזטו  
מיט בלוט באַפארבען...  
טראָג איך דיר אין זיך  
מיט דינע אלע זינד,  
איז מיין בלוט אזוי פאדערטען.  
און איך לייד דיין שטראָל,  
ברענג איך יעדען טאָג  
א פרישען קרבן —  
ערד בין איך...  
א זעמדעלע א קליינער,  
וואָס איז א שפילצייג בלויז.  
פאר דינע גלינדע שמורעס.  
כ'בין ביים לעבען — דאן,  
און זינדיג יעלען מיינע ביינער  
באלד רוהען, רוהען.  
אן דינע קאלטע מומער-ארעס...

אין פינסטערען מכשפה-טאָג  
זיך דרעהט די ערד ארום דער זון.  
זי פלעכט פאר זיך א שטראלען-קראַנג,  
דאָך ליכטיג ווערט זי נישט דערפון.  
און דורך יאָהר-טויזענטע אָהן צאָהל  
עס שטראָמט אויף איהר דער ים פון ליכט,  
דאָך טריקענט נישט איהר טרערען-טהאַל  
און ס'מענשען-בלוט אויף איהר געזיכט...  
און ס'איז מסתם אזוי באַשערט:  
פאר איהר — די וואַרעמקייט און שיינ-  
און פאר די קינדער פון דער ערד —  
די קעלט פון פינסטערניש און פיין!  
דאָך וועט אמאָל דער נס געשעהן,  
און ס'וועט די ערד, פול מאָרד און רויב,  
אויף וויסען וועגען וואו פארגעהן  
און דאָרט צעשלאָסן זיך אויף שטויב...

פראנסעזערען פון זייער אלטען לאקאל  
אין דעם נייעם, אבער ווי באדער דער נייער  
לאקאל איז שוין דא, וועט עס געווען  
באלד געשעהן, און און פילע רייכונגען.  
זאל דא אויך אויסגעקומען געמאכט ווע-  
רען, אז די צופילונג איז בלויז א פאר-  
פאלע; און דער טאט בלייבען לאקאל  
25 און 25 שטערן, בירדערליך און שווער-  
טערליך, פארוואס דורך דעם דזשאנעס  
באדער פון דער ליידס ווייסט און דעם  
פריזאנערס יאָהרען.



# GERECHTIGKEIT

A Labor Weekly

Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union  
Office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1126.  
B. SCHLESINGER, President S. YANOFKY, Editor.  
A. BAROFF, Sec'y-Treas. ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.  
Subscription price paid in advance, \$1.00 per year.

Vol. III. No. I.

New York, Friday, Dec. 31, 1920.

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.  
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

## פון רעדאקטאר'ס נאטיץ-ביכער

פאר אלעס א צייט.

אונזער נאנצען אלטען סדר; און ביי די נאך פילע, וואס באטראכטען זיך אלס די בעלי בתים פון'ס לעבען האט זיך פעסט איינגעווארפען דער געדאנק, אז כדי נישט צו דערלאזן צו אים מין, "אומגליק" ביי אונז אין אמעריקא, קאן דער קאמף נעמען דעם נישט אפגעלייגט ווערן אויף שפעטער. שפעטער קאן זיין שוין צו שפעט. דאס רום מוז דער קאמף גלייך אויפגענומען ווערן. און נישט בלויז נעמען די קאמף געפעהרליכע עלעמענטען, ווי די קאמוניסטישע, אנארכיסטען, סאציאליסטען, נאך זאגאר נעמען די קאמף קאנסערוואטיווע. ווייל דויער קאנען דאך מיט דער צייט ווער פונקט אזוי רעוואלוציאנער.

דאס איז דער גרונד, ווארום דער קאמף ווערט אויסגעפאכטען איצט אויף דער נאכ-צער ליניע. קאפיטאל, אונזער סאמאדער-שעין אין אמעריקא, באטראכט דעם מאך מענטש פאר דעם ניגסטיגסטען צו קומען צוריק צו זיין נאנצער מאכט, וועלכע, ער פיהלט, ער האט אביסל פארלארען דורך דער צייט פון דער מאכט, ווען דער ארבייטער טעג איז פון איין ווייט געווען אזוי נויטיג, אלס שפייז פאר די קאנאנען, און פון דער אנדערער זייט, אום צו מאכען מעגליך דאס אנפיהרן פון דעם האלטייל מארד.

עס איז פארשטענדליך דארום, אז פונקט ווי דער מאכענט איז אזוי נויטיג פאר קאפיטאל, איז ער אין גלייכער מאס נישט נויטיג פאר די ארבייטער. און עס שטעלט זיך די שווערע פראגע: וואס זאלען די ארבייטער טאן אין דעם איצ-מינען מאמענט? זאלען זיי זיך האלטן איצט, "שטילער פון וואסער און נידריגער פון גראז", לאזען זיך בארייכערן פון אלץ, וואס זיי האבען ערווארבען נאך לאנגע שווערע קעמפן, אדער זאלען זיי שטעהן פעסט אויף דעם, זאגן זיי זאלען שוין נעקראגען, און נישט נאך באנוגענען זיך מיט דעם אלליין, נאך פארלערען נאך אלץ מעהר און מעהר, ווייל, ווי דער אמת איז, האט דאך נאך דער ארבייטער ווייט נישט דער-גרייכט אפילו אין דעם משך פון די "זיבען פעטע יאהרען", אלץ צו וואס ער פיהלט זיך פיל בארעכטיגט.

די דאזיגע פראגע איז איצט איינע פון די הויפט פראגען אין די ארבייטער קרייזען, און עס מוז גענעבען ווערן אויף דעם א קלארער ענטפער. דער קלארסטער ענטפער, וואס מיר האבען געהערט אין דער פראגע, איז געגען געווארען פון בענדזשאמין שלעזינגער אויף א מאסמיטינג פון לעצטען מאנאט פאר די קלאקמאכער פון פילאדעלפיה, וועלכער איז איינגעווען געווארען אום צו דיסקוטירען דעם נייעם ארגומענט מיט די פילאדעלפיער קלאקמאכער-שטורעם.

אין אן אויסגעצייכענטער און זעהר זאכליכער רעדע פון מעהר ווי אנדערע-האל בען שטונדען האט ער צוגלייכערט די נאכ-צע איצטיגע סיטואציע, און ער איז גע-קומען צום פאלגענדען שלום: אמת, ווי עס איז, אז דער מילעניום פאר די אר-בייטער איז נאך ווייט נישט דערגרייכט גע-ווארען, דאך דארף איינער זיין בוכשטעב-ליך אונפאראנטווארטליך צו דענקען נאך אין דער איצטיגער צייט פון שטעלען צו אונזערע ארבייטער-נייע און הע-כערע פארענוגען. די פאלגענדען מע-גען טאקי זיין פאלשטענדיג בארעכטיגטע. אבער א י צ ט איז נישט די צייט פאר דעם. איצט אריינלאזען זיך אין אזא קאמף מיט נישט קיין אנדער זאך, ווי זיך אריינלאזען אין אן אונגלייכע, וועלכע האט די מיססע שאנסען צו ענדיגען זיך זעהר און זעהר שלעכט פאר די ארבייטער.

פון דער אנדערער זייט אבער טארען די ארבייטער, די ארגאניזירטע ארבייטער, נישט אפטרעטען אויף די ברייט פון א האר פון דער פאזיציע, וואס זיי האבען שוין פארנומען. דאס, וואס זיי האבען ביז איצט ערווארבען, ביי דעם מומענט זיי בלויז בען, מען עס קאמטען וואס עס וויל זיך.

די מאנופעקטורערס פארלאנגען, אז די ארבייטער זאלען אנהויבען ווידער אר-בייטען 48 שטונדען, ווי אין דער פאר-מלחמה-צייט, מוז זיין דער ענטפער פון די ארבייטער אן ענטשידענער, א פעסט-ענטשלאסענער ניין.

די מאנופעקטורערס האבען די הוצפה צו ריידען פון א פארקלענערונג פון די ווייזשעס, נאך איידער עס איז דא א סימן פון א פארבליונג פון די לעבענס-קאסטען, פון אלץ, וואס דאס ארבייטער

די ארבייטער-געבער אין אמעריקא באטראכטען די איצטיגע צייט פאר די ניגסטיגסטע פאר ווערע אינטערעסען. און זיי זיינען נישט אין נאנצען אומגע-רעכט. דער ארבייטער-מאכט איז איבער-פילט. ארום 8 מיליאן ארבייטער זיינען ארבייטסלאז. דער עולם, וועלכער לאזט זיך אזוי לייכט באאיינפלוסען פון דער פונקט, איז זעהר מיסענשטימט געווען די ארבייטער יוניאנס, און גלויבט, אז זיי, די יוניאנס זיינען די שולדיגע אין דעם יקרות. אין פאקט, מאנכע שעמען זיך נארניט, ווען עס איז די רעדע פון פראגמאטישער, אריינגערעכענען אויך די ארבייטער צווישען זיי. דער מין מענטש, וואס גלויבט אלץ, וואס ער ליינעט אין זיין צייטונג, האט נישט קיין צייט און, אפשר, אויך קיין שכל צו שטעלען זיך די פראגע: אויב די ארבייטער זיינען ווירק-ליך אזעלכע פראגמאטישער, טו וואו איז ווער שירות, וואו זיינען זייערע אויטא-מאבילס און אלעס אנדערע, וואס די פרא-גמאטישער פון דעם ארבייטער-געבענער-קלאס האבען ערווארבען אין די לעצטע פאר יאהר? דער דאזיגער עולם שטעלט נישט אזעלכע פראגען. דערצו פארערט זיך אביסלעך נאכדענקען, בעאבאכטען, נאכ-פארשען, און דאס איז אביסלעך צו שווער. לייכטער איז צו גלויבען, און דער פרעסע און אנדערע אגענטען פון קאפיטאל איז געלונגען צו שאפען א באדייטענדע נע-פיהל פון האס געגען די יוניאנס און נע-גען דער נאנצער ארבייטער באוועגונג.

די זאגענאנטע פענסטליכע פייגונג, וועלכע איז נאך ערשט נארניט לאנג גע-ווען אין סימפאטיע מיט די פארערוגען פון די ארבייטער, אלס טרייד יוניאניסטען, ד.ה. אין דעם פרט פון א קינדערען ארבייטער-טאג, העכערע שירות, קאלעק-טיוו בארגעניגונג, א.א.וו., האט זיך איצט באדייטענער גענערערט. איצט בא-טראכט זיך איינער פון דעם עולם אלס נאכדעם העלד, ווען ער נעמט זיך אן מיט מוס צו ערקלערען עפענטליך, אז ער איז פאר קאלעקטיוו בארגעניגונג — יו נאך.

אנב אורחא ווארפט אט דיוע ענדע-רונג אין דער עפענטליכער מיינונג א נאנץ העלען לייכט אויף דעם באראקטער פון אונזער עפענטליכער מיינונג, און ווי ווייט מען קאן זיך אויף איהר פארלאזען. עס קאן אבער נישט געליקענט ווערן אין דער-זעלבער צייט, דאס די ארבייטער אין זייע-רע קעמפן האבען פיל געוואונען א דאנק אט דיוער קאפארינער, נישט שטארק צו-פערלעסיגער עפענטליכער מיינונג.

מען דארף אויך, ווען מען באטראכט די איצטיגע צייט, נישט אויסלאזען נאך א זעהר וויכטיגען מאמענט. ער קאן אויס-גערייכט ווערען אין א פאר ווערטער: דער שרעק פאר'ן באלשעוויזם.

דורך א לאנג אנגעהאלטענער פראפא-גאנדע זיינען די מוחות פון מיליאנען אמע-ריקאנער בוכשטעבליך פאר'ס'ט געווארען אזוי, דאס זאגאר אין דער אומבאדיי-טענדסטער און אומוויכטיגסטער פארערוגע פון דער צייט פון דעם ארבייטער, זעהען זיי דעם געשפענטע פון באלשע-וויזם. יעדער קאמף פון ארבייט געגען קאפיטאל יאגט אן אויף זיי אן אמת'ע פאנאנע. אזוי האבען מיר געהערט דעם געשרי "באלשעוויזם" אין דער צייט פון אונזער ליידיס ווייסט מייקערס סטריק מיט צוויי יאהר צוריק, און איצט באזיר-צען זיך מיט דעמועלעכען געשרי די שניי-דעם באסעס: די ארבייטער ווילען איינ-פיהרען סאָוועטיוו אין זייערע שטעטער. איהר פארשטעמט, עס ארט זיי נישט פאר ווייזשעס, פאר שטעמט, וואס פאר א ווערע שפילט עס ביי אונזערע גרויס-מופיגע שניידער-מאנופעקטורער? דער סאָוועטיוו, דאס איז געגען וואס זיי קעמפען.

און דער נארישער עולם ליינעט עס און גלויבט עס. צו אט די אלע אויסגערעכענטע אומ-שטענדען פון דער איצטיגער פונקטערער צייט, וועלכע מיר לעבען דורך, דארף דאך זונערעכענט ווערען דער פאקטאָר: די פאסירונגען אין רוסלאנד. וואס איינער זאל נישט דענקען וועגען דעם דארטיגען איצטיגען רעזשים, אבער אין אינעמיין דער צונעבענער ווערע, אז אין רוס-לאנד האט געשאפען עטוואס ניי, עס, וואס שטעלט א גרויסע פראגע צו

און זיין פאמיליע געברויכען אום צו לע-בען, מוז דער ארבייטער ענטפערען מיט אן ענטשלאסענעם "ניין". עס וועט, אפשר, זיין צייט צו ריידען פון א שניידונג פון ווייזשעס, ווען די לעבענס-מיטעל וועלען ווירקליך, נישט בלויז אין די ציי-טונגען, פאלען אין פרייז, ווען דער דא-לאר וועט ווירקליך צוריק קריגען זיין אפאליגען ווערט. איצט אבער ביזום אום-ניט.

די מאנופעקטורערס ריידען פון צו-ריקקעהרען זיך צו דער סיסטעם פון שטיק-ארבייט, און דער ענטפער פון דער צייט פון דער יוניאן מוז זיין, און קען אנדערש נישט זיין, ווי ניין, ניין און טויענדע מאל ניין. מען דער קאמף אנהאלטען יאהרען, מען די נאנצע ארגאניזאציע פון די אר-בייטער געבראכען ווערען אין דעם קאמף, אבער די יוניאן וועט קיינמאל נישט צו-שטימען צו דער צוריקקעהרונג פון די ארבייטער צו דער מאנאפעקטורער-שקלאפ-ריי. דאס אלעס איז פארשטענדליך און קלאר.

אבער, ווען די באסעס פארדערען, אז די ארבייטער, וועלכע ווערען פון זיי באשעפ-טיגט, און וועמען זיי צאָהלען זיי בא-שטימטע יוניאן-סקייל, זאלען זיי געבען אן עהרליכען טאג ארבייט, נישט פארטאכ-לעווען די צייט פון דער ארבייט אין שפילערייען, אין ליינען צייטונגען אדער אויף אירגענער וועלכען אנדער אום, ווי מאנכע ארבייטער, לויט די באהויפטונגען פון די מאנופעקטורערס, טוען עס, קען נישט נאך די יוניאן זיך שטעלען געגען דיוע פארדערונג, נאך, פארקעהרען, די יוניאן וועט זיי העלפען דורכפיהרען איהר.

רען א קליינע ענדערונג אין דער סיסטעם פון ארבייט, א סיסטעם, וועלכע איז איינ-געפיהרט אין די מייסטע פעקטאָריס אין דער קליידער אינדוסטריע, א געוויסע צו-טיילונג פון די ארבייט, וועלכע איז ביז איצט צוליב אזא אדער אנאדער אורזאכע נראדע אין דער שטאט, אדער אין דער פעק-טאָרי נישט דורכגעפיהרט געווארען, קענען א י צ ט די ארבייטער זיך נישט שטעלען געגען דעם, כאטש פאר מאנכע ארבייטער קאן די דאזיגע ענדערונג בריינגען אין דער ערשטער צייט געוויסע אומבאקוועמ-טעקייטען.

דאס איז געווען דער סך הכל פון ב. שלעזינגער'ס רעדע סיי אויף א קאנפערענץ מיט די מאנופעקטורערס פון דער ליי-דיס ווייסט מייקערס אס'ס' פון פילאדעל-פיה און סיי אויף דעם מאסמיטינג פון די קלאקמאכער אין לייבאר לייסעאום, אום צו ענטשיידען, אויב זיי זאלען אט-נעמען דעם ארגומענט, ווי זייערע פאר-שטעהער האבען עס אנגענומען.

די ענטשיידונג איבער דיוע פראגע איז איצט אין די הענט פון די פארשידענע לאקאלס פון דער פילאדעלפיער קלאק-מאכער יוניאן. זי ווערט אויף זיי נישט ארויפגעצוואונגען. זיי זיינען פריי צו ענטשיידען, ווי זיי ווילען, אבער מיר וויל-לען האפען, אז זיי וועלען אין זייער גרוי-סער מאיאָריטעט שטימען פאר דעם נייעם ארגומענט, ווייל אין דעם ארגומענט ווערט נישט אויפגעגעבען קיין איינציג רעכט, קיין איינציג געוויינט, וואס די קלאקמאכער אין פילאדעלפיע האבען דורך דער מאכט פון זייער-דינאָסטיע אויסגעקעמפט, און עס איז צו האפען, אז די קלאקמאכער פון פילא-דעלפיה, נעמענדיג אין אנבאטראכט די איצטיגע צייט, וועלען פארשטעהן, אז דאס אלליין, וואס איז זייער נייעם אפ-מאך מיט די מאנופעקטורערס גיבען זיי נישט נאך דאס מינדעסטע, כאטש זיי קאן-נען נישט ריידען פון נייע געוויינטען, איז ווירקליך א גרויסער ניין.

די פינף-טאָגיגע ארבייטס-וואָך. מיט א צייט צוריק זיינען אין דער "נערעכטיגקייט" פארעפנטליכט געווארען בריוו פון פילע פון אונזער מיטגלידער-שאפט אין וועלכע עס איז ארגומענטירט געווארען מיט שטארקער לאגיק פאר דער איינפיהרונג פון א 5-טעניגע ארבייטס-וואָך. דאס הייסט, זיי האבען געוואלט, אז די 44 שטונדען ארבייט זאלען איינ-געמיילט ווערען, אָנשטאָט אין 6, אין 5 טעג.

די אָנגעגעבענע גרינדע זיינען גע-ווען פארשידענע. מאַנכע, רעליגיעז-געשטימטע, האבען גע'טענה'עט, אז ווי באלד נישט דער מאנופעקטורער און נישט די ארבייטער קענען דערביי עפעס פאר-לייערען, טו ווארום זאל נישט איינגעפיהרט ווערען א 5-טעניגע ארבייטס-וואָך, כדי אלע אן אונזער טרייד זאלען קענען האל-טען הייליג דעם טאָג שבת.

געוויס האט עס צו אונזערע מיטגלי-דער, נישט מעהר גלויבט, נישט שטארק אפערירט, אבער די מייסטע פון זיי זיינען נישט בלויז אונגלויבט, נאך אויך פרייע מענשען, סאָלאַראַנטע מענשען, און זיי האבען נישט געקאנט ביז צו א גרויסען נאד-ניס סימפאטיזירען מיט די, וועלכע מוזען פארשווערען דעם שבת, זייער גלויבט, זייערע פרינציפען, אויב דאס קאן לייכט אויסגעמירען ווערען.

א צווייטער ארגומענט איז געווען, דאס דורך דער איינפיהרונג פון א 5-טעניגע ארבייטס-וואָך קרינט דער ארביי-טער

טער צוויי טעג אין נאנצען פריי, און דאס וואס ער וועט 4 טעג מוזען ארבייטען צו-ליב דעם א שטונדע לענגער, וועט ער מעהר ווי געניגענד באזונגט ווערען קרי-גענדיג א נאנצען טאָג פריי. היינט דאס פאָהרען הין און צוריק, צו און פון דער פעקטאָרי, אין עננעניש און שטיקעניש צוליב די 4 שטונדען ארבייט אום שבת, דאס אלליין, ווען דאס ווערט באזייטיגט, וואלט דאך געווען א גרויסער געוויינט.

יעדער פון די דאזיגע ארגומענטען איז געוויס נאנץ אונבאשטרייכטבאר. מיר קאן-נען זיך נישט עראינערען, אז איינער זאל האבען געהאט עטוואס וויכטיגעס איינצו-ווענדען געגען דעם, אבער פון דער אר-דער צייט האט קיינער פון אונזערע יו-ניאנס זיך נישט געפיהלט בארעכטיגט אויף-צוהויבען א קאמף צוליב דעם.

אין דער לעצטער צייט אבער, אין נאנץ אונבאשטרייכטבאר געשפערטען צווישען פרייזדענט שלעזינגער און די דעם-מאנופעקטורערס וועגען באנייען דעם ארגומענט, האט שלעזינגער דערמאנט דעם פונקט פון א פינף-טעניגע ארבייטס-וואָך, און, ווי עס ווייזט אויס, געהט עס אויף א לאד. די מאנופעקטורערס גופא, אזוי ווייט, ווי ב. שלעזינגער פיהלט, ווע-לען נארניט האבען דאנעגען, אז די פינף-טעניגע ארבייטס-וואָך זאל איינגעפיהרט ווערען.

עס איז דארום זעהר ווארשיינליך, אז אין דעם נייעם ארגומענט צווישען דער אינטערנעשאנאל און דער דעם מאנופעק-טורערס אס'ס' אין וועלכען עס וועט באשטעטיגט ווערען אלעס, וואס די אר-בייטער האבען ביז איצט אויסגעקעמפט, וועט זיין א פאלקאם נייער פונקט, און די ארבייטס-וואָך זאל באשטעהן פון 5 טעג, און אזוי, אז 4 טעג אין וואך זאל געאר-בייט ווערען צו 9 שטונדען און איין טאָג 8 שטונדען.

די מעגליכקייטען פון דיוער נייער איינפיהרונג זיינען זעהר גרויסע, אבער מיר האלטען נישט פאר נויטיג איצט צו ריידען וועגען דעם. דער קלוגער לעזער וועט זיך שוין אליין אָנשטויסען. אבער דאס אלליין, די פינף-טעניגע ארבייטס-וואָך, איז א גרויסער געוויינט, און עס וועט אונז צוזאמען מיט אלע אונזערע דרעסמאכער געוויס זעהר פרעהען, ווען די דאזיגע קליינע, אבער זעהר וויכטיגע ענ-דערונג וועט איינגעפיהרט ווערען צוערשט אין אלע אונזערע יוניאן שטעטער, וואו דרעסעס ווערען געמאכט, און באלד אין אלע שטעטער פון אונזער נאנצער אינ-דוסטריע.

לאקאל 22.

מיט פארענעניגען מעלדען מיר וועגען דער געבורט פון דעם נייעם לאקאל, לא-קאל 22, דעם לאקאל פון די דרעסמיי-קערס, וועלכער האט ענדליך געקראנען זיין אייגענע עלויסטעניג און דערמיט די מעגליכקייט פאר אן אייגענעם פרוכט-פולען לעבען.

אונזערע לעזער פון דער "נערעכטיג-קייט" ווייסען, אז ביז לעצטע וואך זיינען די דרעסמייקערס געווען צוזאמען מיט די ליידיס ווייסעמייקערס, און זיי צוזאמען האבען געבילדעט מיט זיך לאקאל 25. אין די ערשטע יאהרען האט לאקאל 25 געטאן גרויסע וואונדערבארע ארבייט. ווייסעמייקערס און דרעסמייקערס האבען געהויזט צוזאמען, פרידליך געלעבט זייט ביי זייט, און געטאן די אלעמיינע אר-בייט פון ארגאניזירען און קעמפען פאר בעסערע באדינונגען, פון ערציהונג און פון פילע אנדערע אויפטואונגען מיט וועל-כע לאקאל 25 האט זיך געמאכט מוט-רעכט באריהט און באליבט. אבער ציי-טען און אומשטענדען בייטען זיך, און א דאנק דער ענדערונג איז געווארען נויט-ווענדיג א צוטיילונג פון די יוניאן-פונקציאנען צווישען דיוע צוויי פארשי-דענע ארבייטער.

מיר וועלען איצט נישט ווידערהאלען אלע ארגומענטען פאר דעם צוטיילונג. זיי דארפען זיין נומ באקאנט אונזערע לעזער. צו דערזעלבער צייט אבער קאן עס נישט פארליקענט ווערען, אז שטארק ווי די דאזיגע ניוטוענדיגקייט פאר דער פאך-נאנדענטיילונג האט זיך געפיהלט, דאך איז עס געווען א נאנץ שווערע שטיק ארבייט דורכצופיהרען. פארט אזוי לאנג געווען, געארבייט, געקעמפט צוזאמען, און דערפאר האט עס גענומען לענגער, פיל לענגער, וויפיל עס איז געווען נומ פאר'ן געזונד פון דער יוניאן, די דורכ-פיהרונג פון דעם באשלוס פון דער קאנ-טענשאן, און וועלכע איז אויך געווען דער וואונד פון די דרעסמאכער פון איין זייט און פון די ווייסעמייקער פון דער אנ-דערער.

ענדליך אבער האט די דאזיגע צוטייל-לונג שטאטגעפונען, און מיר האבען איצט אָנשטאָט איין לאקאל נאנצען צוויי, ביידע שטארק אין זייער ניסס, אין זייער איי-ניגקייט, אין זייערע צילען. מיר האבען לאקאל 25, וועלכער וועט איצט באשטען בלויז פון די ליידיס ווייסעמייקערס און לאקאל 22, וועלכער באשטעהט פון די דרעסמייקערס.

געוויס איז דערווייל די צוטיילונג נאך נישט פאלשענדיג, מיינענדר דארפען זיך



פון א. זעלדין.


קין וואונדער נים דארבער, וואס  
אלע פינטערע כחות אין לאנד זוכען מיט  
אלע קרפטען אנצושטאנען און פאר-  
שטעלען אלץ וואס אונטערמייער האט  
אויסגעדעקט. די אויפדעקונג איז אוועק  
א סך ווייטער, ווי ער האט עס געוואלט,  
דאס קינען האט נים די מעגליכקייט צו-  
רען ארונטערושגעלעבן די שטארקע.  
סעמוועל אונטערמייער איז א האל-  
בער אדער א גאנצער ליבעראל, ריכטי-  
גער, א מענטש מיט א קראנקען געוויסען,  
אליין א קאפאראיישאן לאזער, וואס האט  
געמאכט א מיליאן פארמענען, העלפענ-  
דיג.

און כדי נים צו דערלאזן די ארביי-  
טער צו פארמיניגן זיך האלט אן זיין  
מאפעסטעס, גרויס קאפיטאל, א פרוואט  
דארמיין און געוונענע ענגעסערס, וואס  
אלען נים דערלאזן קיינע מיטלען, קאנ-  
טראקטירט די שטאטס בעזעסעט און די גע-  
זעמס-הייזער פון די פאבריק שטערטלעך,  
זעמסעס אויפגאבעט עס אן נים ארויס-  
צוגעבן און אונזערע פאבריק און אונזערע

די גרעסטע טובה האָט די אונטער-  
ווייער אויפגעקונג געטאָן דער אַמערי-  
קאַנער אַרבייטער באַוועגונג. דערמיט  
אַס וו די האָט קלאָר און בולט אַרויסגע-  
דראַכט איהרע שונאים פון אַ י נ ו ע-  
י ג. דער ברינדעליום איז געוויס די  
גרעסטע וואונד אין דעם ערשטער פון  
דער אַמעריקאַנער אַרבייטערשאַפט און  
מזו אויסגעשטימטן ווערען, ווי שמערצ-  
דיק די אַפּעראַציע זאָל נישט זיין.

דאס נאכטליכע נאסער־לעבען האָט  
אראַשניט אַ טאנץ געטאָן, ס'מוזענדיג און  
ווענענדיג דאָ שטילער, דאָ העכער.  
ברוך האָט היינט ווי צום ערשטען מאל  
נאָשערקט אַט דאָס ראָזנע נאסער־לעבען.  
ס'איז איהם גיט געשעלענע געווארען אַס  
ער נאָכער געמוזטלע וואָס האָט אזוי

פנינען זיך, אן אנטוישטער, שלעפענדיג  
מיד געווארענע פיס האָט ברוך מיט  
מצופרידענהייט געטראכט, אז ער האָט  
סײן רעכט צו פייניגע דאָס האָרץ  
זעט מוח און צווינגען זיי צו טראָגען  
ף זיך די לאַסט פון ארבייטסלאָזיקייט.  
אָפּטמאָל האָט ער נאר הנאה געהאט  
ערפון, וואָס ער איז בעסער דער פייניג  
פון זיין מנה, האָרץ און געדאנק אייג  
ער אליין פון זיי געפייניגט צו ווערען.  
אָפּטמאָל איז ער ביי זיך אין די אייג  
געווען אויגען געווען, ווי א לעכערליכע  
יבעריגע זאך, א מענטשלאָזער מענטש,  
געשטאַלמלאָזער געשטאַלט און זיך פאר  
שטעלט, אז אזוי מוז ער אויך אויסזעהן  
זי יענעם מאָמענט ווען ער שטעהט פאר  
קליין קאָנטאַרפענסטערל און בעט מיט  
יגע אויגען און סײַז מול:  
— גיט מיר ארבייט כדי איהר זאָלט  
די קאָנען דערפאר געבען געלט מיט וואָס  
זיך זאָל קאָנען באַפרידיגען מינע באַ-  
דערפישען און די באַדערפנישען פון  
זיין פרוי, וועלכע זיצט אין הויז אן אומ-  
היגע, א פאַרביסענע.  
אזוי— אויך זעהט ער אויס מסתמא  
ער פון קומט צו זיך אהיים און דארף  
זיין פרוי זינער זאָגען דעם באַקאַנטעם  
דידיקענדיגען פומן:  
— קיין ארבייט גיט געקראָנען.  
ווען ער זאָגט איהר דאָס, קאָמט די דאָ-  
בע, פאַר איהר שוין דערהי גוט באַקאַ-  
כערט, ווייטש זי גיט איהר צו ווער


**אז איבער**  
 (ערעדט)  
 פון אל.

---

זיין נאנץ לעבען איז יעדע מינוט,  
 עדע סעקונדע, זיין נשמה מיט זיין געד-  
 אנק פאנאנדערנערסען געווען אויף  
 לעייגנסע, פילפאכיגע ברעקלעך, וואָס  
 האָבען מיט זייערע קינאָמאָאָגראַפֿישע  
 שטעלקייטען פארבלענדט די ווירטליכקייט  
 און לעבען; און בלויז איין איינציגער אומ-  
 שטאנד האָט געוואונען דעם נאָכאָמק  
 יך אָפּשטעלען אויף עפעס אזא, פארוואס  
 נישט, ברוך, איז געווארען א פארציטערטער,  
 יך דערשטאָקענער, אז ער האָט מיט איינ-  
 זאָל זיך אויפגעהערט זעהן אין יענעם  
 ליכט אין וועלכע ער האָט א לעבען לאנג  
 געלעבט. א ליכט פון אירדען, פון האָט-  
 געגעבן, שטרעבונגען און וועבונגען.  
 און דאָס איז געווען דאָס, וואָס עס  
 האָט זיך איהם גיט איינגעגעבען צו געד-  
 ינען ארייט, אָהן אונטערשיד וועלכע.  
 דוכט זיך א נאָרשיקייט? א ווא-  
 געדיגער ענין? — ארייט!  
 ביי די, ביי וועלכע דאָס אומזיסטיגע  
 גרונטרייט אין די פאבריקאנסען, אין  
 די קאָנטאָרען; דאָס קלעמערן אויף די  
 וועכטע נארענס, דאָס שמעהן פאר די  
 ליניע קאָנטאָרענסטערלעך איז אן  
 אפּטע און אומפארמיידליכע פאסירונג,  
 וואָס די אלע איז דאָס שוין נאָרניס  
 וואָס וואָכעדיגער ענין — דאָס גיט געפיר-  
 ט ארייט — כאָטש מ'האָט קיין פנים  
 און מ'האָט קיין זינען גיט...  
 אַלעלעל געוועזענע אַטאַמאָמאָניעס,  
 וואָס וואָס וואָס וואָס וואָס וואָס וואָס

און אין דעם צושטאנד געפינט זיך  
עצט דאס אינדיסטריעלע לעבען פון לאנד.  
און אזוי לעבען פול מיט אינזיריגעס,  
דראט, קאנספיראציעס און פראוואקא-  
ציעס, סטרייקס, לאקאאוטס, און אומר-  
גערעכטע, נאך דערפאר וואס גרויס קאפיטאל  
לויט אויף ווייטער אנהאלטען זיין אום  
אומגעהויערע צושטאנד.

ברוך האם זיך דערזעהן ביים ראָג  
דער נאם, וואו ער האט געוואוינט.  
האָט זיך אָפגעשמעלט: צו וואָס אַהיים  
אַליין? דא פרוי אַדער צו איז איצט  
יין אַלץ, בעט, אָדער זי ויצט ביים עפֿנֿ  
ער אויסקוקענדיג זיך די אויגען אויף  
הם. פאר איהם איז דאָס געווען אַלד  
ינס. ער האָט דאָן געוואוסט, אז די  
זעהר שטערק פאַרמיטלעכע זיין  
פֿרינען אַריינס אין די פֿאַר אַלע





# איז מעאטער



שלעכטער טאטע שרייבט דעם ברייף, און די טאכטער פאָרט אַפּ צוריק צום טאָטען, און — צו קרינען ווידער געשלאָנען? קען דאָס אימיצער פארשטעהן? אַ טאָטע קען אַ קאָמעדיע, אָבער קיין אונזין דארף עס דאָך נישט זיין.

דאָן די מיידעל, די כלל נומא. איז ווירקליך אמת דאָס וואָס מען מורמלט וועגן איהר? אן וואָס מורמלט מען? דאָס בלייבט פאר אונז א סוד. און מיר ווייסען נישט, צי זאָלען מיר געהערט ווערן רען פון איהרע טרערען, פון איהרע רייד, צי נישט.

וואָס אַנבאַטרעפט דעם הומאָר פון דער קאָמעדיע, קוועלט ער נישט ארויס פון דעם, ווי דער אומטאָר בריינגט צוזאמען די פארשיידענע פערזאָנען אין זייערע גענעט-זייטיגע פארהעלטניסען. אין די דאָזיגע פארהעלטניסען איז נישט צו געפינען קיין סימן פון הומאָר. דעם הומאָר, ריכטיגע דעם קאָסמוס, שאפט א זייטיגע פערזאָן. יענקעל'ס שוועסטער, האָדעל, און איהר קאָמיוז. זי שלעפט איהרע פיס, ווען זי געהט, אזוי ווי זיי וואָלטען געווען נישט איהרע אייגענע. זי קייט ראזשינקעס, זי זינגט פאָלקס-לידלאך; זי ליבט זיך מיט א בחור, זי זאָגט גאנץ פלינק א ליבע, זי מאכט א מיידעלע פון טויג, א.א.וו. און א.א.וו. דער עולם מען זיך ביי דעם אלעם שטארק לאכען, אָבער דאָס איז נישט דער געלעכטער, וואָס נישט פארנעניגען; דאָס איז נישט דער געלעכטער, מיט וועלכען מען שעמט זיך נישט נאכדער, וואָס מען דערמאנט זיך, פארוואס מען האָט גע-לאכט.

פון דעם אלעם איז קלאָר, אז מען קען בשום אופן, נישט צורעכענען די דאָזיגע קאָמעדיע צו די בעסערע פיעסען אויף דער אידישער ביהנע. פארקעהרט, זי גע-הערט נישט אין דער קאָמעדיע (יענקעל דער בעל ענלה געברויכט דאָס וואָרט קאָמעדיע זעהר אָפט, און פון זיין בעל ענלה'שען מויל קלינגט ער מאָד-נע דושיק) פון די שוואכערע פון אונזערע גאנץ רויחה פיעסען. דאָך, איז זי בא-מערקענסווערט, אלס א פיעסע וועלכע קומט פון איינעם, וואָס איז נאָך גאנץ אומבאקאנט, און אורטיילענדיג פון איי-ניגע אינטערעסאנטע סצענעס, שיינט עס אז דער יונגער פארפאסער, ווען ער זאָל משה ערנסט אין דער צוקונפט באציהען זיך צו זיין שאפונגס-קונסט, קאָן זיין, אז ער זאָל שאפען אַזעלכעס, וואָס זאָל זיין ווערט צו זעהען. און עס איז ווירקליך גוט, וואָס אין ניו יאָרק איז דאָ באַשט איין טעאטער, וואו דער-נייער פארפא-סער האָט א שאַנס, און וואו עס ווערען אויפגעפיהרט אַזעלכע פיעסען, מיט פיל משה ערנסט און קונסט, ווי זיי באמת פארדינען עס.

מאָריס שוואַרץ אין דער ראָליע פון יענקעל פורמאן האָט געלייטעט זיין בעסט. אין מאַנכע מאָמענטען איז ער געווען אמת גוט, עס שיינט אונז אָבער דאָס פאר א פורמאן פון א קליין שמעטעל איז ער געווען צו שעהן אָננעמאָן, זיין פנים איז געווען צו גלאט ראזירט. דובינ-סקי און סאמאליאָף האָבען אויך געשפילט מיט גרויס ערנסט, באַשט זיי האָבען גע-האט משה שוועריניקסען ווי מאָריס שוואַרץ. דער לעצטער האָט דאָך עפעס א ראליע. זייערע אָבער זיינען כמעט קיין ראליע נישט. און זיי האָבען געמיינט אליין עפעס צו שאפען. גאנץ לעבעדיג האָט געשפילט איהר ראָליע פון האָדעל מאדאם גערמאן. מאדאם וילבערט, אלס עלקע, די עלטערע מיידעל, האָט געשפילט איהר קליינע ראליע אזוי קאַרעסס, ווי מענליך. מים גערסטען האָט כמעט ווי נישט געשפילט, ווייל זי האָט געבאָר נישט געהאט וואָס צו שפילען. אויסגעציר-כענט געשפילט האָט מרס. פערקווי, אלס יענקעל'ס מאמע. זי האָט געשאפען אן איי-טערעסאנטע אידישע קליינשטעטעלדיגע קלוגע מאמע. מאדאם שאָר האָט גע-שפילט גאנץ גוט די פראַטע אירענע, וועלכע האָט א מויל אויף שרייפן. פיש-קינד און גאָרשטיין האָבען געהאט בלוין צו איין אויפטריט יעדער, און אין די פאַר מינוטען, וואָס זיי האָבען געשפילט אויף דער ביהנע האָבען זיי געמאָן ווידער בעסט ארויסצורייסען אן אפלאַדיסענטע פון דעם פובליקום.

דער קרימיקער.

ביים די מיידעל אויס איין בעל ענלה אויף א צווייטען? מיט וואָס האָט זיך דער ער-שטער ביי איהר אזוי פארזינדט, אז זי אנטלויפט פון איהם, און וויל נישט זיין אין זייער ד' אמות, און צום צווייטען ווערט זי באלד אזוי צוגעקלעפט?

ווען דער פארפאסער וואָלט אונז גע-קאנט אָנווייזען אויף דעם אונטערשיד צווישען די צוויי בעלי ענלות, וואָלטען מיר זיכער געקאנט ענטפערען אויף דער פראגע, אָבער אזוי ווי ער-מוט עס נישט, מוזען מיר גלויבן, אז איהם, אז אזוי האָט עס פאסירט.

דער פארפאסער, ווי עס שיינט פון דעם גאנצען ספור המעשה, וויל, אז מיר זאָלען סימפאטיזירען מיט יענקעל דעם פורמאן, און נישט מיט אברהם דעם פור-מאן, פון וועמען ער געהט צו זיין כלל. אָבער מיר מוזען זאָנען אז לויט יושר פיהלען מיר זיך משה געניינט צו סימ-פאטיזירען מיט אברהם'ען ווי מיט יענקע-לען. יענקעל האָט איהם פשוט פאר-ראטען. אברהם אין זיין גאנצווייטעם פארטרום איהם, אלס פריינד, אפצופיה-רען זיין כלל איהם, געהט ער און רעדט איהר אָפּ פון איהם, איז נישט אברהם גערעכט, ווען ער רעדט אויס אויף דער מיידעל, זיין געוועזענער כלל, כל דבר אסור, און מאכט געוואלדיגע סקאנדא-לען? אָדער, זאָלען מיר סימפאטיזירען מיט יענקעל'ען נאָך דערפאר, ווייל ער האָט א געזינטערען קולאק, ווי אברהם און קאָן געבען א שטארקערען קלאפ, ווי ער?

אין דער קאָמעדיע מאכט דער פאר-פאסער א פארווך דאָס צו פארענטפערען. יענקעל שטעלט זיין פריינד אברהם'ען, ווי א כיטער לאַינער, א היפאָטעטישע פראגע, אויב ער וואָלט געהייראט מיט א מיידעל אויף וועלכער מען רעדט שלעכטס. אברהם ענטפערט: ניין. ער וויל האָבען א פרוי, וועמעס טונגענד און רייניקייט זאָל זיין, ווי צעזאָרט ווייב, איבער יעדען פארדאכט. דערמיט מאכט זיך יענקעל רעכט אפצורויירען די כלל פון דעם מענ-שען, וועלכער באַטראכט איהם אלס זיין פריינד, און צו וועמען ער האָט דעם גרעס-טען צוטרוי. אָבער א בלינדער קאָן זעהן, אז דאָס מאכט נישט אויף דאָס מינערסטע קלענער יענקעל'ס פארראט גענען זיין פריינד, אברהם'ל.

עס איז אויך אמת, אז אברהם'ס מא-מע איז אביסעל שולדיג אין דעם. עס געפעלט איהר נישט די כלל, ווייל זי איז א צו איידעלע פאנע: נישט אזא פרוי וויל זי האָבען פאר איהר זוהן; אָבער זי, די מיידעל, געהט דאָך נישט חתונה האָבען מיט איהר, נאָר מיט איהר זוהן. זי איז צו איהם געקומען, אלס זיין כלל און עס איז שווער צו פארשטעהן די פלוצלינגע ענדערונגען אין די געפיהלען פון דער מיידעל.

מיר הערען פון די געשפערעכען, אז איהר טאטע, א מלמד אין א קליין שטעט-טעל, איז זעהר א בייזער איד, וועלכע פלעגט איהר אלמער שלאָנען, און וועלכער האָט איהר געטריבען צו ווערען די כלל פון אברהם דעם בעל ענלה.

און דאָך הערען מיר, ווי דיזעלכע מיידעל שרייבט צום טאטען, ער זאָל איהר שרייבען א ברייפעל, אז ער איז כלומרשט נישט געוונד, און ער זאָל פארלאנגען, אז זי זאָל קומען צו איהם, ווייל זי קען דאָרט נישט זיין.

און דער שפאס דערפון איז, דאָס דער

גענאנטע העכערע געפיהלען, ווי ליבע, רחמנות, א.א.וו.

די צייט איז, דאכט זיך, פארביי. מיר ווייסען אז בעלי ענלות זיינען אויך מענשען, קענען אזוי שטארק, אזוי ליי-דענשאפטליך ליבען, ווי אלע מענשען; קענען קעמפן פאר זייער ליבע, ווען עס זיינען דאָ שוועריגקייטען, קענען אונטער דעם דרוק פון די נייע געפיהלען ווערען בעסערע, איידעלערע מענשען, ווי זיי זיינען געווען אין זייער געווענהליכע לעבען.

אזעלכע פיעסען זיינען אויפגעפיהרט געווארען פיל אויף אונזער ביהנע, און זיי האָבען אין זייער צייט נישט פארפעהלט צו מאכען זייער ווירקונג. מיר דערמאן-נען דאָ אן יעקב גאָרדינ'ס "די שבעה", אן יענקעל דער שמיד' פון דוד פיינסקי און פילע אנדערע.

יענקעל דער פוהרמאן האָט דיזעלכע טענדענץ: א פראַטע פורמאן, דאכט זיך, און דאָך אן איידעלער מענש. צוליב דעם, וואָס זיין עלטערע שוועסטער האָט נאָך נישט חתונה געהאט, איז ער אליין פארבליבען אומפארהייראט. האָבענדיג זיך פארליבט אין א מיידעל, וויל ער נישט וויסען פון איהר פארנאָמענהייט, און איז בארייט אויפצוגעהען א קאמף מיט א גאנצער וועלט בייער צינגער פאר זיין ליבע. ער איז פון דער נאטור א פראַט-טער מענש, ווי נאָך עפעס איז נישט, ווי ער וויל, ווייס ער, אז דער בעסטער מיר טעל אויסצופיהרען זיין ווילען איז די מאכט פון פויסט, געבען קלעפ. און דאָך, ווען זיין געליבטע קריגט ארויס פון איהם א וואָרט, אז ער זאָל נישט שלאָנען, איז אין דער העכסטער מינוט פון צאָרן גענען זיין קאנקורענט אין ליבע, האָזען זיך אָפּ ביי איהם די הענט מיט וועלכע ער האָט דאָ ערשט נישט לאנג צוריק אזוי גערן זיך באַנוצט, ווען נאָר ער האָט גע-האט דערצו די געלענענהייט.

דאָס איז די טענדענץ פון דער פיעסע, אָבער צייטליך און נויטיג, ווי די דאָזיגע טענדענץ איז געווען אמאָל, מיט א דור אָדער צוויי צוריק, איז זי איצט אויסער דער צייט.

דאָס איז איהר הויפטחסרון, וועלכער מאכט אונגענליך פאר דעם טעאטער-מענשען צו געפינען אין דער פיעסע א גרויסען גייסטיגען אינטערעס און האָבען דערביי אן אמת'ען פארנעניגען.

דאָך, ווען אין דער פיעסע וואָלטען די פערזאָנען ריכטיג געשילדערט געוואָרען, אזוי, אז מיר זאָלען קאנען זעהען קלאָר פאר זיך די פארשידענע מענשען; און ווען דער הומאָר פון דער קאָמעדיע וואָלט געווען א רייכער, א פרישער, וואָלט מען געקאנט פארזעהען אַט די אביסעל פאר-שפּעטיגטע טענדענץ. מויווער מאַל אן אלטע טענדענץ, אָבער ריכטיג איז זי דאָך, קאָן עס נישט שאַרען צו זעהן איהר אויס-געדריקט שעהן און קינסטלעריש אין עט-וואָס אַנאנדערער פארמען. איז אָבער דער אמת, דאָס די שילדערונג פון די בא-ראקטערע און די סיטואציען איז זעהר ווייט פון צו זיין אן אמת-קינסטלערישע און נאָך וועניגער איז דער הומאָר פון דער קאָמעדיע אמת פריש און ניי.

אין דער קאָמעדיע זיינען דאָ צוויי בעלי ענלות: איינער, דער אָפּזיציעלער חתן, און דער צווייטער, וועלכער פאר-ליבט זיך אין דער מיידעל און געהט איהר צו ביים חתן.

עס שטעלט זיך א פראגע: פארוואס

יענקעל פוהרמאן, פאלקס קאָמעדי אין 3 אַקטען פון ארטור וואָלף, אויפגעפיהרט פון מאָריס שוואַרץ אין אויפגאנג פלייס טעאטער.

די דאָזיגע קאָמעדיע האָט אייניגע מעלות, וועלכע, כאַטש פון א גענאטיגען באַראקטער, דאָך טאָרען זיי נישט אונז-טערשעצט ווערען און מען מעג אָפּשטע-לען זיך אויף זיי פאר א ווילע.

די ערשטע גענאטיגע מעלה פון דער קאָמעדיע איז די, וואָס זי באַשטעהט נישט פעהר ווי פון 3 אַקטען.

ווען מען באַדענקט זיך, אז אין איר-ישען טעאטער איז עס געווען א מין "חוק ולא יעבור", אז יעדע פיעסע מוז האָבען נישט אנדערש, ווי מיר אַקטען, און דאָס צוליב דעם איז וועלטען ווען א פיעסע'ניג שטארק איבערגעפיהרט געווארען, איז עס זעהר לייבענסווערט פון דעם פארפא-סער, וואָס ער האָט געהאט דעם מוט אן-צושרייבען א קאָמעדיע נישט מעהר פון דריי אַקטען, און נאָך א גרעסערער קער-דיט קומט מאָריס שוואַרץ, וועלכער האָט דעם מוט געהאט צו ברעכען דעם אלטען טעאטער מנהג און געשטעלט א קאָמעדיע פון בלויז דריי אַקטען.

די צווייטע גענאטיגע מעלה אין דער קאָמעדיע איז, דאָס זי איז גאנץ פאריי פון אירנער וועלכע פוילע, צוויידייטיגע ווי-צען, מיט וועלכע עס זיינען פול אנדערע אזעלכע קאָמעדיען.

איהר דריטע גענאטיגע מעלה איז, וואָס די אַקטען, וואָס זיי אליין מענען דענקען און דער קאָמעדיע, ווייזען אָבער נישט ארויס פאר'ן עולם "די מינדעסטע נאכעלסניגקייט אין זייער שפילען, ווי דאָס ווערט געוועהנליך געמאָן אויף דער ביה-נע מיט א קאָמעדיע פון א פארפאסער, וואָס איז אזוי אונבאקאנט, ווי דער אומטאָר פון דיזער קאָמעדיע ארטור וואָלף, אויב עס איז איבערהויפט דאָ ביי אונז א דראמאטורג מיט אזא נאָמען.

אויסער אָבער דיזען גענאטיגע מעלות איז דאָ פילעס אויסצוצעלען אין דיזער קאָמעדיע. ערשטענס קען מען גלייך זעהן, אז דער פארפאסער איז נאָך זעהר גרוי, זעהר אונגעניגט אין דער פשוט'ער מלאכה פון אויפבויען א פיעסע, עס פיהלט זיך אויף שריט און טריט אז דעם פארפאסער איז אָנגעקומען גאנץ שווער צוזאמענצובריינגען די פערזאָנען און פא-סירונגען אזוי, אז עס זאָל אויסזעהן מעהר אָדער וועניגער נאטירליך. נאָכמעהר, עס זעהט אויס, דאָס דער פארפאסער ווייס גאָר נישט וואָס איז יע, און וואָס איז נישט נאטירליך. ביי איהם איז רעכט, למשל, אז א אידישע קליינשטעטעלדיגע מי-דעל, וועלכע קומט אין א פרעמדער שטאָרט אלס כלל פון א יונגען פורמאן, זאָל אריינקומען אומגעבעטענערדיג אין א פרעמדע הויז און גלייך אנהויבען דער-צעהלען פאר מענשען, וועמען זי קען גאר נישט, אז איהר געפעלט זעהר און זעהר נישט דער שידוך. ביי דעמועליביגען פאר-פאסער איז אויך רעכט, אז א מיידעל, וועלכע האָט יאָהרען לאנג, עבראקעויעט מיט חתנים, ווייל זי האָט זיך נישט געקאנט צושלייבען איינעם, וואָס זאָל איהר זיין צום הארצען, זאָל גאָר אָהן שוועריגקיי-טען איינזייליגען חתונה צו האָבען פאר אן עלטערען מענשען נאָך דערפאר, ווייל זי האָט נישט געקאנט ביישטעהן דעם נסיון פון א זייער מיט א גאָלדענע קייטעל. פארשטעהט זיך, אז מיר ווענען נישט בא-הויפטען, דאָס אזא עלטערע מיידעל מוז אייביג בלייבען ביי זיך אזוי שטייט. ניין, עס קאָן געמאלט זיין, אז דער דראנג פון לעבען, פון אומשטענדען זאָל ענדליך ברע-כען איהר עקשנות, אָבער יעדענפאלס מוז עס נעמען א שטיקעל צייט; עס מוז פאָרקומען א געוויסער קאמף אין איהר נשמה. דער פארפאסער אָבער זעהט נישט קיין גייטווענדיגקייט פאר דעם. טאקי באלד נאָך דעם, ווען זי ענטזאגט זיך כלומרשט פון דעם שידוך מיט דעם ריי-כען אלטען קרעמער, ווערט זי גאר אנאנ-דערע, ווען דער קרעמער אליין קומט, און ווייזט איהר דעם זייערעל מיט דער גאלדענער קייט.

א געניטער פארפאסער וואָלט זיך נישט געמאכט שולדיג אין אזעלכע פעהלערען. ער וואָלט פארשטאנען, ווי זיי אויסצו-מיידען, ווי זיי צו פארלעגען. א חוץ אָבער די דאָזיגע פעהלערען, גרעסערע און קלענערע אין דער קאָמעדיע, דוכט זיך אונז אויס אז די גאנצע קאָמע-דיע איז אונז פארשפּעטיגט. געווען אמאָל א צייט, ווען עס איז נויטיג געווען ארויפצופיהרען אזעלכע בעלי ענלות אויף דער ביהנע, אום צו דעמאָנסטרירען, אז כאַטש וועלכע פראַטע מענשען, דאָך האָבען זיי אויך נשמה, געפיהלען, קען זיי ליידיק, ווי אלע אנדערע פון די זא-לען.

## ס'האט ווער די שטראלען פון דער זון אַראָפּגעשארען

פון ה. גודעלמאן.

ס'האט ווער די שטראלען פון דער זון אַראָפּגעשארען, זיינען בלינד און קורץ די מעג געווארען; וואָלעקען שפיציג לאנגע זיינען אָנגעקומען און ווי גרויע אַקסען-פעלען אויף א בלויען סייך געשוואומען. האָבען ווינטען מיט א מוויסש צעלאזט זיך אויף די וועגען, האָבען בוימער אָנגעהויבען זיך פון שרעק צו רעגען און געשטעלט די ווינטען זיך אַנמקענען. האָבען ווינטען שטארקער זיך גענומען שפארען, יאָגען, האָבען צווייגען דאָן די ווינטען אָנגעהויבען שלאָנען.





### קורצע שמועסען

ווערן דאס דעקלערט  
אין די לעצטע

ר. פיינשטיין. — אונזער שטעלונג צו  
אויסגראציע האבן מיר גאנץ קלאר געמאכט  
אין די לעצטע צייטן. אונזער שטעלונג  
צוריק, וואס אנדערעס איזערע אינוועניע  
דונגען וועלן דער שלעכטער צייט, און דאס  
אויסגראציע קען נאך  
שטעלן די אויסגראציע פאר ערדער, ווי ווי  
זייער, און פארן צו דעמאלטאציע פון  
אונזערע אלע יונגע, וואס זייערע אויפגע-  
בויע געווארען מיט אזוי פיל מוח, קענען  
לויב מיט ווי גוט אויסגראציע ווען צו  
לויב צוויי וויכטיגע ארומגעבער, ערשטענס,  
ווען די דאזיגע אויסגראציע וואלט געווען  
וויקליך, וואס געמאכט פאר די ארגאניזאציע  
אויסגראציע, וואלט אזוי וויכטיגע צו-  
שע צווישן, ווי די "שוימ", למשל, געווען  
מיט לויב און לעבער געגען די מונדעסטע  
באשרענקונג פון אויסגראציע, ווי אז דאך  
זיכער גוט באזארגט פאר די אויסגראציע  
פון דעם אמעריקאנער ארבייטערס ווייזשעס  
און א געהעריגער הילף, ווען זי און זי  
דערע זעלבע צווישן, ווי אויך פילע קא-  
מיטאטעס וועלן פאר די באשרענקונג פון  
אויסגראציע, און עס דער בעסטער באווייז,  
אז דער גאנצער פאלן צו פארמאכען די מוח-  
ערען פון אמעריקא פאר דעם אויסגראציע, האט  
א גאנץ אנדערע ציל (זעהט אונזער ערשטע-  
רעל וועגען דעם). דער צווייטער גרונד איז,  
דאס איז, ווען א וועלט מיט מענטשן פון  
דער אנדערער זייט, געהט פשוט אויס פון  
הונגער, קענען מיר גוט, טאקען מיר גוט ווי  
אזוי ענאמאליש און האבען אין זייער בלוז  
אונזערע אינטערעסען. מיר מוזען געדענקען,  
אז דאס וועלן אונזערע ברודער און שוועסטער  
וועלען לידען די אונזעהערעם גויס, א גויס,  
פון וועלכער מיר דא קענען קום האבען דעם  
מונדעסטען באגריף, און איז דאק צוילפאלן  
פאר ווי אמעריקא, ווער איז צווישן שטיקעל  
האטענא, שיינט אזוי צו ווי אמעריקאנער  
רייז, וואס מיט אונזער פארזעהרען פון  
דער אויסגראציע פארזעהרען מיר חוב  
קענען מוזענען צו א הונגער-טויט אין דעם  
אמת'ען זין פון ווארט.

ש. ראזען. — אלע איזערע פראגען צו  
דאס דאזיקע קענען גוט פארשטעלליכע ווע-  
רען דורך די "געזעטצונגס", אויב עס איז  
זעלעס אזוי, ווי אויך שרייבט, נויטיגט אויך  
זיך אין א דאקטאר, וואס זאל גרינדליך אוי-  
סערזענען אויך, און דאן אויך אויך קורירען.  
זיכער דורך די צווישן און עס אונזערע  
צו טאן. און דארום האלטען מיר פאר אוי-  
בערג איבערצושטעלן אויך ברוי, ביי דער  
געלעגענהייט וועלען מיר ערקלערען, אז דער  
דובאוסק'ס ארטיקלען ווערען פון אונז גע-  
שעצט, ווייל ווי זייערע מער פון א היגיני-  
שער באמער, ווי פון א מעדיצינישער, דאס  
הייסט, ווער ציל אז ווי ווייט מעגליך צו  
פארמינען מענטשן פון קראנק ווערען, ווי צו  
הוילען איהם, ווען ער איז שוין קראנק. אויך  
זייערע זייער גוט, ווייל ווי וואסען די לעצטע  
און לעצטענס געגען די פאשטענע פערטעם  
מעדיצינע, וועלכע זייערע, אין די מיינסטע פער-  
לע בלוז נאך א מוסעל ווי ארויסצושטעלן  
דאס געלד פון דעם עולם, דאס איז דער  
אויסגראציע און אויסגראציע פון דאס דובאוס-  
ק'ס אויסגעצויגענע, זעהר פאפולער גע-  
שריבענע ארטיקלען. און נור פראגען פון  
דעמאלטען באשרענקע קענען פון צייט צו  
צייט פארשטעלען ווערען פון דאס דובאוס-  
ק'ס, אויב ער וועט וועלען, מיט אנדערע  
פראגען זיך צו ווערען און אומזיסט די  
מרחק פון די לעצטע און לעצטענס אונזערע.

מ. ש. — דאס איז גוט די פראגע ווע-  
גען כבוד, עס איז וויכטיג, אז דער קרי-  
טיקער, וועלכער מיינט גוט גלאס צו שטייב-  
לען שטער אונזערע רייזען, נור טראגט זיך צו  
ערנסט צו זיין אויסגראציע, זאל האבען אזוי  
פילע אין מענטשן, פון וועלכען ער זאל קע-  
נען שלעס זעהן און הערען, אזוי אז קיין  
אויסגראציע ווארט, קיין אויסגראציע מיט, זאל  
ער גוט פארשטעלען. דאס איז אבער געווען  
גוט דער פאל צו אויך ערשטאנענע, פון  
דעם פאל, וועלכער איז אונז אנגעוויזען גע-  
ווערען, האבען מיר פילעס פארשטעלען צו הע-  
רען און צו זעהן, און דערפאר האבען מיר  
גוט געפיהלט ווי צו שרייבען וועלען דעם  
ווייל מיר האבען וויקליך גוט געהאט און  
גוט געקענט האבען קיין פעסט-באשרענקע  
פויגונג. גוט אום אונזער כבוד האנדעלט זיך  
עס אלעס, דאס וועלן מיר מוחל, און גוט  
וועלען אונז אלע און דאס די רעדע, מיר  
דענקען, אז יעדע, וועלכער שרייבט מענטש-  
קריטיק, דאך געגעבען ווערען אין מענטש-  
די בעסטע געלעגענהייט צו הערען און צו  
זעהן די פארשטעלונג אזוי גוט, ווי מעגליך.  
פון אויך לויב און שטונג און און דער  
פערשטענע אונזער אויסגראציע און האט  
בען מיר קיינמאל גוט געווייפלט, פונקט ווי  
מיר האבען קיינמאל גוט געווייפלט אין  
אויך ערשטאנע צו דער ביזנעס, און אויך  
עס אויסער הויך געשעצט.

א יוניאן קארד-מען. — מיר וועלען אויך  
ער ברוי פערשטענעליכע, שטער עס פון אונז  
וויקליך לויב, ווארום אויך האט גוט גע-  
האלטען פאר גויס ווי אונזערע שרייבער  
פון אויך דיכטיגען טאקען, מיר זעהען גוט

און, ווי אזוי דאס וואלט געקענט אויך שא-  
דען, דער זאך אלעין וואלט עס אבער גע-  
בראכט פיל צייט, ווען אויבער האט מיר  
צו געבען ווייט נאמען, ווי גערעכט ווי קרי-  
טיק זאל גוט זיין, פארזיכט זי אבער און  
אויך ווערען, ווייל די קריטיקערע קענען,  
מיט א געוויסען מאס פון רעכט, אינגאנצער  
דעם נאמענלעזען, דער וועלכער האט גוט גע-  
האט דעם מוח ארויסצוקומען אפען, און  
באשאלט זיך הינטער א פערזענליכע, און  
נאך א פאר ווערטער וועלען דעם ברוי גוט  
מיר וועלען איבערגעבן מיט שוויגען אלע  
אויבער באהאנדעלען וועלען דער גייער זיין  
אויבער סענטראלע, באהאנדעלען פון אזוי  
בארשטער דארפן באווייזען ווערען, אויב  
גוט וועלען זי ווערעלען, נור פון וואסען  
נעמט איר, אז מיר וועלען אזוי וועלען  
וועלען דעם בארשטער פון די גייע באשטע-  
און אויך וועלען גרונד קענט איר באהאנד-  
ען, אז מיר צומישען די מוחות פון אונז  
זיער לעצט, און גייען אונזערע שונאים  
זעהר קרעדיט, ווי ווי פארזיכט עס? און  
קענט אויך וויקליך באווייזען אין אלע אונז

זענע ארטיקלען און ערשטאנעלע און אויך  
שטעלע באשט, און וועלכער מיר זאלען הא-  
בען געזאגט, אז די סענטראל פערזענלעך ווי-  
זאן האט אין גאנצען גוט געוואלט, און  
דאס, די געזע, וועלכע האט איז די קאנ-  
רעלע, האלט אפען דעם וועג צום מיללעניום!  
ווען און וואו האבען מיר געזאגט באשט עט-  
וואס ערשטאנעלע צו דעם? אט די אנדערע בא-  
שולדענע, אט די אויסגראציע, אט די  
הויפטונגען מאכען עס אפ די גאנצע ארבייט  
פון אונזערע ארטיקלען אזוי פרוכטלעך און  
ווערעלען, וואסען די ארטיקלען זיך גע-  
האלט אביסעלע מער פארשטענעליך, און  
וואסען זי נור באהאנדעלען זיך מיט זאכליכע  
קריטיק, און גוט פארשטעלען זיך מיט אגל-  
נע פארשטענען, וואלט ווערען אויספאלן אין  
די מיינדיגונגען, אפילו אין די העכסט-  
קאנסערוואטיווע, געשטאנען הונדערט פרא-  
צענט דאס איז די אבזיכט פון אונזערע ער-  
שטאנעלע, און וועלכע, ווי אויך מיינט, מיר  
גייען דעם שונא מער קרעדיט וויפיל ער  
פארדינט, וועט אויך עס אמאל פארשטע-  
לען און שטעלען?



# מתיימ באנק

374 און 378 גרענד סטריט, ניו יארק

יעצט איז די צייט איהר  
זאלט ווערען איינער פון  
אונזערע דעפאזיטארס  
רייגט ניט אפ  
אלע געלדער דעפאזיטעט ביו דעם  
10טען יאנואר ברענגען אינטערעסט  
פון 1טען יאנואר

פארעין דעפארטמענט  
וויב איהר ווילט שיקען געלד אדער שיפס-  
קארטען. אריבערצובריינגען אייערע  
קרובים פון פוילען אדער גאליציען,  
זאלט איהר אלעס באזארגען דורך די מתיימ  
באנק, ווייל מיר האבען אין פוילען דירעקטע  
פארטרעטער וואס זייער אימער בארייט אויס-  
צוהעלפען מיט ראטה און מהאט אלע וועלכע  
ווערען זיך צו זיי.

## THE STATE BANK

374-378 Grand St., New York

ברענטשעס:

100 עסקעס סט., ניו יארק	1400 פינפטע עוועניו.
5טע עו. און 30טע סט.	158 יוניאן און וועסטשעסטער עוועס.

ברוקליין:

פיטקין און סטאון עוועניו.

גרעהעם עו. און ווערעם סט.

ווילט איהר זינגען אין יוניאן  
כאך?  
דער באוואוסטער קינסטלער, מר. פי-  
ראזשניקאף, האט זיך אונטערנומען איינ-  
צושטודירען א יוניאן כאר פון די מיט-  
גלידער פון אונזער אינטערנעשאנאל דער  
כאר וועט ארויסטרעטען אין דער עפענט-  
ליכקייט אין וואשינגטאן'ס געבורטס-טאג,  
אויף דעם יוניאן באזאך, אין ניו סטאר  
קאסינא.  
די מיטגלידער פון דער אינטערנעשאנ-  
נאל וואס ווילען זיך אין דעם כאר באטיי-  
ליגען, זאלען קומען פרייטאג, צווישען 7  
און 8 אווענט, אין וויסטמאכער  
יוניאן, סענטער, פאבליק סקויל 40, 314  
איסט 20טע סטריט.  
קומט, שליסט זיך אן אין כאר, פרייט  
פיראזשניקאף וועט אויך לערנען זינגען.

### אלע ווערען פון שלום-עליכם

א פולע אויסנאכע פון אלע שלום-  
עליכם'ס שאפונגען, ערשיינט סעריעס  
ווייז, יעדעס האלב יאר 4 בענדער.

ביו אהער זייער ערשיינען, די  
ערשטע פינף סעריעס, 20  
בענדער. די זעקסטע סעריע  
איז אין דרוק און וועט ערשיי-  
נען אין מאי, 1921.

עס זייערע פארהאן צוויי אויסנא-  
כען, א פאלקס-אויסנאכע און א  
פראכט אויסנאכע.

מען קען זיך איינשאפען די גאנצע  
אויסנאכע — 24 בענדער — מיט  
אמאל, אדער איינציגע סעריעס ווייז צו  
4 בענדער. די ביכער קענען גלייך  
ארויסגעשיקט ווערען.

שרייבט אדער טעלעפאנירט און  
מיר וועלען צו אייך שיקען א פארטע-  
טער, וואס וועט אייך נעכען אלע איי-  
צעלעייטען, אויך פארפליכטעט זיך  
מיט דעם גאר ניט.

SHOLOM ALEICHEM FUND  
31 Union Sq., New York  
Tel. Stuyvesant 4479.

געבילדעטע  
235 באוערי, טעל. שרייבט 4845  
מאקס געביל, דירעקטאר, חערי גאס, מען.  
2טע וואך!  
מאקס געביל'ס גייעסטע דראמא  
ווערט געשפילט  
יערען פרייטאג אווענער, שבת און זונטאג  
מאטינע און אווענער  
מאקס געביל,  
דזשעני גאלדשטיין  
פעפי לאוויין, וויליאם עפשטיין, פרענסים  
סינקאף, מאד. גראפער, עללע זיבעל  
מר. מאנע, אייב סינקאף, אין

אויפן לייטער  
פון לעבען  
דראמא אין 4 אקטען פון מאקס געביל  
שוועט פון איזראעל ראזענבערג  
מוזיק פון היימאן דזשיקאבסאן

אירזוינג פלייס  
טעאטער  
מאריס שווארץ, דירעקטאר, מאקס ר. וויל-  
נער, דזש. מען, הערמאן פייער, ביו. מען.  
Tel. Stuyvesant 1350  
דזשעני וואלדער ווידער אין  
אירזוינג פלייס טעאטער  
פרייטאג אווענט (ניו יערס איין), שבת  
מאטינע און אווענט (ניו יאר),  
זונטאג מאטינע און אווענט  
מאקס ווילנער פרעזענטירט די גרויסע  
קינסטלערין  
דזשעני וואלדער  
אין דער גרויסער קונסט ראלע אלס  
מאדאם עקס  
פון אלכסנדר ביססאן.  
אין פארברייטונג: מאריס שווארץ אין  
דער נעאדאס פון ל. אנדריאס



זייער שמעלונג צו דער עקאנאמישער און פאליטישער מעסיגקייטען פון ארבייטער.

מענשארישע טעטיקייט, פונקט  
ווי זייערע ערשטע לעהרער -- די שטאר-  
כיסטען.

די פאליטישע טעטיגקייט פון אר  
בייטער קלאס, איז אייגענטליך אזוי נויטיג  
אין דעם קאמף גענען די קאפיטאליסטישע  
הערשאפט, ווי די עקאנאמישע. אין  
האקטישע לעבן קען מען נישט אפזונ  
דערען די עקאנאמישע זייט פון דער פא  
ליטישער, ווי מען קען נישט אפזונדערען  
דעם מענשע'ס פיזישע זייט פון זיין  
גייסטיגער אדער פסיכישער זייט. די  
גירקאליסטישע מאכען א נרויסען פעח  
דער און זיי פארארמליען זיך אליין צו  
אונפרוכטבארער ארבייט, ווען זיי פאלגען  
אך דעם ביישפיל פון אמאריכסטען און  
אונזשאנען זיך א י נ ג צ ע ל פון  
אנליטישער טעטיגקייט אין פארלא  
ענטען.

דער פארלאמענטאריזם האט געוויס  
 יונגע שוואכע און זגנאר מיאס'ע וויסען.  
 זען מוז זיך אבער אויך באנוצען מיט  
 זייע וואסען פון "אינדירעקטע אקצאזן",  
 זיין צוליב דעם אליין ווילט אין ערנע  
 נאך מען ניט איבערלאזען דעם פעלד  
 זיין באזען צום שונא. עס איז טאקע  
 זיין גוט, וואס מאכט סאציאליסטען בויזן  
 זיין צו פל אויף דער פארלאמענ-  
 טארישער טעטיגקייט; וואס זיי שטע-  
 ען זיך פאר, אז דורך די עלעקשאן פון  
 איר עטליכע סאציאליסטישע רעפוטאטען  
 דער קאנגרעסלייט, קען מען זעהר פיל  
 וויסנשאפט צו גונסטען פון ארבייטער; עס  
 איז אבער נאך ערנער, ווען מען פאר-  
 ארפט א י נ א צ ען דינע טע-  
 נייטיק, אזוי אז מען האט דאן אפילו  
 ניט א מעגליכקייט צו לאזען הערען  
 זיי אנעלעגענהייט די פראטעסט-  
 טיטע פון ארבייטער  
 לאס אין רעכטען צענטער פון דער  
 אפטיאליסטישער הערשאפט, אין פאר-  
 אמענט.

אויב עס איז ריכטיג, אז דער פאר-  
אמענטאריום פון די סאציאליסטען  
זאגט אז צו דעמאָנאָליזירענדע אפּאָרט  
און און צו אַליינליכע רעפּאָרטירן,  
זאָס אונטערשיידט זיך איינענטליך נאָך  
ענליך אָדער זאָגט נאָר נישט דעם  
אויקאליום אָדער פראַגרעסיוס פון נע-  
סיע טיילע פון מיטעל-לאַנד; איז עס  
דאָס אויך ריכטיג, אז דער אַנטי-פאר-  
אמענטאריום פון די סינדיקאליסטען צו  
מען מיט די אַנאַרכיסטען פירט נאָר  
עוואָלוציאָנערע פראָצען און צו פוס-  
ע חלומות. מען בלייבט דאן פשוט אוי-  
געהאלט דער רעאליטעט וועלכע  
טא אירע טאַגזענליכע פאָרענגען.

די סיניקאליסטען האָבען אויך אין  
זען פאל געדארפט נאכפאלגען דעם  
יישפיל פון די אלטע טרייד יוניאנס. עס  
וואָלט צו דענקען, אז וואָגענאנטע  
ווינער-ענדיסמפלעגיקעס" אין די טרייד  
יוניאנס האָבען נאר קיינמאל גיט גע-  
הרט א פאָליטישען קאמף און האָבען  
גיט באטייליגט אין פארלאמענטאריעס.  
וון, וואָס האָבען שטענדיג געפיהרט  
ייער פאָליטיק, אָט די פאר-  
טיק, וועלכע די סאָציאליסטען האָבען  
נעכט א נאָמען געגעבען, "עספאלי-  
ק"; אָבער פאָליטישע אַק-  
טאָן איז עס דאָך געווען  
וון בלייבט אזוי ביז  
יינט צו טאָג אין דער אמע-  
סען פערדערישאַן אָוו לייבאָר און בכלל  
ע אלע ענגלישע און אמעריקאנישע  
ייד יוניאנס.

נאך די סינדיקאליסטען ווידערשפרע-  
ן זיך אליין, ווען עס קומט טאקע צו  
א ג ד ל ו ג ג ע , ווי איך וועל עס  
קלערען אין אן אנדער ארטיקל.

וואָס, "די אנארכיסטישע באוועגונג איז  
אויפגעשליסן, "ערוואקסענע" און וואָס  
"דער אנארכיזם שטרעבט צו אַן אַינ-  
טעלעקטועלער רעוואָלוציאָן,"  
זעהרענער, דער סינדקאליזם שטרעבט צו  
אַן עקאָנאָמישער רעוואָלוציאָן."  
די סאָציאליסטען באפען דאָרטען אזא  
פאָרציע: "די ווירקליכע קראפט אין דער  
סאציאליזם-טישער מלחמה גענען סינדקא-  
ליזם געפינט זיך אין אַ מחנה דאקטוירים,  
אידעס, פרעדיגער און אנדערע אזעלכע  
זעלמענטען פון נאציאנאליזמענערן, קלאס,  
אזעלכע וואס פאַרפעסטען און  
אָנטראלירען איבעראל די סאציאליסטי-  
שע פארטיי. אַט דיעזעלעמענטען האָבען  
ווייגענטליך נאציאנאליזם עקאָ-  
אָמישע אינטערעסען אין  
עמינעשאפט מיט די אַר-  
בייטער. זיי זעהען אין אַן אַרביי-  
טער קלאס רעוואָלט בלויז אַ סינגע אָפּאָר-  
טונא אריינצודורענען זיך אין די אונ-  
זעהליגע פלעצער פון מאכט און רייכטום  
אין שטאט, און דארום פארטיידיגען זיי  
ס, דורך דריידלעך און פאראנט צום אַר-  
בייטער קלאס, די פאליטישע באוועגונג,  
זעלכע איז נאציאנאליזם פאַר זייערער  
בערגונג פון שטאט..."

אָבער ווי איז עס, אז אין דער סינידי-  
אליסטישער באוועגונג געפינען זיך אויך  
אקטאטורים, לאַיערס און בכלל אינטעלי-  
גענטס פון נייט-ארבייטערנען קלאס? אָט  
זיי שרייבערס פון דער דאָזיגער בראשורע  
זיינען דאָך אַל ל י א ו י כ א ו י כ א ו י כ  
ע ל י נ ע נ ט ע ן. אַזוי מוז איך אויך  
מיטירען פון דער ליטעראטור, וועלכע זיי  
מיטירען דאָרטען. וועלכע פראסטער איר  
זיינען האָט עס די צייט און די מעגליכ-  
ייט צו לעזען אזוי פיל ביכער און דער-  
נאָך וועניגסטענס אין ד ר י  
פראנקע? צו וואָס פאַר א קלאס רעכנ-  
ען זיך צו דינע שרייבערס און וואָס  
פאַר א קלאס געהערען בכלל די טעאָרעטי-  
שער פון דער נאָכער שניטאליסטישער  
אוועגונג? די מייסטע פון זיי זיינען דאָך  
אויך געוועזענע „בורשוקעס" און איבער-  
זייט אַזעלכע אינטעליגענטען, ווי די  
טעאָרעטישער און פירער פון דער סאציאַל-  
סטישער באוועגונג.

און דאס איז טאקע גאנץ נישט.  
ווי דארף עס זיין אין די איי-  
ערעסען פון פראלעטא-  
ראט ג'אנאס. וואס פאר א פני-  
ן וואס פאר א ערשולטענע וואָלט נישט  
אט די ארבייטער באוועגונג אָהן דער  
סאָוירעניטעט און שטיצע פון די פארשיידע-  
אייגענעלעגענטע קרעפטען זי וואָלט  
קענען ווי א גוף אָהן א נשמה.  
אָבער אין ייערע לייבזשאנען צו  
ייערעקטע אקציען, אפילו נאנץ פרידלי-  
גאט ווי זי צייגט זיך ארויס אין די  
גאטמאדישע קאנסערוואטיווע טהייר-  
יאנעס; און באנוצערס אין ייערע  
שאקעס אויף, אינדירעקטע אקציען,  
פילו נאנץ וויכטיגע און ראדיקאלע, אָט  
זי צייגט זיך ארויס אין פארשיידענע  
פאמאנסטראציען פון סאציאליסטען און  
גענעראל סטרייקס צו ערווערענע אל-  
מיינע שטימעכט, — פארריכען שוין  
סינדיקאליסטען צו ווייט. זיי ווערען  
רובי פשוט פארבענדעט דורך ייער  
צו אייגענע וועלכע פארלאנגט

גרויסע רעוואלוציאנערען און קאמפרא-  
מיסלאזע קעמפער, וועלכע קוקען אויף  
היינטיגן ווינאָנס, זאגן אויף סטעטליס, מיט  
היינטיגן פון די ערשטע סאציאליסטען,  
וואס האבען אירן געטרייבט וועגען דער  
סאציאלער רעוואלוציאן. אזעלכע האבען  
זאגט אנטראכט די ווינאָנס, די קאמפערזאציע  
על און בכלל די פראקטישע  
לעגענדע צו מאכען מערען די לאגע  
פון די ארבייטער מאסען פשוט אלס  
שטערנען פאר די שטעלער דורכ-  
פיהרונג פון זייערע רעוואלוציאנערע  
געזעצער, אלס אפהאלט פאר דעם סא-  
ציאליסטישען ענדציל.

יעדענמאלס קומט די סיגריקאלסטע  
רעדטס פאר זייער אפענער און א וי  
יבטיגער אפערקענונג  
ווער דער אונגעהייער גרויסער ראלע פון  
הייד יוניאנס און דעם אלגעמיינעם בא  
דייאונגסאקמה פון ארבייטער קלאס.  
יט אכטענדיג דערויף, וואס זיי זיינען  
עוואלוציאנערען נאך דעם פראנצויזישען  
ווסטער און אויך א אנארכיסטען, וועגנ  
טענס אין זייער פאליטישער  
טאגאנדאס, בויען זיי אפילו די  
קאנסטיגע אראנזיאציען פון  
ער געזעלשאפט ספעציעל אויף ארבייטער  
וויאזויאס, עס וועט נישט זיין, דאכט  
מיר, אבערטרעיבן צו זאגען, אז די  
מע'ע סיגריקאלסטע, די פראנצויזישע,  
סטעהן געהענטער צו די עמיסטרענדע  
געוועהנליכע טרייד יוניאנס און באציעהן  
די אויך פריינדליכער צו די עקאנאמישע  
גראנזיאציען פון פראלעטאריע און  
דע אפילו די מעסינסטע „רעוויאציאניסטי  
ע“ סאציאליסטען.

דאס קומט ספעציעל דערפון, וואס די  
ינדקאליסטען קוקען אויף טרייד יו  
אָנס, ווי אויף נוסע רעזוקטאטען פון  
ער, דירעקטער אקציען פון עקספערנער  
אלעטאריאט. אין זייערע אויגען איז  
ער גרעסטער פארדינסט און דער גרעסט  
ער נוצען פון די טרייד יוניאָנס אין דעם,  
אָס דיווע עקאָנאָמישע ארגאניזאציען  
ניען געשאפען געווארען פון פֿאַר  
ווערער און אָנווייזער פון אָדער  
אָס, אויך אָהן שוים אינטער  
יגענטען, נענען וועלכע זיי טרע-  
נען אלץ ארויס זעהר ביטער אלס "בור-  
קעס", "עהרניציע" אינמריאנען  
און זאגן, "פאראויסען". דאָ טרעפן  
די סינדיקאליסטען צוזאמען מיט די  
וועהליכע אלט־פרענקישע טרייד יוניאָ-  
סטען, טאקע מיט די פארבינדעטע  
גורענסימפעלניקעס און אָנטי-  
אָציאליסטען צווישען די עקאָ-  
מיש־ארגאניזירטע ארבייטער. און  
ער פיינדרשאפט צו די "מיטליגענטען"  
אָס עס מיינט פאקטיש די אינטעסע פיה-  
ר פון דער סאציאל־דעמאָקראטיע, גע-  
זונדן רעוואָלוציאָנערסטע סינדיקאליס-  
טן האנד און האנד מיט די קאָנסערווא-  
וויסטע טרייד יוניאָנסטען.

ווי ביטער עס איז די שנאה פון סיני  
קאליסטען צו אינטעליגענטען בכלל  
ניט זיך אויך ארויס אין פארשיידענע  
שטעלען פון דער אויבערערמאנטער ברא-  
דער. זיי טרעטען ארויס אמילו גענען דר  
ארביטסטען, זייערע אמת'ע גייס-  
יגע פאטערס, אויף דעם גרונד,

„ארבייטער יוניאנס האָבען עס  
זיסטירט און זיינע געווען דער הויפט  
גרונד פון ארבייטער קלאס זינט דער  
גרויסער פראנצויזישער רעוואָלוציאָן;  
אַבער זייער גרויסע באדייטונג איז א  
לאנגע צייט ניט געווען אנערקענט פון  
די קעמפערנע ארבייטער, וועלכע האָ-  
בען מאַרכראַכט זייער צייט אין פרא-  
צעס מיט מעהר פארשפּרעכענע (פון  
ערשטען בלייב) ארגאניזאציאָנען. אבער  
אזוי ווי די אויסערליך-גלאנציע קאָנ-  
קורענטען פון ארבייטער יוניאנס האָ-  
בען שליסליך אלע באוויזען זייער  
ווערמאָגןקייט, האָט מען שוין ענדליך  
אנערקענט דעם ווערט פון די ארבייטער  
יוניאנס. און דאָס האָט אויך געפיהרט  
צו דער סינדיקאליסטישער באוועגונג.  
דער סינדיקאליזם איז אזוי א פראדוקט  
פון נאטירליכער סעלעקשאָן (אויס-  
וואהל).“

צו דער דאָזיגער אויספיהרונג זיינען  
געקומען די שרייבער פון דער נאנץ נוסטר  
בראָשורע איבער „סינדיקאליזם“, אויף  
וועלכער איך האָב שוין אנגעצייגט אין  
מיין פּאַרינען-ארטיקעל.\*

ווי ווייט זי איז ריכטיג, דאס וועט צייר  
נען די צוקונפט. דערווילע אבער איז  
די סינדיקאליסטישע באוועגונג א זעהר  
שוואכער פראדוקט אפילו אין פראנקרייך,  
וואו זי האט זיך נאטירליכער ווייזע אנגע-  
פאנגען, טאקע אלס א ירושה פון דער  
גרויסער פראנצויזישער רעוואלוציאן, און  
וואו זי האט צווישן דעפונגען א צימליך מעס-  
טען באדען אויסגעראטען אראפ און  
בייטער. אויסגעהאלבן די ראמאנטישע  
לענדער, וואו די פראלעטאריער זיינען נע-  
וועהליך גענייגט צו רעדן און  
לוציאנערע ארויסטרעטונגען און  
אויך צום אנארכיזם, האבען זיי סינדיקא-  
ליסמען איינגעטמליך נאר קיין באדען גיט  
נעמונען צווישען די ארבייטער מאסען.

אבער עס איז ריכטיג, אז דער נאָדא  
מענט פון דער נאַנצער אַרבייטער באווע-  
גונג איז געלעגען און ליגט אלץ די יין  
טרייד יוניאָנס. עס איז אויך ריכטיג, אז  
די מענשן אויפגעלערטע אַרבייטער, וואס  
זיי מורכנגעדורנגען געווארען מיט סאָ-  
ציאַליסטישע לעהרען, האָבען אנפאַנגט  
קומט אויף אַזעלכע יוניאָנס פון אויבען  
פראַם, ווי אויף פּאַליאָמיניאָן אַזער,  
אראַט אַדריש גערעדט ווי אויף קאַלטע  
רפּואַת, און האָבען געזוכט אַנדערע מי-  
טעל און וועגען צו העלפען די אונטער-  
דרוקטע און שפּלאָיאַרטע מאַסען און  
בכלל אײנצופירען א בעסערע און גע-  
רעכטערע געזעלשאַפטליכע אַרגונג.

די נעשיכטע פון דער באריהמטער  
"אינטערנאציאנאלער ארבייטער סאצי-  
עטיזם" און איבערהויפט פון דער גאנצער  
סאציאליסטישער באוועגונג (די אנארכיס-  
טישע אריינגערעכענט) צייגט קלאר און  
דייטליך, אז מען האט אונטערשעצט די  
ראלע און געמאכט צו קליין געלד די בא-  
דייטונג פון טרייד יוניאנס נישט נאך אין  
דער פראקטיק. מען קאן נאך אלץ טרע-  
פן סאציאליסטען און אנארכיסטען, בא-  
זאגערס אזעלכע וואס האלטען זיך פאר

\*) Syudicalism, by Earl C. Ford & Wm. Z. Foster, p. 34.

וְנָא דִּי שְׂכַנְטֵעַ פֿאַר אִיהֶר וואוּלען  
זיין, וואָס ווייס קיין אַנדערע זאך נישט, ווי  
ר צו אַרבייטען און צו אַרבייטען.  
ברוך הָאָט דערפֿיהלט אַ וועגהאַט אין  
זיין און א פֿאַדרוס אין זיין בלוט צו  
הער, באַזונדערס צו אָט דעם מענשעל,  
ס'ש'ן, וואָס הָאָט אזוי געלאַכט מיט צו  
דענהייט, מיט הנאה אַנקוועלענדע פֿון

ער איז דאן צוריק אוועק איבער די  
שטענענע גאסען מיט אן אינערליכען  
שילדערונג ווייטרויט אוועקצוגעהן פון דא  
אום קיינמאל נישט אומצוקערען זיך  
הער. פאר זיינע אויגען האט זיך עפעס  
נישט געענעלט. געפילט זיך א  
שפייגעל, א באליידיגער.

פאר איהם איז אין יענער נאכט,  
קט ווי איצטער, אויפגעשטאנען דער  
שטאלט פון ווין פרוי. זי די אנשטענ-  
סטע, די שטילסטע; שטענדיג אזא  
רליגעזעמערע, אז אלץ אזא בלייבנדי-  
גע, האפענונגספולע, ווי גיך די האט  
געכאפט, אז זי איז אומגליקליך, קוים  
ט זי נאך דערוועגן ווי א צווייטער  
אכט גאר פאר דער ארבייט און ווי צו  
באלייבט ביים בעל הבית.

ער האָט זי אין גאס פאר'ן הויז ניט  
 געהאט. אין הויז האָט ער געווען ליכטיג.  
 גאס ווי זי וואלט אויף איהם געווארט.  
 אין אריין אין הויז. די פרוי האָט נאך  
 געשלאפען. זי האָט אַ שטייכלע נאך  
 געווען ער איז אריין אין צימער. עס  
 האָט בלענד געטאן פאר זייער אויגן.

ישען איהר און איהם אין דער געזענער  
רט פון אים דער שניטע און נאך עפעס  
פרוי. געווען איז עס אין די לעצטע  
און אוועקט, ווען דא איז אזוי ווי  
צום אהיימגעגאנגען. קיין ארבייט האָט  
נישט געפונען. עס זיינען אָבער נאָך גע-  
ן געבן האפגענונגען, גענוג אויסצומען,  
ער ביי זיך געווען נישט אזוי געפאלען,  
פיהלען האָבען זיך אויפגעקליבען אין  
הם מיטליידענדע, גוטע פאר איהר, פאר  
פרוי זיינער.

ער וועט אהיסקומען, האָט ער גע-  
בט, וועט ער מיט איהר רירען, וועט  
מרייטען, וועט איהר נעבן האַפענונג  
און יוד פארנעמען: ווי אָס דאָס  
ט פון איהר ווערען אָפגעשטערט מיט  
דעם ליבע, מיט יענער געטרויט, מיט  
ס'זי האָט אלעמאָל אויפגעהויבן אזוי  
מיט אזוי פיל כח אין איהם.

און אז ער איז אהיימגעקומען, געזעהן  
זייען איין נאם מיט די צוויי פרויען און  
וואלט צו איהר צוגעהן, האט זי גע-  
כט דעם אנשטעל ווי זי זעהט איהם  
זעהן און מיטערדעהט דעם פנים צו די  
דיי זיך איהר איהם.

באלד איז צוגעקומען דער שבת'סע  
ברוכ'ן איז מיט אמאל קלאר גע-  
דען, אז אט דער, מיט די קליינע, קייר  
דיגע אויגען, מיט די צוויי פראגמ-  
הן, וואס ווארפען זיך אין די אויגען  
ער לאכט, צוגעבענדיג זיין פנים  
אומגענעמען כערשמער, איז אין איהר  
אויגען געווארען א תיכע פערזענליכ-  
ע שר'לעכע באמערקע, אז זי איז

אָוועק אָהן רעזולטאַטען פֿיהלט זי. ווי די  
וועלט וואָלט זיך שוין פֿאַר איהר געעקט,  
איז זי גרייט אויף דאָס ערגסטע.

זי וואלט אלצאיינס נישט געקוקט אויף  
יין זייט, ווען ער זאל איצט קומען צו  
גאן אין הרץ. ער וואלט די טיר נאך  
נידערהערט, צי נאך דעם קאפ אהין אריין-  
ערוקט וואלט זי באלד צוגעגאנגען צום  
וויגעלע וואו ס'מינד שלאפט מיט אן א-  
טשטעל ווי א דארף כלומרשט עפעס טאן  
פארן קינד און ער, וואס וואלט צוויפערן  
עווען צו הערען פון איהר וועלכע עס  
איז פארווארט איידער אזא שוויגעניש,  
וואלט זיך אריינגערוקט אין הויז, ווי א  
פרעמדער, ווי א ווייטגער, אן איינגע-  
שטער, אן אריינדרינגלעך. געטראכט  
וואלט ער וועגען יענע טעג ווען ביידע  
האבען זיך אזוי געענזייטיג ליב געהאט  
איינס דאס אנדערע און וואלט געפיהלט  
ווי אט דאס דאזיגע טראכטען פארמישט  
זיך מיט דער פארביטערטקייט גענען  
איהר און גענען זיך.

אזוי איז דאך געווען אויך נעמען און  
ייערנעכמען. ער האט זיך שטיל אוועק  
געזעצט אין ווינקל און שוויגעדיג, ווי  
זי מויער איז צוגעקאכען צום בעס זיך  
גען. דערנאכדעם האט זיך אויסגעדרוסט  
יהם, אז זי ווילט.

אִיצֵם, קֶען ווִין, יִצֵם זי גאָר נאָך אִין  
 אַם, רי לעצטע טעג בײַ אײער נעכטען,  
 אַם ער, אַהײמקומענדיג, געט-אַזע זי  
 יִצֵם אִין נאָם, פאַר'ן חוּי מיט נאָך א  
 זי, אַ שטענ'טע.

ר' יצחק דוד ויז דערמאנט א פצענע,

פריידיגער שמייעל איז עס דאך נע-  
ן. ער האט געקוקט אויף איהר אן איר  
דראשטער ווי אויף א פארדעכטיגטע,  
ער דאך איז ער זעהר צופרידען געווען  
ס'זי האט א שמייעל געמאך. דאס  
ס'הייסט, אז זי האט זיך שוין בא-  
טען, פארשטאנען אז ער איז נאר נישט  
דריי וואס אנדערע ארבייטען יא און  
געפינט קיין ארבייט נישט; און ס'האט  
געוואלט ברוי'ן איצערע איהר אנעמען  
וורת איינע נאך דער אנדערער, גוטע  
וורת, כדי זי זאל זיך מעהרער נאך  
עהען. האט ער דאך אלעמאל געוואלט  
זאל ווין צופרידען, זי זאל לאכען, זי  
קיינמאל נישט דארפן מקנא זיין.

ער האט געקוקט אויף איהר. ער האט  
 געזאגט אויף איהר קליידעל, געקוקט אויף  
 איהר אינגאנצען, געפיהלט, אז אויך איהר  
 פער פערטע זיך פערעס. ער האט אליין  
 דא א שמיכלע געטאן, מיט מערערע און  
 אוינען א שמיכלע געטאן און ארויס  
 געבט די האנט אויף איהר פלייצע.  
 — איך געה מארגען ארבייטען —  
 — זי איהם. מוידע געווען און געשמיר-

נִיט קִיין פֿאַרדֿרום, נִיט קִיין פֿאַר  
 ווֹרף, נִיט קִיין בֿרִיחֿ'שקִיט הָאָט זיך  
 יִהְיֶה אִין אֵינער מֵאָן

— דער שכן האט מיר געשאפט איר  
ט אין זיין שטאם.

ברוך ה' ארמנו ענומען די האנט פון  
ד' מיט א פאר'ס'ס הארץ אין ש  
ין אין אנדערען צימער.  
די האנט איז פארקומען געווען פון נעגער  
דייטש פארקומען געווען פון נעגער



# אנטזעהן טויזענט פרינטערס קריגען ארעין

אנטזעהן טויזענט ארבייטער, וועלכע  
 כע וויינען באשעפטיגט אין פרייטאג טריייד  
 אין ניו יארק האבען געקראנען א העכערונג  
 אין ווערע וועכענליכע ווייזשעס, פון  
 צוויי און א האלב ביז פינף דאלער א  
 וואך, לויט דער ענטשעידונג פון די אר-  
 ביטרייטער.  
 די פראגע וועגן א רעיון איז פארגע-  
 בראכט געווארען מיט 6 וואכען צוריק  
 פון די 10 יוניאנס אין דעם טריייד, די  
 יוניאנס האבען געזעהן אז דער פריי-  
 פון די לעבענס-מיטלען האט זיך געהע-  
 כערט, די באסעס האבען צוריק גע-  
 זעהן, אז די קאסטען פון לעבענס-מיט-  
 לען איז ביליגער געווארען אויף איין פרא-  
 צענט, די ארביטרייטערס אבער האבען  
 אויסגעשונען אז דער קאסט פון די לע-  
 בענס-מיטלען איז טייערער געווארען מיט  
 7 ביז 10 פראצענט.  
 די פאלגענדע רעיוועס וויינען געגעבען  
 געווארען:  
 טיפאגראפיקאל יוניאן לאקאל 6  
 5 דאלער א רעיון; פרינטערס יוניאן נומער  
 51 — 5 דאלער; פרינטערס נומער 23 —



Here's a tip! The real smoke  
 is Chesterfield. Light up and see  
 how the mild delicious flavor "satis-  
 fies." 20 for 20 cents.

**Chesterfield**  
 CIGARETTES  
*They Satisfy*

## דעוויינערס פאר פרויען קליידער ווערען זעהר פיעל פערלאנגט!



לייכט צו לערנען און פיעל  
 געלד צו פארדינען!

הונדערטע לייטע האבען שוין אויס-  
 געלערנט אונזער מעטאדע און יעצט  
 פערדינען די פיעל געלד.

נעהמט איצט א קורס  
 — אין די —

**מיטשעל סקול**

אין דעוויינינג פאר פרויען, מיסעס  
 און קינדערשע קליידער, א קורס  
 אין מיטשעל סקול מיינט א באל-  
 דינע פאזישאן און גרויסע גע-  
 האלט.

די מיטשעל סקול און נארמענט  
 דעוויינינג, פעטערן מייסינג, גריידינג  
 און פיסטינג פאר פרויען קליידער.  
 עטאבלירט איבער 50 יאהר מיט דעם  
 גרעסטען ערפאלג.

נייע אידעען, נייע מיטעמען, בעסטע מעטאדען, בעסטע רעזולטאטען.  
 פרוואט אונטערזיכט אין אידיש, טאג און אבענד קלאסען.  
 נומע בעדינגונגען.  
 שרייבט, מעלעפאנירט אדער קומט פאר א פרייען בוקלעט, דעמאנסטריישאן  
 און פולע אויסקליפטע.  
 אבענד קלאסען: מאנטאג, מיטוואך און פרייטאג.

**MITCHELL DESIGNING SCHOOL**

912-920 BROADWAY (Cor. 21st), NEW YORK  
 Phone, Stuyvesant 8383  
 Boston Branch: 453 Washington Street, Dexter Building.

די גרעסטע פרייע, די שענסטע קאסטיומען, וועלען זיין ביי דעם גרויסען

**מאסקען באר**

אראנזשירט פון דער טעגליכער צייטונג

**די צייט**

שבת אווענט, 15טן יאנואר, 1921,  
 אין מעדיסאן סקווער גארדען

**בארנעט ל. בעקער**

אפטאמעטריסט און אפטישער

215 East Broadway  
 1709 Pitkin Ave., Brooklyn

100 Lenox Avenue  
 895 Prospect Ave., Bronx

## די ליעג פון נאציאנען

האט א קלענערע צאהל נאציאנען  
 ווי עס וועלען זיין פארטראמען אויפ'ן

**אינטערנאציאנאלען פידזשענט**

פון דער

**רענד סקוהל**

אין מעדיסאן סקווער גארדען

ניו יערס איין

טיקעטס צו פארקויפען אין דער רענד סקוהל, אין די "קאל" אין "פארווערטס",  
 און אין די ברענטשעס פון דער ס. פ.

א טיקעט קאסט 75 סענט איצט; ביים טיר — \$1.00

דער

**ארבייטער רינג**

אין דער גרעסטער און שמארקסטער ראדיקאלער  
 אידישער ארבייטער ארדען אויף דער וועלט.

פארמאגט — \$1,500,000  
 מיטגלידער — 82,000  
 ברענטשעס — 645

דער ארבייטער רינג איז דער איינציגער אידישער  
 ארדען, וואס האט אן אייגענעם סאניטאריום פאר  
 זיינע קאנסאמאטיוו מיטגלידער.

מעמבערס ווערען אריינגענומען אין עלטער פון 18 ביז  
 45 יאהר.

אויב איהר זינט נאך נים קיין מיטגלידער, שליסט זיך גלייך אן!

נאך אויסקליפטע זיך ווענדען:

**THE WORKMEN'S CIRCLE**  
 175 EAST BROADWAY, NEW YORK, N. Y.



# ATTENTION.

## ALL MEMBERS OF THE INTERNATIONAL LADIES' GARMENT WORKERS' UNION

The Publication Department of the International is making a determined effort to perfect its mailing lists and circulation departments to the end that every member of the International will get his weekly paper in the language in which he desires it.

This is no simple matter. It not only requires the efforts of the office staff, but cannot be successful unless it has the co-operation of the readers of the publication. Very often we receive complaints from people who insist they are not receiving the paper, and, upon investigation, we find that they have moved and have not notified the office of their new address. At other times, they notify the office of their removal, but do not give the old address nor their ledger number, nor the local to which they belong, making it extremely difficult for the office to make the change.

The Publication Department requests the readers of "Justice" to bear in mind the following points of information and apply them in the specific instances as they arise:—

1. If you move, send your new address to the Publication Department. Do not fail to also include the old address, your ledger number and the local to which you belong.
2. If you are not receiving the publication, notify us immediately, giving the information as required in No. 1.
3. If you are not receiving the publication in the language desired, make a request that the paper be changed, again giving the information required in Nos. 1 and 2.
4. IT IS PREFERABLE AT ALL TIMES THAT CHANGES OF ADDRESS, CHANGES OF PUBLICATION AND ALL OTHER BUSINESS WITH THE PUBLICATION DEPARTMENT BE CONDUCTED THRU THE LOCAL UNION. THIS WILL ENABLE THE PUBLICATION DEPARTMENT TO AVOID DUPLICATION.

Locals are requested to make it a practice of filling out the Change of Address slips and mailing them to the office each week.

If the Publication Department receives this co-operation, there is no doubt that the system of mailing the weeklies to the membership will be much improved, even to the point of giving complete satisfaction to all

ABRAHAM TUVIM, Manager.

ניאן נליך פארטועצן פיקעטען די שער פער און חאפט אין ניכען צו נעווינען דעם פטרייך.

**קויפט אויפ'שליסליך ווייט לילי טהעק סטלעסביא טוועק צוועטשני טשעי**

**י. סראו**  
בערושעט און בענערס  
פאר יוניאנס, סאסייעטיס און ס. פ. ב. ספריקלי יוניאן ארבייט.  
134 קלינטאן סטריט. ניי יארק

**אמאלגאמייטעד קלאדינג סיסטעם**  
א קאאפעראטיווע אונטערנעמונג

געפיהרט פון די  
**קליידער ארבייטער אין ניי יארק**  
קויפט דירעקט פון די ארבייטער!  
העלפט באקעמפן דעם „אפען שאפ“!  
**סוס און אווערקאוטס**  
פארטיגע און צו ארדער פון  
די בעסטע וואלענע וואארעס  
**\$32 TO \$50**  
דער קאאפעראטיווער פלאן שאפט אפ  
ניט-נויטיגע אויסגאבען און פראפיטען.

**אמאלגאמייטעד קלאדינג סיסטעם**  
827 בראדוויי, צווייטער פלאך

**BRONX COMMUNITY FORUM**  
YOUNG DEMOCRACY  
**DEBATE**  
Subject—Resolved: That the League of Nations will Benefit the American People if the United States Joins the League.  
**AFFIRMATIVE**  
**HAMILTON HOLT**  
Editor of the Independent  
**NEGATIVE**  
**SCOTT NEARING**  
Of the Rand School  
**PAUL U. KELLOG** (Editor the Survey) Chairman  
**Sunday Afternoon, January 2**  
**COOPER UNION**  
ADMISSION, 50 CENTS  
RESERVED SEATS, \$1.00  
Tickets for sale at: The Young Democracy, 51 Greenwich Ave.; The Independent, 311 Sixth Ave.; The Rand School, 7 E. 15th St.; New York Call, 112 Fourth Ave.; New York Forward, 175 E. Broadway, Brownsville Labor Lyceum, 219 Sackman St., Brooklyn.

**ריינקאוס מייקערס יוניאן, לאקאל 20 אויפמערקזאם!**

לויט דעם באשלוס פון אונזער מעמבער מיטינג פון נאוועמבער דעם 11טן מענווערט אונזערע דיוס גערייזט פון 35 אויף 50 סענט א וואך.  
דיווער באשלוס געהט אריין אין קראפט

**דעם 1טען יאנואר, 1921**

אלא, געדיינקט, ריינקאוס מאכער, אז פון דעם 1טען יאנואר, 1921, וועט יעדער סטעמפ וואס וועט געקלעפט ווערן דעו אין אונזער אפיס, גערעכענט ווערען 50 סענט, אפילו פאר צוריקשטעהענדע דיוס וועט יעדער מעמבער דארפן צאהלען 50 סענט פער סטעמפ.

דארום נעמט דאס אין אכט און איילט זיך צו אפצוגעהלען אלע שולדען ביי דעם 1טען יאנואר, אום איהר וואלט ניט דארפן צאהלען די אלטע דיוס אויפ'ן נייעם רייט.

עקזעקוטיוו באארד ריינקאוס מייקערס יוניאן לאקאל 20.

דאזיג וועקסלער, מענעדזשער. סעם פרידמאן, סעקרעטער.

**ליידיס טיילאדס און סעמפערל מייקערס יוניאן לאקאל 3**  
**וויכטיגע באקאנטמאכונג**  
אלע מעמבערס פון פאראייניגטען לאקאל 3 (געוועזענע לאקאל 3 און 80) זיינען געבעטען צו געהען אין אכט אז די אפיסעס פון 9 וועסט 21טע סט. און 725 לעקסינגטאן עוו. האבען געמופט אין איין אפיס, 12 וו. 29טע סט. אלע מעמבערס זיינען דארום אויפגעפאדערט צו ברענגען זייערע קאמפליינטס, ווי אויך צאהלען זייערע דיוס אין דעם נייעם אפיס.  
**ביי ארדער עקזעקוטיוו באארד לאקאל 3**



# הערעכטיקייט

פרייטאג פון שבת  
לערנער פארטיי  
נייט טייט, און די  
וועלט וועט זיין  
איינער

בשרותי החסות  
ולא ארחת  
(אויב ב"ה)  
ען זיין געקעמפן  
קיים חסות פון זיין  
שפער, און וועל  
ווער נישט שולדיק.

אפיציעלער ארנא פון דער אינסערנעשאנאל ליידעס גארמענט ווארדערס יוניאן

Vol. III, No. 2.

Nw York, Friday, Jan. 7, 1921, 77 יאנואר, 1921

PRICE 3 CENTS

## סופרים קאורט ענטשיידונג א קלאפ פאר די יוניאנס

און דעריבער קען דער שערמאן אנט-  
טראסט געזעץ נישט אנגעווענדעט ווערען  
געגען אן ארבייטער יוניאן. נאך א לאנג  
גען קאמף אין דעם באריהטען סטרייק  
פון די דענבורי העטערס אין אנגענוגן  
געווארען אן אמענדמענט צו דעם שער-  
מאן אנט-טראסט געזעץ, וועלכער איז  
באוואוסט אלס דער "קלעטאן אמענד-  
מענט" און וועלכער ערקלעהרט, אז אר-  
בייט איז נישט קיין סחורה און אז דער  
פאר געגען סטרייקס נישט באטראכט ווע-  
רען אלס פארשווערונג פון טראסטס צו  
שטערען פראדוקציע. דער געזעץ איז  
שוין אין קראפט פילע יאהרען, און  
איצט קומט דער סופרים קאורט און פאר-  
ניכטעט איהם מיט דער ענטשיידונג, אז  
קיין ארבייטער יוניאן טאר נישט רופען  
קיין סימפאטיסטישע צו צווינגען א  
געוויסע פירמע נאכגעגעבען די פארערוג-  
גען פון א צווייטער יוניאן.  
די ענטשיידונג איז ארויסגעגעבען גע-  
ווארען אין דער קייס פון דער דופלעס  
פרייטינג פירעס קאמפאניע פון בעסטעל  
קייס, מישיגען, אין דער קייס געגען דער  
מאשינסטען יוניאן.  
די מאשינסטען יוניאן האט גערופען  
א סטרייק מיט דעם צוועק איינצופיהרען  
א יוניאן-שאפ אין דעם דופלעס פלענט.  
די קאמפאניע האט געפארעט פון גע-  
ריכט אן אינדוסטריעלע געגען דער יוני-  
אן אויף דעם גרונד וואס די יוניאן האט  
געמאכט א פארשווערונג צו שטערען און  
פראדוקציע פון דער קאמפאניע. און  
זען פארלאנג פון דער קאמפאניע א  
נאכגעגעבען געווארען פון דעם סופרים  
קאורט מיט דער ערקלעהרונג, אז סימפא-  
טיע סטרייקס זיינען אנגענומען. ריכ-  
טער בראנדירס, וועלכער האט געשימט  
געגען דער ענטשיידונג, האט ערקלעהרט,  
אז דער סופרים קאורט האט בארובט די  
ארבייטער פון א וויכטיגען מיטעל פון  
זעלבסט-פארדיינונג.

אינהאלט פארצייכנים  
„גערעכטיקייט“ נומער 2.

- זייט 2. די וואך. — מאקס ד. דעניש. מי-  
טונג פון דערווייט בארד פון דער קלאדיק  
באכער יוניאן. — 5. לאנגער.
- זייט 3. ארגאניזאציעס ארבייט אויף דער  
פראווינץ. — א סטער רעפארטער. מי-  
טונג פון דעקלעטאטיוו בארד פון לא-  
קאל 25. — 1. שעהנהאלץ.
- זייט 4. מיטונג פון דערווייט בארד אין  
דער ווייטע און דעם אינדוסטריעל-  
מ. ק. מאקאו. אין דער קאמערס יו-  
ניאן לאקאל 10. — ישראל לעווין.  
אין דער ריזערמאכער יוניאן לאקאל 17  
— דוש. העללער.
- זייט 5. סטרייק און ארגאניזאציעס פראגען.  
זייט 6. סינדיקאליסטישע דוקאמאנטען —  
פיליפ קראניץ.
- זייט 7. ווי צו זיין געוונד — דר. ב. דר.  
באווסקי. עס איז געקומען (ערצעה-  
לונג) — ש. ערדבערג.
- זייט 8. פון דעקאטאס נאטיביכעל.  
זייט 9. די פראקטישע זייט פון דער ענט-  
וואנגונגס-פראגע — א. זעלדן. שטורם-  
לידער — א. 5. וואלפסאן.
- זייט 10. ברוינא פון לאדעליא — א.  
פראפעטער. „אין האב געשפויזט די  
פאלקען“ — ריטשארד ראמאן.
- זייט 11. די פיר מינים קאמפאניען אין  
דער ווייטע און דעם אינדוסטריעל-  
מסיפ וואלינסקי. קורצע שמועסען.
- זייט 12, 13, 14 און 15. ארווערטיגענעס.  
זייט 16. אינסערנעשאנאל ארבייט אנציווער-  
וויסע עפעס זיין ווידער. רעפארט פון  
פאליטישען עקספערטיוו בארד פון  
לאקאל 22 — ס. סטריי. וועלכער  
טו באהער.

דער סופרים קאורט פון די פאראיי-  
ניגטע שטאטעס האט דעם מאנטאג נע-  
געבען דער אמעריקאנער ארבייטער בא-  
וועגונג א פינעם יידיאמא פערזענט... ער  
האט ארויסגעגעבען אן ענטשיידונג וואס  
נישט א שטארקע קלאפ דער ארגאניזיר-  
טער ארבייטער באוועגונג אין אמעריקא.  
דער ענטשיידונג ווארפט אין נאנצען אום  
דעם „קלייטאן עקס“, וועלכער איז געווען  
א שטיקעל שיעור פאר די יוניאנס גע-  
גען די פערדאל אנט-טראסט געזעצען.  
די ענטשיידונג איז אונטערגעשריבען פון  
6 ריכטער. דושיקאוו בראנדירס און  
צוויי אנדערע ריכטער זיינען געווען גע-  
גען דעם.  
די ענטשיידונג פארניכטעט פאק-  
טיש א פרינציפ, פאר וועלכען די אמערי-  
קאנער ארבייטער באוועגונג האט גע-  
קעמפט פילע און פילע יאהרען. די אר-  
בייטער באוועגונג האט אומער גע-  
טענהט, אז ארבייט איז נישט קיין סחורה

## דער גרויסער פראטעסט מיטונג אין מעדיסאן סקווער גארדען

האט זיך אפגעזאמלט צו רעדען, צו נונ-  
טען פון סענאטאר פראנס און קאמיטא-  
נער פריינס. וואלש, וועלכע האבען גע-  
האלטען לאנגע, אבער זעהר אינטערע-  
סאנטע באראקסעריסטישע רעדען.  
פריינס. וואלש, דער טשערמאן פון  
דעם ליבאר בארד אין צייט פון דער  
מלחמה, האט פארטרעפליך געשילדערט  
ווי נאריש און דום ער איז די שטעלונג  
פון דער רעגירונג צו דער רויסער פרא-  
גע. ער האט חזק געמאכט וואס אין ווא-  
שינגטאן וועט נאך א געוויסער באב-  
מעטיוו אלס „אמבאסאדאר“ פון רוס-  
לאנד, אין באכמעיטיוו'ס אמבאסאדע  
— וואס ער — געפינט זיך א „מיליטע-  
רישער שטאטשע“ וואס האט נישט קיין  
ארבעט, „נייטוועל אטאשע“ וואס האט  
נישט קיין פילט און — ער באכמעיטיוו  
שליין האט נישט קיין לאנד... און דאך  
— האט ער אויסגערופען — האט די  
פייק אמבאסאדע ווערט אנערקענט און  
מארטענעס'ען דעם אמת'ען פארטרעטער  
(שלוס אויף זייט 16)

## די נאכזעהען פון דעם ווייטעמאכער סטרייק אין שיקאגא אין 1917

אין דעם גרויסען סטרייק פון ווייטע  
און סקוירמאכער אין שיקאגא, אין  
יאנואר 1917, זיינען געמאכט געווארען א  
סך ארעסטען, און איין סטרייקער, ברר  
דער הער זעה, איז פאר'משפט געווארען  
צו א לאנגען סערימ'ן אין פריזאן.  
די יוניאן האט, פארשטעהט זיך, דעם  
סטרייקער נישט פארלאזען. אן אפיעל איז  
געמאכט געווארען צום סופרים קאורט,  
און דער פארארטיילטער איז ארויסגע-  
נומען געווארען אויף ביי.  
די וואך האבען מיר באקומען א טע-  
לעגראמע פון שיקאגא, פון גענ. פיטער  
וויסמאן, דער לעצטער פאר דער יוניאן, דאס  
דער סופרים קאורט האט אומגעווארפען  
די פארארטיילונג פון ברודער הער זעה.  
אין דער טעלעגראמע ווערט נישט געזאגט,  
צי דער ברודער איז אין נאנצען באפרייט  
געווארען, אדער ער באקומט א נייעם  
פרייזעל. ווי די וואך זאל אבער נישט זיין,  
דאס איז א זען פאר דער יוניאן, אזוי נישט  
ווי פאר דעם פארארטיילטען ברודער,  
וועלכער איז געווען איינער פון די עמיני-  
פערטע ארבייטער אין יענעם פארניכענעם  
סעריי.

בליבען דאס ביידע פארטרעטערשאפטען  
וואלען פון זיך אויסקלייבען סאב-קאמיטעס  
און ריזע קאמיטעס וואלען זיך ווידער צו  
אמענקומען ביים ענדע פון דער וואך,  
ווייטער אנצוגעהן מיט די פארלאנדלונג-  
גען. די סאב-קאמיטעס זיינען שוין אויס-  
געקליבען געווארען און זיי וועלען זיך צו  
אמענקומען דעם מיטוואך אדער דא-  
נערשטאג. עס ווילט זיך האפען אז ביי  
דעם ענדע וועלען זיך פארשטענדיגען און  
דער אנדערע און טרייד וועט באנייט  
ווערען אויף א פרייליכען אופן.  
די דעמאנסטראציעס אס'ס'ן איז  
געווען פארטראטען דורך די פאלגענדע  
פערזאנען: ה. ה. פלאס, פערזידענט פון  
דער אס'ס'ן; לואיס רובין, מענעדזשער;  
ליא מאנדעלשטאם, ס. י. הערס, פ. ראס-  
קיס, הערץ פלאטעמאן, הערץ מאהן און  
פארל ביטשער.

דער פראטעסט מיטונג אין מעדיסאן  
סקווער גארדען לעצטען זונטאג בייטאג  
איז געווען א זעהר באנייטערטער, איי-  
נער פון די שטעטע מיטונגען וואס ניו  
יאק האט ווען געזעהן. ארום צעהן טוי-  
זענט מענטשען האבען אויסגעדריקט אויף  
א דעמאנסטראציע וואס אופן וויער ענט-  
ריסטונג געגען דעם דומען באשלוס פון  
„דעפארטמענט אף ליבאר“ אין וואשינג-  
טאן ארויסצושליסען מארטענעס פון  
אמעריקא, אין דער צייט ווען דער סטרייק  
דעפארטמענט האט שוין פריהער דער-  
קלערט, אז דער האנדל מיט רוסלאנד  
ווערט ערלויבט.  
אבער דער מיטונג האט געהאט נאך  
א צוועק: דורך איהם האט די אמערי-  
קאנער ארבייטערשאפט געשיקט א גרוס  
צו די ארבייטער אין סקווער רוסלאנד,  
פארשפערענדיג זיי, אז אן ארבייטער  
וועגונג וועט דא געשאפען ווערען, און  
אז די האנדלס-באזעהענען מיט רוסלאנד  
וועלען מוזען עטאבלירט ווערען.  
אין דעם זין זיינען אויף דעם מי-  
כונג אנגענומען געווארען צוויי רעזאל-  
ציעס. די צוויי רעזאלציעס זיינען מיט  
באנייטערונג איינשטימיג אנגענומען  
געווארען. איין רעזאלציע פראטעסט-  
טירט געגען דעם, וואס מען שיקט ארויס  
מארטענעס פון לאנד, און די צווייטע  
פארלאנגט, אז אמעריקא זאל אנפאנגען  
טאן ביזנעס מיט רוסלאנד. דויע רעזא-  
לציעס וועלען אריבערגעשיקט ווערען  
קיין וואשינגטאן צום סטייט דעפארט-  
מענט, צו דער סענאט קאמיטע איבער  
אויסלענדישע ענינים און צום דעפארט-  
מענט פון ליבאר.

די גרויסע פראטעסט דעמאנסטרא-  
ציע איז געווען אן אמעריקאנער ארביי-  
טער פארמאכונג, און פארטרעטער פון  
אמעריקאנער ארבייטער זיינען געווען די  
הויפט רעדער.  
מיכאעל הילי, פערזידענט פון דער  
אינסערנעשאנאל בראדערווד פון פייער-  
מען, איז געווען פארזיצענדר, וויליאם  
ה. דושינסקי, פערזידענט פון דער מא-  
שיניסטען יוניאן, און קאמיטאט מאהער,  
פערזידענט פון דער יוניאן פון ים אר-  
בייטער זיינען געווען די אנדערע רעדער.  
פערזידענט שלעזינגער און יוסף שלאס-  
כער, סעקרעטער פון די אמאלנאמיטער,  
וועלכע האבען געוואלט רעדען וועלעם,  
האבען זיך צוליב משגל אין צייט, אס-  
געזאגט פון זייער ווארט.  
ווען דער שטראמאן האט אנגעהערט,  
זען פערזידענט שלעזינגער וועט רעדען,  
האט אויסגעבראכען א גרויסער אפלאר.  
עס איז אבער נאכאנאנד שטעט און ער

דעם 8טען יאנואר, 1921, האט זיך  
אנגעהויבען די רעדווישטירונג אין דעם  
נייעם דעמאכער לאקאל נומער 22. די  
דעמאכער וואס באלאנגען צו לאקאל  
25 טיילען זיך אפ פון די ווייטע מאכער  
אין א באזונדער לאקאל, כדי דער ווייטע  
און דעם טרייד באלל זאל קאנען בעסער  
ארגאניזירט ווערען.  
די ווייטע און דעם אינדוסטריעלע  
ווערען פילע 100 פראצענט ארגאניזירט  
פונקט ווי דאס איז די קלאק אינדוסטריע  
און די דעמאכער טיילען זיך אפ פון די  
ווייטעמאכער, כדי יעדער בעדענטש בא-  
זונדער זאל קאנען זיין בעסער ארגאני-  
זירט. דאס וואס די דעמאכער וועלען  
באלאנגען צו א באזונדער לאקאל מיינט  
נישט אז די יוניאן האט זיך געשפאלטען.  
אונטער דעם נייעם דושיאנט בארד איז  
דער ווייטע און דעם אינדוסטריעלע ווערען  
אלע לאקאלס אין דער אינדוסטריע פאר-  
אייניגט אין איין גרויסען יוניאן, פונקט ווי  
אין דער קלאק אינדוסטריע. כאטש אין  
דער קלאק אינדוסטריע פון ניו יארק זיי-  
נען דא עקל באזונדערע לאקאלס, ווייס  
מען דארט און איין מעכטיגער קלאק,  
סקוירט און ריפער מאכער יוניאן, און  
דאס זעלביגע וועט זיין דא, מען וועט ווי-  
סען פון איין מעכטיגער ווייטע און דעם-  
מאכער יוניאן. דער דושיאנט בארד  
אין דער אינדוסטריע וועט פון די אלע  
לאקאלס מאכען איין גרויסע יוניאן, וועל-  
כע וועט ארבייטען פאר דעם וואויל און  
בעסטען פון אלע ארבייטער אין דער  
ווייטע און דעם אינדוסטריעלע.  
וואלען דעריבער די דעמאכער פון  
לאקאל 25 וואס ניכער זיך רעדווישטיר-  
ען אין דעם נייעם לאקאל 22. וואל דאס  
געמאן ווערען וואס ניכער, כדי דער דוש.  
בארד אין דער אינדוסטריע זאל קאנען  
אנהויבען אלץ בעסער צו פונקציאנירען.

דער קאנפערענץ מיט די דעם מא-  
נופעקטורערס אס'ס'ן  
לעצטען פרייטאג בייטאג, דעם 8טען  
דעצעמבער, איז אין האטעל סטארק אפ-  
געהאלטען געווארען א קאנפערענץ צוויי-  
שען דעם דושיאנט בארד און דער ווייטע  
און דעם אינדוסטריעלע און די דעם מא-  
נופעקטורערס אס'ס'ן. די יוניאן איז  
ביי דעם קאנפערענץ געווען פארטראטען  
פון א קאמיטע פון דעם נייעם דושיאנט  
בארד אין דער ווייטע און דעם אינ-  
דוסטריעלע, מיט מאריס זינגמאן און פערזי-  
דענט שלעזינגער בראש.  
אויף דער קאנפערענץ זיינען אויסגע-  
נומען געווארען אייניגע פראגען בנוגע  
פארבעסערונגען אין טרייד און א נאנץ  
אינסטרוקטאנטע ייסקוסיען איז פארגעקער-  
מען צווישען די פארשטעהער פון ביידע  
צדדים, די ריסקוסיען איז געפיהרט גע-  
ווארען אויף א פרייגליכען אופן און די  
פראגען זיינען גוף ארומגעטרעט געווארען.  
אבער צו עטוואס באשטימטעס איז  
נאך דערווייט נישט געקומען. עס איז נע-

א אינסערנעשאנאל באר.  
אין אונזערע קרייזען האט זיך שוין  
לאנג געפיהלט די נויטיגקייט צו האבען  
ען אייגענעם באר, וואס זאל פון צייט צו  
צייט ארויסטרעטען צו אונזערע סמחות.  
אונזער ערוויקוישטעל דעפארטמענט  
האט זיך איצט אנגענומען מיט באר צו  
שפען. א באר פון סענער און פרויען  
פון אונזערע לאקאלס. צו ווינגען אין א  
באר פון מיט נישט דאק האבען ערשט  
קלאסע שטימען. יעדער שטימט קען מיט  
זינגען אין א באר.  
דער אינסערנעשאנאל באר וועט אייני-  
שפודירט ווערען און וועט זיין אונזער  
דער פיהרערשטע פון דעם בריהמטער  
מוזיקער א. פירשטינקא דער קאנפער-  
פוינט פוינטער.  
שלע פיהלדער וואס ווילען זיך נעשלי-  
סען צו דעם באר, וואלען זיך בלייבן פללען  
פון ערוויקוישטעל דעפארטמענט, ווער  
צו פילע ענינים, און וועט פון דער  
ווייטע יוניאן, 22 וועט אפגעטעט.



# סארג לעניען

די וואך איז געשטארבען אין בערלין דער פיהרער פון די דייטשישע יוניאנס, ברודער קארל לעניען. ער איז פאר א משך פון א סך יאהרען געווען דער פרעזידענט פון די פאראייניגטע געווערשטאפ-מען אין דייטשלאנד. ער איז געשטארבען אין עלטער פון 60 יאהר.

קארל לעניען האט געשפילט אן אונגעהויערע ראליע אין דער דייטשער ארבייטער באוועגונג, שטעהענדיג אויף דער שפיץ פון די דייטשע ארבייטער ארגאניזאציען, ד.ה. פון יענע טרייד-יוניאנס, וועלכע שטעהען נישט אונטער קלער ריקאלען איינפלוס. ער איז געבוירען געווארען אין מאריענבורג, וועסט פרייסען און איז פון פאר געווען א טאקער. שוין אין 1886 האט ער זיך שטארק גענומען באטייליגט אין דער דייטשער טרייד יוניאן באוועגונג און זייט 1890 איז ער געשטאנען אויפ'ן שפיץ פון דער דאזיגער באוועגונג. פון 1903 ביז צו דער מלחמה איז ער אויך געווען דער פרעזידענט פון אינטערנאציאנאלן טרייד יוניאן פאר באנד. א חוץ א פראקטישער פיהרער איז לעניען אויך געווען א שריפטשטעלער איבער טרייד יוניאן פראגען און א רעדאקטאר פון טרייד יוניאן אויסגאבען.

א חוץ א טרייד-יוניאן פיהרער איז ער אויך געווען א באוועגטער סאציאליסט. ער האט באלאנגט צו די מעסיגע סאציאליסטישע פארטיי פון דער עבערשטיינער פראקציע און האט גענומען א טעטיגען באטייליגט אין פארטיי פאליטיק. ער איז אויך געווען איינער פון די גרינדער פון דעם אל-וועלטליכען אינטערנאציאנאלן טרייד יוניאן קאנגרעס.

קארל לעניען איז געווען א מעמבער פון דייטשען רייכסטאג זינט 1893. ער האט געהאט א געוואלדיגען איינפלוס אויף די דייטשע ארבייטער. א דאנק זיין אונטערמיטליכער טעטיגקייט איז די דייטשע ארבייטער באוועגונג געווארען איינער פון די שטארקסטע אין דער וועלט. מיט 30 יאהר צוריק, ווען לעניען איז צום ערשטען מאל געוועהלט געווארען אלס טשערמאן פון די ארבייטער יוניאנס, האט די פערעראציע געזעהלט בלויז צוויי הונדערט מיט פופציג טויזענד מיטגלידער. איצט האט די פערעראציע א מיטגלידער שאפט פון אכט מיליאן מיט א פערטעל.

קארל לעניען איז באוואוסט אין די הינע ארבייטער קרייזען ספעציעל צוליב זיין רייזע וואס ער האט דא געמאכט אין אמעריקא איידער די מלחמה האט אויסגעבראכן. ער האט דא דא געמאכט א טור איבער פארשידענע שטעט און געלעקטשורט סיי פאר יוניאנס און סיי פאר דער סאציאליסטישער פארטיי.

ווען ער איז געקומען דאן אין אמעריקא האבען איהם קאממעס פון יוניאנס ערווארט ביי שיק. ער האט דאן אויך אדרעסירט א מיטינג פון די פאראייניגטע דייטשישע געווערשטאפמען. אין דייטשלאנד איז ער געווען באקאנט צו די גרויסע ארבייטער מאסעס סיי אלס סאציאליסט און סיי אלס יוניאן פיהרער.

אין דער צייט פון דעם מאנארכיסטישן שטאנדאט האט דייטשלאנד מיט א קארנען יאהר צוריק האט לעניען געליסטעט דעם אויפשטאנד דעם גרעסן טען ווידערשטאנד, ארויספיהרענדיג די ארבייטער געגען די מאנארכיסטן. ער האט אויך ארגאניזירט דעם ארבייטער גענעראל סטריק געגען דעם אויפשטאנד. ערערע זיין אנדענקען!

מעהר איינצעלהייטען וועגען דעם ווען לען מיר באריכטען אין די קומענדע נומערען פון די „נערעכטיגקייט“. די ארבייטער ווערט געטאן גאנץ פלייסט און אלץ ווערט אסענדענט אויפ'ן בעסטען אופן, ווי עס איז נאך מעגליך אונטער די אומשטענדען.

רעדענדיג וועגען דער ווייסט און דרעם אינדוסטריע וועט נישט שארען צו באריכטען, פון דעם שעהנעם מיטינג פון שטערלייט און אקטיווע מיטגלידער פון דער ווייסטמאכער יוניאן, וואס איז אפגעהאלטען געווארען דאנערשטאג, 23סטן דעצעמבער, דעם מיטינג איז אָנגענומען געווארען א רעזאלוציע, אין וועלכער עס ווערט געזאגט קלאר און דייטליך, אז נישט אכטענדיג וואס אינערהאלב דער יוניאן איז אפער דא מינינגס-פארשידענהייטען צווישן די מיטגלידער, אין באצוג אר-נאציאנאליסטישע, זיינען אבער אלע ווייסט און דרעם מאכער צווישן זיך איי-ניג אין קאמף מיט די בעלי בתים. די רעזאלוציע ווייזט אן, אז אין קאמף מיט די בעלי בתים זיינען די מיטגלידער פון לאקאל 25 אימער אייניקלעך געווען, און דאס איצט, אין דער קריזיס-צייט זיינען זיי נאך מעהר אייניקלעך ווי פריהער.

מיר האבען קיינמאל נישט געצווייפלט אין דעם. מיר האבען אימער געוואוסט אז די מיטגלידער פון לאקאל 25 וועלען אימער גרייט זיין צו פארטייליגען זייער פעסטונג, וייער יוניאן.

# אין אונזער ארבייטער אונזערע יוניטי סענטערס

מיטינגען פון די סטודענטס קאנסיל. די וואך פון וועקשיסאן האט אונזער עדיקאציענאל דעפארטמענט אויסגענוצט די געלעגנהייט און האט אָפגעהאלטען קאנפערענצען מיט די סטודענטס קאנסילס פון אונזערע יוניטי סענטערס.

דינע מיטינגען זיינען געווען אונטער דער אויפזיכט פון אלעקסאנדער פיש-הענדלער, אונזער עדיקאציענאל דירעקטאר, און פאניא מ. קאהען, אונזער סעקרעטער.

די אבזיכט פון די קאנפערענצען איז געווען זיך צו באראטען מיט די פאר-שטעהער פון די סטודענטען פון די צאָהל-רייכע קלאסען פון די יוניטי סענטערס און אויסארבייטען פלענער פאר'ן צוויי-טען העלפט פון דעם סעזאן.

די מינינגען, וואס זיינען אויסגע-הריקט געווארען ביי דינע קאנפערענצען, זיינען געווען זעהר ערומטענדיג. אלע, און אויסנאמען, מענער און נשים ווי פרויען, און פילע פון זיי זיינען אין די מיטעלע יאהרען, האבען גערעדט וועגען זייערע ערפאכערונגען אין די יוניטי סענטערס און האבען מיט באטייליגטע גע-שילדערט דעם נייסט פון ברידערליכקייט וואס הערשט דאָרט, און זיי האבען אויס-געדריקט זייער שטארקן מיט דעם, וואס זייער אינטערעסאנטע יוניאן זארגט זיך פאר דער אינטעלעקטועלער ענטוויקלונג אזוי נישט פאר זייער עקאנאמישער פארבעסערונג.

## א העכערער קלאס אין פאבליק ספיר-קינג

אויף דעם פארלאנג פון אן אנצאָהל פון אונזערע מיטגלידער ארגאניזירט אונ-זער עדיקאציענאל דעפארטמענט אן „ער-ווענדט“ קלאס אין פאבליק ספיקינג מיט מר. שולץ אלס לעהרער. די, וואס וויר-לען זיך אנשליסען און דעם קלאס, זאָ-לען זיך מעלדען אין עדיקאציענאל דער-פארטמענט אדער אין וואשינגטאן איר-ווינג היי סקול, 20טע, דעם 9טען יא-נואר, 10:30 מאָרגענס.

נאך אַלעס, וואס קענען די ענגליש-שפראך, זאָלען זיך מעלדען.

## די שילער וועלען זיין פארטראַטען אין אונזער פאקולטעט

עס איז שוין זיכער באשלאסען גע-וואָרען, אז דער קאנפערענץ פון אונזער פאקולטעט — וואס וועט באשטעהן פון די לעהרער פון אונזער ארבייטער אונ-זער ווערוויסטע און פון די יוניטי סענטערס — וועט שטאטפירנדיג שבת, דעם 16טען יא-נואר, 4 אהר בייטאג, אין אונזער „יוניאן-העלטה סענטער“.

אזוי ווי די אבזיכט פון דעם קאנפער-רענץ איז אויסצוארבייטען א פלאן ווי אזוי אונזער בילדונגס-טעטיגקייט זאָל אָנגעפיהרט ווערען אויף א דעמאָקראטי-שען שטייגער, דאָרט האט דער עדיקאציע-נאל דעפארטמענט באשלאסען איינצו-לאדען צוויי מיטגלידער פון יעדען יוניטי סענטער און איין מיטגליד פון יעדען קלאס פון ארבייטער אונזערע וועט צו פארטרעטער די שילער צום לעהרער-קאנ-פערענץ און העלפען אויסארבייטען די בעסטע מעטאדע פון לערנען.

דינע פארטרעטער וועלען אויסגעקלי-בען ווערען פון די סטודענטס קאנסילס.

אין ווייסטמאכער יוניטי סענטער, פאבליק סקול 40. מר. הערמאן עפשטיין וועט פארטראַטען זיין קלאס „ווי צו פארשטעהן מוזיק“.

1טער בראַנקס יוניטי סענטער, פאבליק סקול 54. דר. מאַרנארעט דעניעלס וועט פארטראַטען דעם קלאס „אין פסי-כאָלאָגיע“.

בראָנוויל יוניטי סענטער, פאבליק סקול 84. מר. ספּענסער מילער וועט פארטראַטען זיין קלאס איבער די געשיכטע פון ציוויליזאציע.

## נייע קורסען

אויף דעם פארלאנג פון אינזערע מיט-גלידער, וועלען אין אונזער ארבייטער אונ-זערע וועט געגעבען ווערען נייע קור-סען. פאר מעהר איינצעלהייטען זאָלען די מיטגלידער זיך ווענדען אין עדיקאציע-נאל דעפארטמענט, רום 906, 31 יוניאן סקווער, אדער אין ארבייטער אונ-זערע וועט, אין וואשינגטאן איר-ווינג היי סקול, 16טע סט. און איר-ווינג פלייס.

## א היי סקול קלאס אין ענגליש אין 2טען בראַנקס יוניטי סענטער

די מיטגלידער וואס וואוינען ארום דעם 2טען בראַנקס יוניטי סענטער, אין פאבליק סקול 42, וואשינגטאן עוועניו און קלערימאנט פארקוויי, האבען איינ-געמאכט פארלאנגט פון אונז צו עפענען א קלאס אין דעם סענטער, אין היי סקול ענגליש.

עס פרעהט אונז צו מעלדען, דאס אז קלאס וועט געקסטע וואך ארגאניזירט ווע-רען. זאָלען נאך וואס מעהר מיטגלידער קומען זיך איינשרייבען אין דעם קלאס. זאָלען זיך מיטגלידער פון דעם געגענד קומען אין דעם יוניטי סענטער זיך בארא-טען מיט אונזער סופערווייזאר, מיט פראג-ענגליש.

## די ערעפערונג פון ארבייטער אונ-זער ווערוויסטע

שבת, דעם 8טען יאנואר, 1:30 אהר בייטאג, וועט זיך ערעפערען אונזער אר-בייטער אונזערע וועט פאר'ן צווייטען העלפט פון סעזאן.

דער ערפאלג פון דעם ערשטען העלפט פון סעזאן רעכטפערטיגט אונזערע ער-ווארטונגען, אז דער צווייטער טערמין וועט זיין נאך א גרעסערער ערפאלג. און צוויי מיטלען זיינען פאראן, דורך וועלכע מען קען דאס מאכען מעגליך, נעמליך: ערשטענס, אז די פון אינזערע מיטגלי-דער, וועלכע האבען זיך אָנגעשלאסען אן די פארשיידענע קורסען, זאָלען רעזעלמע-ט זיך באזוכען די לעסאָנס, ווייל דאס איז דער איינציגער מיטל ווי מען קאן ווירקליך זיך ערווערען א סיסטעמאטי-שע בילדונג און דער צווייטער מיטל איז, אז די שילער זאָלען זיך סטארען צו פאר-שפרייטען די אידעע פון ארבייטער-ביל-דונג דורך דעם וואס זיי וועלען מאכען פאָפולער די בילדונגס-טעטיגקייטען פון אונזער אינטערעסאנטע יוניאן און בא-וועגען זיך אויך צו באטייליגען.

## צו די שילער פון דר. מעלווין'ס קלאס אין סאציאלאָגיע

די אינטראַקשאָן טו סאציאל סייקאלאָגיש, פון מעקדונעל, דעם בוך וועלכען דר. מעלווין האט רעקאָמענדירט צו די שילער אלס טעקסט-בוך, קען מען קריגען אין אָפּיס פון עדיקאציענאל דער-פארטמענט. דער פרייז איז 1.58 אין האַלסייל.

## די יוניטי סענטערס ערעפערען זיך ווידער

די יוניטי סענטערס פון אונזער אינ-זערעסאנאל ערעפערען זיך ווידער דויען מאַנטאג, דעם 8טען יאנואר. און מיט רעכט ווערט ערווארטעט, דאס דער צוויי-טער טערמין וועט זיין נאך א גרעסערער ערפאלג ווי דער ערשטער טערמין.

ערווארטעט פון דעם גרויסען ערפאלג פון אונזער עדיקאציענאל טעטיגקייט דעם סעזאן, האבען די סטודענטען פון אר-בייטער אונזערע וועט און פון די יוניטי סענטערס איינשטימט באשלאסען, צו פאראינטערעסירען מעהרערע מענטשן זיך צו באטייליגען אין די קלאסען. יעדער סטודענט האט זיך פארפליכטעט צו ברענגען אין קלאס נאך אנדערע דריי מיטגלי-דער. די סטודענטען האבען זיך אויך אר-גאניזירט אין קאממעס צו געהן צו די לאקאל מיטינגען, צו שאפ מיטינגען און זעהן ווירקען, אז נאך מיטגלידער זאָלען זיך פאראינטערעסירען מיט דער אינטער-נעשאנאל עדיקאציענאל טעטיגקייט.

## אין די יוניטי סענטערס

מאַנטאג, דעם 8טען יאנואר. — איסט סייד יוניטי סענטער, פאבליק סקול 63, 4טע סט. נעבען 1טע עוועניו. מאַקס לעווין וועט פארטראַטען זיין קורס אין עקאנאמיקס. עס וועט דיסקוטירט ווערען די איצטיגע ארבייטער באוועגונג אין ענגלאנד.

ווייסטמאכער יוניטי סענטער, פאבליק סקול 40, 20טע סט. מיט פלא-רענס צוקערמאן וועט לערנען שווימען אום 5:30.

צווייטער בראַנקס יוניטי סענטער, פאבליק סקול 42, קלערימאנט פארקוויי און וואשינגטאן עווי. מיט פראנסיס וואלפ-סאן וועט פארטראַטען איהר קלאס אין פיוזיע איבונגען.

בראָנוויל יוניטי סענטער, פאבליק סקול 84, גלענמאָר און סטאָן עוועניו, סאלאן דע ליאן וועט פארטראַטען די אינ-זערעסאנטע דיסקוסיען וועגען די עקא-נאמישע פראבלעמען.

דינסטאג, דעם 4טען יאנואר. — איסט סייד יוניטי סענטער, פאבליק סקול 63, מיט איווא קאהען וועט פארטראַטען איהר קלאס אין „פיוזיקאל טריינינג“.

אין ווייסטמאכער יוניטי סענטער. סאלאן דעליאן וועט פארטראַטען זיין קלאס אין עקאנאמיקס.

הארלעם יוניטי סענטער, פאבליק סקול 103, 171טע סט. נעבען 5טע עווי. א. ל. ווילבערט וועט פארטראַטען זיין קלאס אין עקאנאמיקס. עס וועט דיסקוטירט ווערען „קאָרפאָרירשאַנס — דער קערפער און א געזונט“.

1טער בראַנקס יוניטי סענטער, פאבליק סקול 54, פרימא סט. און אינטער-ווייל עוועניו. מיט טערעזא וואלפסאן וועט פארטראַטען דעם קורס אין עקא-נאמיקס. עס וועט דיסקוטירט ווערען וועגען דעם פלאן וואס די פרוי פארנעמט אין דער מאָדערנער אינדוסטריע.

2טער בראַנקס יוניטי סענטער, פאבליק סקול 42. דר. מאַרנארעט דעניעלס וועט ווידער אויפגעהמען דעם קורס פון געשיכטע פון דער ארבייטער באווע-גונג. זי וועט זיך אפשמעלען באזונדערס אויף דער איצטיגער לאגע אין דייטשלאנד.

3טער בראַנקס יוניטי סענטער, פאבליק סקול 43, בראון פלייס און 135טע סט. מאַקס לעווין וועט פארטראַטען זיין קלאס אין עקאנאמיקס.

## מיטוואך דעם 5טען יאנואר

דעם אָווענט וועלען אונזערע מיטגלידער, וואס אטענדען די קורסען אין דער „ניו סקול אוו סאָשעל ריסורטש“ זיך ווידער צוזאמענקומען און פארטראַטען דעם קלאס.

2טער בראַנקס יוניטי סענטער, פאבליק סקול 42. מיט פראנסיס וואלפסאן וועט נעבען לעסאָנס אין „פיוזיקאל טריי-נינג“, צו א צווייטער גרופע.

דאנערשטאג, דעם 6טען יאנואר — אין ווייסטמאכער יוניטי סענטער, פאבליק סקול 40. מיט מאַרנארעט סקאל וועט נעבען לעסאָנס אין „פיוזיקאל טריינינג“.

הארלעם יוניטי סענטער — פאבליק סקול 171. א חוץ דעם וועכענמליכען קלאס אין אריפמעטיק וועט אויך געגעבען ווערען לעסאָנס אין קערפערליכע אי-בונגען.

1טער בראַנקס יוניטי סענטער, פאבליק סקול 54. מיט העלענע ניקאלס וועט נעבען לעסאָנס אין קערפערליכע איבונגען און סאנצען.

2טער בראַנקס יוניטי סענטער, פאבליק סקול 42. א קלאס אין קאָרעספאנ-דענץ און געאָגראפיע, פון מיט פראנסיס וואלפסאן.

3טער בראַנקס יוניטי סענטער, פאבליק סקול 43. מיט בלענטי ליטש וועט נעבען לעסאָנס אן קערפערליכע איבונגען. בראָנוויל יוניטי סענטער, פאבליק סקול 84. מיט לארעמא ריטער וועט נע-שאַנס אין קערפערליכע איבונגען.

דאנערשטאג, דעם 7טען יאנואר. —

# קאמערס שליסען זיך צו דזשאנט באַרד אין דער ווייסט און דרעם אינדוסטריע

פער, די קאמערס איינצעלהייטען. דאס גלייכען אויך די שאפ טשערלייט אין די ווייסט און דרעם שטעט; זיי ווע-לען איצט האבען די „דזשורדיקשאַן“ איבער אלע ארבייטער אין שאפ, איינגע-שלאסען די קאמערס וואס ארבייטען אין יענע שטעט. די טשערלייט וועלען דאָר-פון קאנטראלירען די ביכלעך פון די קא-טערס, ווי פון די אנדערע ארבייטער אין יענע שטעט. און אין נאָמען פון דעם דזשאַנט באַרד אפערירען מיר צו אלע שאפ טשערלייט פון די ווייסט און דרעם שטעט, צו טאן די ארבייט גאנץ אויפריכ-טיג. זעהט אז די קאמערס זאָלען האבען יוניאן-ביכלעך, פונקט אזוי נישט ווי די אר-בייטער.

אין אלגעמיין געהט אן די ארבייט פון דעם דזשאַנט באַרד אויסגעצייכענט. די קאממע וואס איז אפאָנימעט געווארען אויף דעם לעצטען מיטינג, אויסצוארביי-טען די פארערונגען וואס דארפן ארויס-געשטעלט ווערען צו דער דרעם אסאָן און די אנדערע בעלי בתים אין טרייד, איז שוין באַרד פארטיג מיט איהר אר-בייט, און די פארערונגען וועלען קירצליך פארעפנטליכט ווערען.

די קאנסטרוקטיווע ארבייט וואס ווערט געמאכט, אָהן רעש און אָהן געפילדער, פון דעם דזשאַנט באַרד אין דער ווייסט און דרעם אינדוסטריע, פאנגט זיך אן אלץ בולט'ער ארויסצואווייזען מיט יעדען טאָג. נאר אין גיכען וועט דער ברייטער עולם נעהמען פיהלען, וואס די ארבייטער פון דער אינדוסטריע האבען דורך דעם דזשאַנט באַרד געוואונען.

דער נייער דזשאַנט באַרד האט אויף זיך גענומען די אויפגאבע, אז די ארבייטער אין דער ווייסט און דרעם אינ-דוסטריע פון ניו יאָרק זאָלען זיין אזוי פערט ארגאניזירט, ווי עס זיינען די אר-בייטער אין דער קלאָק, סייט און סקוירט אינדוסטריע. און עס איז נישט קיין לאַך נישט גרונט ווארום דאס זאָל נישט זיין אזוי.

די לעצטע נייעס איז, דאס די קא-טערס זיינען געווארען א טייל פון דעם דזשאַנט באַרד, גלייך מיט די ארביי-טער פון די אנדערע צוהילגען אין דער אינדוסטריע. דאס מיינט, אז די ביי-דעם איירזשענטס פון דעם דזשאַנט באַרד וועלען דארפן קאנטראלירען אלע ארבייטער אין די ווייסט און דרעם שטעט.